

23 (917) сон

28 май — 3 июнь 2009 йил

Web-site: oilavajamiat.uz

4

**«ЁНИНГИЗДА
ЯХШИЛАР БОР!»**

**ПЛАСТИНКА УСТИДА
ЙИФЛАГАН ОДАМ**

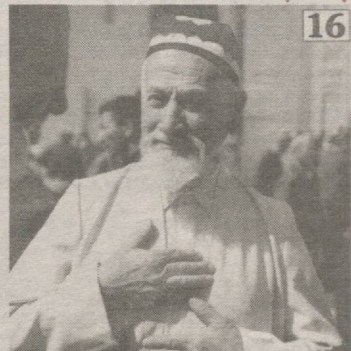
6

11

ЖИЗЗАКИ АЁЛ
нега шундай бўлиб
қолди?

СОВЧИЛИК МАРТАБА (МИ?)

16

**Энг гўзал осмонлар
тилайман сенга!**

1 июнь – Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишлаб тайёрланган материалларни газетамизнинг 3-, 5-саҳифаларида ўқийсиз.

А. Абдуллаев
сурат-лавҳаси.

КЕЧА:

→ Президент Ислам Каримовнинг АҚШда нашр этилган “Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари” асарининг тақдироти Вашингтонда бўлиб ўтди ва ушбу давлатнинг сиёсий, академик ва иқтисодий доиралари томонидан катта қизиқиш билан қабул қилинди.

→ Тошкент шаҳар ҳокимлиги биносида “Ўзбекистон пойтахти Тошкент — 2200 ёшда” деб номланган халқаро илмий анжуман бўлиб ўтди.

БУГУН:

→ Мамлакатимизда 26 май — 1 июнь кунлари “Хар бир фарзандга меҳр-эътибор!” шиори остида ўтказилаётган махсус ҳафталик доирасидаги тадбирлар давом этади.

→ Париж шаҳрида бўлиб ўтаётган “Катта дубулга” туркумига кирувчи нуфузли тўрт халқаро турнирдан иккинчиси ҳисобланган “Roland Garros” мусобақасида муваффақиятли қатнашаётган ҳамюртларимиз Денис Истомин ва Окгул Омонмуродовалар навбатдаги босқичга чиқиш учун кортга тушадилар.

ЭРТАГА:

→ Халқаро Болаларни ҳимоя қилиш кун байрамини кўнгилли ва кўтаринки руҳда ўтказиш учун ҳозирлик кўриляпти.

→ Ўзбекистон миллий терма жамоаси 2010 йилги жаҳон чемпионатининг саралаш босқичида 6 июнь кун Япония терма жамоаси билан ўтказиладиган жиддий синовга тайёргарлик вазифасини ўтайдиган 1 июндаги Босния ва Герцеговина терма жамоаси билан бўладиган ўртоқлик учрашувида қизгин тайёргарлик кўрмоқда.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА:

Ҳеч ким ажрашайин, болалар етим қолсин деб оила қурмайди	3
Юз нафар боланинг тўйини нишонлаган жамоа	5
Теледастурлар	8-10
Бировнинг боласини койиб бўлмайдими?	12
Кўнгилхушлик, ўзганинг тақдири билан ўйнашиш қимматга тушади	13
Тўйдан кейинги томошалар...	14
Йодни «кашф» қилган мушук	15
Янги руки: «Бахтли бўлинг!» Ким кимни кутаяпти?	16

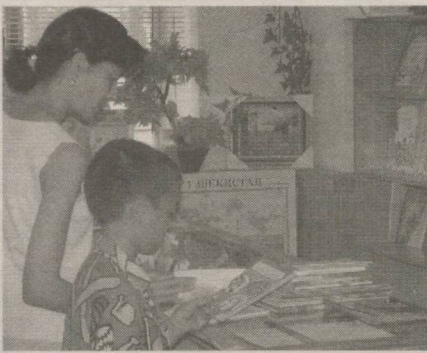
ҚАЙСИ ОИЛА КЎП КИТОБ ЎҚИЙДИ?

Ёз фаслининг бошланиши болажонлар таътилига тўғри келади. Бу фасл мириқиб ҳордиқ чикарадиган, шу билан бирга маъза қилиб китоб ўқийдиган давр ҳам ҳисобланади. Оила аъзолари билан китоб ўқишнинг гашти бошқача бўлади. Турли хил эртактар, саргузаштларга бой ҳикоялар оила аъзолари ўртасида қўлма-қўл бўлиб ўқилади, муҳокама қилинади. Ана шундай китобсевар оилаларни аниқлаш мақсадида бу йилдан бошлаб «ЭНГ ЯХШИ КИТОБХОН ОИЛА» республика кўрик-танловини ўтказиш режалаштирилди. Ушбу тадбирнинг ташкил этилиши ва ўтказилиши юзасидан республика Болалар кутубхонаси директори Фотима БУХАРОВАга мурожаат қилдик.

— Ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, республика Болалар кутубхонаси томонидан «Энг яхши китобхон» танлови ўтказилар эди. Бу йилги танлов эса «Энг яхши китобхон оила» деб номланди. Унга оила аъзоларини жалб қилишдан кўзланган мақсад нима?

— Дарҳақиқат, бир неча йиллардан бери «Энг яхши китобхон» кўрик танловини ўтказиш анъанага айланиб қолган эди. Эндиликда эса, Ўзбекистон Болалар жамғармаси, «Оила ва жамият» газетаси тахририяти ташаббуси билан нафақат ўқувчи-ёшларнинг, балки уларнинг оила аъзоларини ҳам китобхонликка жалб қилиш мақсадида «Энг яхши китобхон оила» кўрик-танловини ўтказиш таклифи ўртага ташланди.

— Ушбу тадбирни ўтказишдан кўзланган асосий мақсад, инсоннинг ақл-заковати ва билимларини мустаҳкамлаш, кенг ёйишнинг мукаммал курали бўлган китобни севиш, муталаа маданиятини шакллантириш, оилаларда ақл ва жисмон баркамол ёшларни камол топтириш, миллий урф-одатларимиз, анъаналаримиз ва қадриятларимизни оила аъзоларининг онгига синдириш, уларни кўпроқ

Ахборот ресурс марказларига жалб қилиш, маънавий тушунчаларни бойитиб бориш, миллий ва ахлоқий, ҳуқуқий тарбияни, бой адабий меросимизга бўлган меҳрни шакллантиришдан иборат.

Шу пайтгача «Энг яхши китобхон» кўрик-танловида фақатгина ўқувчи китобхонлар иштирок этиб келишган бўлса, «Энг яхши китобхон оила» кўрик-танловида нафақат ўқувчилар, балки уларнинг ота-оналари ҳам фаол иштирок этадилар.

— Танловда бир оила бир китобхон жамоа сифатида иштирок этадими? Китобхонлик даражаси қандай талаблар асосида аниқланади?

— Кўрик-танловда оила аъзоларидан икки вакил (ота ёки она) иштирок этади. Танлов шартларига кўра, иштирокчиларнинг, таниқли

КҲРИК - ТАНЛОВ

Ўзбек мумтоз ёзувчиларининг, замонавий ижодкорларнинг асарлари, чет эл адабларининг асарларини қай даражада билиши аниқланади. Шунингдек, миллий қадриятларимиз, анъаналаримиз, Ватанимиз тарихи билан боғлиқ билимларга ҳам жиддий эътибор қаратилади.

— Муталаа — китобхонликнинг энг асосий шарти ҳисобланади, шундай эмасми? Айтинг-чи, оилаларда китоб ўқиш кўникмасини шакллантиришда ушбу танловнинг аҳамияти қай даражада бўлиши мумкин?

— Болаларни китоб ўқишга қизиқтириш аввало, оиладан бошланади. Шундай экан, ҳар бир ота-онанинг китоб ўқишга қизиқиши ва фарзандида ҳам бу кўникмани кичкина-лигидан шакллантириб бориш жуда муҳим. Танловнинг асосий мақсади ҳам ана шу кўникмани оила миқёсида ривожлантиришга қаратилган.

— Газетамизнинг доимий мухлислари танловнинг ўтказилиши тартибига қизиқшарми табиий. Шунинг учун бу ҳақда ҳам маълумот бериб ўтсангиз.

— «Энг яхши китобхон оила» кўрик-танлови республика миқёсида 2 босқичда ўтказилади. Биринчи босқич — жорий йилнинг июль ойда туманлар, иккинчи босқич — август ойда вилоятлар миқёсида ўтказилади. Уни Қорақалпоғистон Республикаси халқ таълими вазирлиги, вилоятлар халқ таълими бошқармалари, вилоятлар Ахборот ресурс марказлари ва «Болалар жамғармаси» вилоят бўлиmlари ташкиллаштиради. Вилоят миқёсида ғолиб бўлганлар 22-24 сентябрь кунлари республика Болалар кутубхонасида ўзаро куч синашадилар. Ғолиблар ва иштирокчилар махсус диплом ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирланади.

Назира ҚҲРБОН суҳбатлашди.

ШУ СОНГА ХАБАРЛАР

ВИЛОЯТ БОСҚИЧИ ЯКУНЛАНДИ

Самарқандда «Келажак овози» кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди.

«Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси ҳамда «Камолот» Ёшлар ижтимоий ҳаракати марказий кенгаши ҳамкорлигида анъанавий равишда ўтказиб келинаётган танловнинг бу йилги вилоят босқичида минг нафардан зиёд йигит-қиз иштирок этди.

— Мазкур танлов ёшларнинг истеъдодини рўёбга чиқариш, уларни қўллаб-қувватлашда муҳим аҳамият касб этмоқда, — дейди «Келажак овози» ёшлар ташаббуслари маркази Самарқанд вилояти бўлими мувофиқлаштирувчиси Умид Бурхонов. — Шу боис йилдан-йилга бу танловга қизиқиш ортиб бормоқда.

Танлов низомига кўра, иштирокчилар архитектура ва дизайн, ахборот технологиялари ва рационализаторлик таклифлари, техник лойиҳалар, ишланмалар, анъанавий ва амалий санъат, адабиёт ва публицистика номинацияларида 15 йўналиш бўйича ўз иқтидорини намойиш этди.

Ҳакамлар ҳайъати ҳар бир йўналиш бўйича қатнашчиларнинг ижодий ишларини қўриб чиқиб, уларнинг билим ва иқтидорини муносиб баҳолади.

Ҳ.ҲАСАНОВ,
ЎЗА мухбири

“ТОШКЕНТНИНГ ОЙ ҚИЗЛАРИ”

Пойтахтимизнинг Чилонзор туманидаги 126-умумтаълим мактабида “Тошкентнинг ой қизиман” деб номланган кўрик-танлов ўтказилди. Тошкент шаҳар ҳокимлиги, шаҳар хотин-қизлар қўмитаси ва халқ таълими бошқармаси ташаббуси билан ташкил этилган ушбу танловда ҳудудий босқичларда ғолиб бўлган 10 та умумтаълим мактаблари жамоалари иштирок этди.

— Танлов ўқувчи-қизлар ўртасида халқимизнинг миллий қадриятларини тарғиб қилиш орқали маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш, кўхна Тошкентнинг тарихи, бугунги кўни, ўзига хос урф-одатлари, анъана ва қадриятларига ҳурмат-эътиром ҳиссини шакллантириш, ёшлар қалбида дўстлик, меҳр-оқибат каби инсоний туйғуларни камол топтиришга қаратилганлиги билан ҳам аҳамиятлидир, — деди Чилонзор туман ҳокимининг ўринбосари, туман хотин-қизлар қўмитаси раиси М. Содиқова.

Танловнинг тўртта шарт бўйича 195-умумтаълим мактаби ўқувчи-қизлари биринчи ўринни эгаллади. Мутлақ ғолиб деб мезбон жамоа вакиллари топилди. Ҳар иккала жамоа танловнинг шаҳар босқичига йўланмани қўлга киритди. Ғолиблар ташкилотчиларнинг махсус диплом ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Эргаш ҲҲЖАЕВ,
“Туркистон-пресс”

ЗУККОЛАР БЕЛЛАШУВИ

Маълумки, Халқ таълими вазирлиги томонидан май математика фани оғи сифатида белгиланган эди. Жойларда ўқув йилининг сўнгги ойда математика фани бўйича турли тадбирлар, беллашувлар, кечалар ўтказилди. Фарғона вилояти, Бувайда туманига қарашли 2-вилоят ихтисослаштирилган мактаб интернатидан ушбу тадбирга бағишланган зукколар беллашувлари ўтказилди. Унда ҳар бир синф ўзлари тайёрлаган математикага доир янги-янги маълумотларга асосланган қизиқарли викториналар, турли хил сахна кўринишларини намойиш этишди. Айниқса, 7-8-11-синф ўқувчилари нафақат фаол иштирок этдилар, балки билимларини янада бойитдилар.

Ўқув йилининг тугаши арафасида фан ойлугига яқун ясалиб, мактаб директори Барнохон Маназарова томонидан бу тадбирда фаол иштирок этган ўқувчилар эсдалик совғалар билан тақдирланди.

Н. РАҲМОНОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ! ЯНГИ ИЖОДИЙ БЕЛЛАШУВ!

“НАВРЎЗДАН НАВРЎЗГАЧА”

Одамлару одамлар, бонда битган бодомлар! Эшитмадим деманлар, эшитганлар келинлар!

Йилбоши — Наврўз олам ташриф буюраётган лаҳзаларда Она табият, бутун борлиқ уйғонади, деймиз. Аслида-чи? Бундай файзиб кунларда энг аввало, одамзот уйғонади, унинг Кўнгли отилиб сирли дунёсиз кўз очади. Рўҳида, юрагида покланиш, тозагиш бошланади.

Мухтарам юртдошлар! Авлод-аждодаларимиз неча минг йиллардан бери ўзларининг энг гўзал ва эъзозли сийлари-дан бири сифатида қадрлаб, нишонлаб келган Наврўз бизнинг жаннатмонанд ўлкамизда айни истиқлол йилларидаги на омманни байрам сифатида ўзининг кўхна ва навқирон шакли-шамойили, миллий қиёфаси ҳамда шарқона мазмун-моҳиятига эга бўлди. Шу боис “Оила ва жамият” газетаси тахририяти ҳам ушбу айём арафасида ижодкорларни “НАВРЎЗДАН НАВРЎЗГАЧА” деб номланган

ИЖОДИЙ БЕЛЛАШУВ майдонига чорлайди!

Ушбу майдонга қалами(қамчиси эмас!) чархланганлар ўзларининг “КАНОТЛИ ИЛҲОМ ОТ”лари билан тушиб, мардона курашадилар. “ПУБЛИЦИСТИКА”, “ШЕЪРИЯТ”, “НАСР”, “ҲАЖВИЯ” ва нияҳят, “СУРАТ” (фото ва карикатура) деб номланган майдонларимиз сизга мунтазир.

Беллашув шартлари қуйидагича: компьютерда А-4 формат, бир ярим интервал оралиги, көрл14, “TimesU2” гарнитураси, ҳажми 5 бетгача (публицистик ва насрий асарлар учун) бўлган материаллар қабул қилинади. Қўшимча тарзда ўзингиз ҳақингизда қисқача маълумот, бир дон10X15 ҳажми фотосурат илова қилинг. Материалларни газетамизнинг электрон манзили қамда почта орқали юборишингиз мумкин. Сезиб турибмиз, табиийки, совринларга ҳам қизиқаяпсиз.

Шунингдек, “Оила ва жамият” саҳифаларида эълон қилинган энг яхши публицистик, насрий ва шеърий, фото ҳамда карикатура асарлари тахририят ҳисобидан 2010 йилда китоб ҳолида чоп этилади.

Барча жанрлардаги материалларни қабул қилиш муддати 2009 йилнинг Наврўзидан 2010 йилнинг Наврўзигача.

ҒОЛИБЛАРГА:

ТЕЛЕВИЗОР
DVD ПЛЕЙЕРЛАР
ҚҲЛ ТЕЛЕФОНЛАРИ
ФОТОАППАРАТЛАР
РАҒБАТЛАНТИРУВЧИ
МУКОФОТЛАР БЕРИЛАДИ.

Маълумотлар учун телефонлар: 233-28-20, 233-04-35.

Ушбу рамз остида берилаётган мақолалар Ўзбекистон мустақил босма ОАВ ва Ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди томонидан ажратилган грант асосида тайёрланди.

Мамлакатимизда 26 май — 2 июнь кунлари «Хар бир фарзандга меҳр—эътибор!» ҳафталиги давом этмоқда

НИГОҲЛАРГА ҒУБОР ҚЎНМАСИН!

Болалар юзидаги табассум, нигоҳларидаги беғуборлик мангула муҳрла-ниши учун бутун дунё шодликларини баҳида қўлсак арзийди.

Кичиктоиларнинг шодмонлик байрами арафасида Тошкент вилоя-ти, Ангрэн шаҳри 22-сон «Олтинча» мактабгача тарбия таянч муассасасида бўлди. 280 ўринга мўлжалланган 12 гуруҳдан иборат бу мактан — «илгор иш тажриба мактаби» деб ном олган-лиги ҳам бежиз эмас экан. Тарбиячи-лар «Учинчи минг йиллик боласи» дас-тури бўйича ўзлари ижод қилган кўргазмалар курашлари билан иш олиб борадилар. Машғулотлар турли хил ўйинлар асосида ўргатилади.

Катта гуруҳлар хоналарига қи-рак-кансиз, у ердаги тартиб-қоидалар бо-лакайларни қизиқтирадиган шаклда йўлга қўйилгани эътиборингизни тор-тади... Паровознинг ҳар бир вагонча-сидан сизга қараб турган гуруҳ аъзо-сининг сурати — унинг шу ерда экан-лигини билдиради. Улар уйга кетаёт-ганларида сурати тескарисини ўйиб қўйишди... Чизилган дарахт барг-ла-

рида эса муассасага ҳолисона ёрдам берган ота-оналарнинг исм, фамилия-лари ёзилган... (ҳаммаси одамлар ни-гоҳида). Бошқа манзаларда ўз тақдир доим хабардор равишда ишлашди.

Уйи-хона бўлса мебеллар ва кўргаз-ма жиҳозлар ёрдамида бешга бўлинган: математика, қўл меҳнати, тасвирий санъ-ат, пазандалик, буюмларнинг физик ва химик ҳолатлари (кўз ўнгиларида тур-ган нарсалар асосида) болаларга ўрг-атилади. Ота-оналар бўш пайтларида машғулотларни ўзлари олиб борадилар. Ҳеч ким бир-бирига ҳалақит бермайди.

Инглиз тилини ўрганувчи болакай-лар билан махсус малакага эга бўлган тарбиячилар шуғулланадилар. Муасс-садаги «Баҳор» бадийи дастаси, «Шаш-ка мактаби» тўғрисида, ўзбек тили хо-наси, учта микростадион, иккита лого-пед хонаси ва жисмоний тарбия зали ҳам кичиктоилар тасаввур дунёсини бойитиш, уларнинг билимдон, соғлом ва баркамол бўлиб вояга етишлари учун

ташқил этилган. Нутқида нуқсонли бор иккита махсус гуруҳ болалари билан таж-рибали логопед ва дефектологлар машғулотлар ўтказишди.

Муассаса раҳбари Зайнабхон Кари-мова ҳар бир ходимнинг билими ва са-биясини оширишга алоҳида эътибор қаратади. Аксарият тарбиячилар шаҳар-да ўтказилган семинар-тренингларда иштирок этиб, сертификат соҳиблари бўлишган. Жумладан С.Германованинг «Ноанъанавий жисмоний тарбия» бўйича тажрибаси тадқиқ этилганлиги ҳам бо-лакайларнинг спортга бўлган қизиқиш-ларини кучайтирмоқда. Х.Султонованинг «Ноанъанавий жиҳозлар билан ишлаш услуби» эса шаҳар мактабгача таълим му-ассасаларида оммалаштирилган.

Шунингдек, жонқор мудира маҳал-ларда ҳам бўлиб, «Аёллар ва болалар саломатлигини ҳимоя қилиш» мавзусида суҳбат ва учрашувлар уюштиришга ҳар-кат қилади. Зайнабхон Каримова БМТ болалар жамғармаси ЮНИСЕФнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси ташқил этган семинар-тренинглар қатнашчиси ҳамдир. У 2004 йилдан буён нодонат ва нотижорат ташқилотлар томонидан асос солинган уч ёшдан олти ёшгача бўлган болалар ва унинг ота-оналари учун мўлжалланган дастур бўйича иш олиб боради. Муассасада «Қадам ба-қадам» халқаро уюшмаси тажрибасини йўлга қўйиб, ижобий ўнгулларга эришган му-раббий сифатида ҳам ўз «мактабига» эга. Шу боис муассаса шаҳар ҳокимлиги то-монидан «Энг обод таълим муассасаси» деган шарофатли ном ва қимматбахш со-ғалар билан тақдирланган.

«Тажриба мактаби»да қўрганлари-миз бир дунё. Қайси гўзал манзарани таърифлашни билмадик. Ҳамроҳимиз Зайнабхон Каримова барча кичиктоил-лар номидан нафақат байрамларда, балки ҳар доим уларга ғамхўрлик кўрсатиб келаётган Ангрэн шаҳар халқ таълими бўлими, «Олмалик КМК» ОТАЖ жамоалари ҳамда соҳоватли ота-оналарга газетамиз орқали миннатдор-чилик билан тасвирлади.

Санобар ҒАХРИДДИНОВА,
Турдикул НОРМАТОВ (сурат),
«Оила ва жамият» мухбирлари.

«УМИД НИҲОЛЛАРИ — 2009»

ГУЛИСТОН: ШАҲАРДАГИ ШАҲАРЧА

«УМИД НИҲОЛЛАРИ»... Ўз номига муносиб бўлмиш бу ажойиб беллашувнинг таътир ўзгача, руҳи ажойибли-гини таърифлаш шарт эмас. Айни истиқлол йилларида мактаб ўқувчи-ёшлари ўртасида таъсис этилган бу бетак-рор мусобақани кўрган, кузатган ҳар бир муҳлис эртаминг эгаларининг ҳис-ҳаяжонига таъриф топиши мушкул. Не-гаки, бу шижоат ва маҳорат беллашуви айни ўсмирлик босқичидан ўтаётган ҳар бир навихол ёш учун ўзига хос бир синов вазифасини ўташи билан ҳам қадрлидир.

Бугун Гулистонга келсангиз ўзгача бир манзарага гувоҳ бўласиз. Шаҳар маркази ҳамда ёндош ҳудудларда олиб борилган қурилиш ва ободончилик ишларининг ўзи алоҳида бир мавзу. Айниқса, ушбу нуфузли мусоба-қанинг аъло босқичига мезбонлик қилаётган шаҳарда жуда қисқа муддат оралиғида бунёд бўлган спорт маж-муалари, майдончалар, дам олиш жойлари, ҳамма-ҳаммаси узукка кўз қўйгандек. Рамзий маънода айтади-ган бўлсак, бир замонлар қуш учса қаноти, одам юрса оёғи қуядиган жойлар истиқлол шарофати туфайли янада гуллаб яшнаётган гўзал бир маъвога айланганини бу-гунги авлод эртақлардаги каби тасаввур қилса ажабмас.

Дарвоқе, куни кеча Гулистонда «Болалар шаҳарча-си»нинг ишга тушгани — бутун мамлакатимиз миқёсида навхирон ва соғлом авлодни тарбиялаш билан бир қатор-да тақдир тақозоси туфайли ота-онасидан айрилган эл-улуснинг беминнат кўмағига муҳтож бўлган ўғил-қизларга кўрсатилаётган меҳр-мурувватнинг амалдаги яна бир на-мунаси бўлди десак арзийди. Чунки Сирдарё вилояти халқ таълими бошқармасига қарашли 27-Меҳрибонлик уйи тасарруфидан ташқил этилган бу шаҳарча ота-она қаровисиз қолган ва давлатимиз томонидан ҳар жиҳат-дан тўла таъминланган ёшларга 100 ўринли 10 та мах-сус коттежларнинг топширилиши юртимизда хайр-са-ховат энг эзгу амал сифатида қадрланаётганини исбот-лайди. Бу шаҳарчанинг ўзида болаларнинг яхши яша-ши, баркамол бўлиб вояга етишлари учун бarcha шарт-шароитлар муҳайё этилган. Улар учун шу ернинг ўзида маҳорат сирларини ўргатувчи мусиқа, тикувчилик, та-свирий санъат ҳамда спорт тўғрисидаги оқиллар. Махсус амфитеатр фаолият кўрсатади «Меҳржон боғи» насиб этса шу йилнинг ўзида шаҳарча аҳлини ўз неъматлари билан таъминлайди, дейишмоқда мутасаддилар.

Яна бир хайрилик жиҳати — «Болалар шаҳарчаси»нинг фойдаланишга топширилиши муносабати билан мазкур муассаса жамоасига мамлакатимиз Президенти совғаси — «ISUZU» автобуси ҳадя этилди. Шунингдек, республи-ка Халқ таълими вазирлиги шаҳарча ёшларига энг сўнгги русумдаги компьютер жиҳозларини совға қилди.

Хуллас, кўҳна Сирдарёнинг навхирон Гулистон шаҳри «Умид ниҳоллари — 2009» спорт ўйинларининг финал босқичи ўтказилиши арафасида гулларга гулланаётган.

Баҳор ХОЛБЕКОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

КЕНГАШЛИ ТҶЙ ТАРҚАМАС

Дона халқимизнинг бу ҳикмати ибора-си замирида жуда кўп ҳаёт ҳақиқатлари борлигини яхши биламиз. Айниқса, вояга етган ўғлини уйлантирмоқ, қизини узатмоқ умидида юрган ота-онанинг орзуси битта бўлади: У ҳам бўлса боласининг бахти бу-тун бўлишини Яратгандан ўтиниб сўрайди. Негаки...

Бир ҳамкасбим айтиб берган воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди. Унинг ҳазурига расмий никоҳдан ўтказиш учун ариза бергани бир келин-куёв келибди. Уларга никоҳдан олдин тиббий қўриқдан ўтиш шарт эканли-гини тайинлади. «Бир ҳафтадан кейин қудалар бирга-ликда келишди», — дейди у. «Қўриқ ҳулосасини ўқисам... ийигида наслик касаллик борлиги аниқланган. Никоҳдан ўтказмасликка ҳаққим йўқ эди. Аввалига кел-лин-куёвни секин ёнимга қақирдим-да, вазиятни об-дон тушунирдим. Сездим, ўшанда куёв тараф мендан андак ҳафа ҳам бўлди. Кейин аҳолини тушунишгач, ме-нинг тўғри қарорга келганимни англаб етишди. Шу орада бирон йил ўтиб, шифокорлар ўз вақтида чора кўришгач, йилгит ўша қизга уйланди. Ҳозир бир фар-занди бор, бахтли яшашяпти...»

Ёки ўзим гувоҳ бўлган бошқа бир воқеа: «Бизларни расмий никоҳдан ўтказиб қўйсангиз, деб бир эр-хотин келишди. Аввалига хайрон бўлдим. «Тўйларингиз бўлганини ўзи?» деб сўрасам, «албатта, боламиз ҳам бор» деса бўладими. «Нега ўша пайтда муружаат этмадинг-лар?» десам, ерга қараб «ота-оналаримиз домла ўқиди-ку, етади шу, кейин ҳужжат олаверамиз» деганига кўнган эдик»...

Кўряпсизми, ҳалиям ораимизда эскича қарашда юрган ғўқарлар учрайди. Бундайлар қачонки, бирон ҳуж-жатини расмийлаштирмоқчи бўлишса, никоҳ қайд этил-ган-этилмагани ҳақида қоғоз сўралсагина, бизларга му-рожаат этишди. Ёки яна бир ачинарли ҳолат, икки тараф ўзаро келишиб, ўзларича никоҳ ўқитиришадилар-да, қўл-ўтмай орада бирон келишмовчилик содир бўлгач, мол-мулк ё бошқа ҳуқуқий манфаатларни ҳимоя қилиш маса-ласи ўртага чиқсагина, ФХДЭ бўлими ходимлари керак бўлади...

Албатта, ҳеч ким ажрашайин, бировнинг боласини зор қақшатиб, ёки ўртада тугилган фарзандан сарсон бўлсин, деган ниятда оила қурмайди. Бунинг ҳаёт дей-дилар. Лекин ҳар қандай ҳолатда ҳам тўйдан олдин энг аввало, икки тараф, келин ва куёвнинг ота-онаси, қарин-дош-уруғлар етти ўлчаб бир кессинлар. Қадимда ҳам ота-боболаримиз ўғил уйлантирса ҳам, қизини узатса ҳам, етти пуштигача сўраб-суриштиришдан ҳеч қачон уялмаган, тортинмаган. Ана шундангина ОИЛА аталмиш кўрган пойдевори мустаҳкам қўйилган. Ҳозир-чи, сўраб-суриштириш у ёқда турсин, кўча-қўйда бир қўришти-риб, тўй бошлаб юбораётган қанчалаб қуд-андалар тўй арафасида ёки тўйдан сўнг аралашиб, ҳатто ўз кўрмас бўлиб кетишяпти. Шунинг учун ҳар қандай ҳолатда ҳам кенгашиб, маслаҳатлашиб, тўй қилганга не етсин. Чун-ки бахт дегани мавсумий ёки муддатли эмас, бир умр-лик савдодир.

Гўзалхон УСМОНОВА,
Тошкент шаҳридаги 2-сонли
«Шодлик» никоҳ уйи раҳбари.

БАХТ ОСТОНАСИ

БЕПУЛ ЁРДАМ

Самарқандда аёллар ўртасида нафас олиш органла-ри касалликлари энг кўп учраса, иккинчи ўринда ане-мия, учинчи ўринда эса ҳазм қилиш органлари хаста-ликлари турар экан... Ушбу рақамлар «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси вилоят бўлимининг бирин-чи чорак яқунлари бўйича йи-ғилишда айтиб ўтилди.

Ушбу жамғарма томонидан вилоятда 2009 йилнинг биринчи чораги давомида спорт-ни ривожлантириш, таълим-тарбия, маданий-маърифий соҳаларда олиб борилган ишлардан ташқари аҳолига соғлиқни сақлаш борасида қандай ёрдамлар кўрсати-гани ҳам таъкидланди.

— Чорак давомида текширувлар натижасида бемор-лиги аниқланганларга 16 турдаги 5414 дона дори пре-паратлари тарқатилди, — дейди «Соғлом авлод учун» жамғармасининг вилоят бўлими бошлиғи Р.Раҳмонова. — Грант маблағлари асосида шу вақт мобайнида 2 на-фар болага жағ-жў тузилишидаги тумна нуқсонларни бартараф этиш операция ёрдамида бепул амалга оши-рилди. Самарқанд вилоят кўз касалликлари шифохо-насига берилган диагностика асбоб орқали 792 нафар (шулардан 234 нафари аёллар, 97 нафари болалар) кишига бепул ёрдам кўрсатилди.

Шунингдек, йиғилишда «Соғлом авлод учун» халқ-ро хайрия жамғармасининг ижрочи директори Н.Мўми-нов ҳам сўзга чиқиб, жамғармага давлатимиз томони-дан берилаятган бу йилги амалий ёрдам хусусида ҳам атрофича тўхталиб ўтди.

Гулрўх МҶМИНОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

ЭЗГУЛИК

«ЁНИНГИЗДА ЯХШИЛАР БОР!»

— Озодахон опа, донишмандлари-миз «Бир кўнгил иморати — юз Макка зиёрати», деб бежиз айтишмаган. Инсон ўзига кўрсатилаётган ғамхўрликдан, рағбатдан куч олади, оила-сида тинчлик, ишида унум бўлади. «Касаба уюшмаси» иборасининг ўзиёқ одамларда «нажот ўчоғи»дек тасаввур уйғотади...

— Энг оммавий жамоат ташкилоти бўлиши касаба уюшмасининг халққа яқинлашуви «инсонга наф келтириш — олий бахт» макomini берди, десам хато бўлмас. Юртбошимизнинг: «Биз бундан бундан ҳам аёлларимизга муносиб турмуш шароитини яратиб бериш, уларнинг ақл-заковати, қобилият ва истеъдодини рўб-га чиқариш, ҳаётдан рози бўлиб яшаш учун давлатимиз ва жамиятимизнинг бор куч ва имкониятларини сафарбар эта-миз», деган сўзлари ана шу ғамхўрлик-нинг ёрқин ифодаси, деб ўйлайман. Фе-дерация Кенгаши раиси Дилбархон Жа-ҳонгирова бошчилигидаги минглаб соҳа ходимлари ҳам шу мақсадда меҳнат қи-ляпти. Аёлларимизга яратилаётган шаро-итларга эътибор қилинса, изоҳга ҳо-жат қолмайди. Чунинчи:

— Боласи 14 ёшга тўлмаган ва 16 ёшга тўлмаган ногирон боласи бор аёл-лар учун тўлиқсиз иш куни ҳамда қўшим-ча дам олиш куни белгиланган, меҳнат қонуни талабларининг бажарилишини назорат қилиш;

— меҳнат қонуни ва бошқа меъёрий ҳужжатларда қайд этилган нормативлар асосида аёлларга қўшимча таътиллار бериш;

— муддатидан илгари нафақага чиқариш;

— ишловчи оналар учун туғишга ва туғишдан кейинги ҳақ тўланадиган таъти-лар қунини ўзайтириш;

— фарзандлари мактаб ёшигача бўлган, кўп болали аёлларга иш ҳақи сақланган ҳолда иш вақтини қисқартириш;

— корхона, ташкилот ва муассасалар ҳисобидан фарзандлари 2 ёшдан 3 ёшга тўлгунча қадар оналарга моддий ёрдам кўрсатиш;

— корхоналарда аёллар гигиенаси ҳолатини ташкил этиш ва жиҳозлаш;

— инсон ҳаётига хавф-хатар солувчи омиллardan ҳимоялаш;

— кўп болали, боқувчисини йўқотган ёлғиз оилалар фарзандларини мактаб ошхоналарида бепул ёки имтиёзли ра-вишда овқатланишини ташкил этиш ва уларнинг ижросини таъминлаш сингари энгилликлар кўзда тутилган. Уюшманин-барча қонуни Битим, келишувлар ва жамоат шартномаларининг таркибига ки-ритилган.

— Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш

ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг вазифаси нимадан

иборат?

— Марказий кенгаш республика Соғ-

лиқни сақлаш вазирлиги билан ҳамкор-

ликда соҳа ходимларининг ижтимоий-

иқтисодий, ҳуқуқий, маънавий, меҳнат

муҳофазаси таъминлиниши назорат

қилади. Масалан, ўтган «Ёшлар йили»

Давлат дастури тадбирларини бажариш-

да ҳам анчагина ютуқларга эришдик:

5362 нафар — кам таъминланган ёш оила

— дейди суҳбатдошимиз — Ўзбекистон касаба уюш-малари Федерацияси Кенгаши раиси ўринбосари, республика Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма-си Марказий кенгаши раиси Озодахон МУҲИДДИНОВА

вакиллари, 534 нафар — фарзанд-лари 2 ёшдан 3 ёшгача бўлган она-ларга моддий ёрдам берилди; 4 нафар — олий ўқув юртлари-да тахсил олаётган талабалар контракт пулларининг бир қисmini тўлаш учун 1 млн. сўм сарфлан-ди; 1834 нафар кам

таъминланган, боқувчисини йўқотган оилаларнинг фарзандлари учун 23246,0 минг сўмлик ўқув қуроллари ва дарслик-лар харажатлари қопланди; барча вило-ят касаба уюшма кенгашлари томонидан «Мурувват», Меҳрибонлик уйлари, та-лабалар ётоқхоналарига моддий ёрдам-лар ажратилди; тармоққа қарашли олий ва ўрта махсус тиббиёт коллежларида тахсил олаётган кам таъминланган, кўп болали оилаларнинг иқтидорли талаба ва ўқувчиларидан 60 нафарига устама сти-пендиялар жорий этдик. Хуллас, Кенгаш эътибори тушмаган манзил йўқ, десам бўлади. Гоҳи ёрдамга муҳтож фуқаролар-нинг ўзлари ҳам бизга мурожаат қи-ляпти... Бундан 3 йил аввал оҳангарон-лик тиббиёт ҳамшираси ҳузуримга келиб, бир оёғининг калталигидан, уни давлат-маса, умри кемтик бўлиб ўтиб кетиш-дан хафа бўлиб гапирди. Имкониятлари-мизни ишга солиб, уни Москвада қи-линадиган операцияси харажатини тўла-дик. Яқинда эса у ўқтам қадам билан хонамга кириб келди. Кувончдан кўз ёшларимни тийиб туролмадим. Ўша киз бугунги кунда давлатдан кредит олиб, эски бир КВПни хусусийлаштирибди ва ўрнига санаторий очибди! Инсонни ҳаёт-га қайтишини, ишонч тўғусининг кучи-ни кўринг! Ниятимиз ҳам шу эди-да.

— «Гуруч қурмасиз» бўлмагани-дек, гоҳи жойларда фуқароларнинг ҳақ-ҳуқуқлари бузилганлигини ҳам эшитиб қоламиз...

— Очиги, бу ҳол — бизнинг оғрикли нуқтамиз. Марказий кенгашнинг ҳуқуқий масалалар бўйича олиб борган текширу-влари натижасида баъзи иш берувчилар ҳўжалик органларининг мутахассислари қонунчиликни яхши ўзлаштирмаганликла-ри ва улар устидан назорат олиб борил-маганлиги туфайли ходимларнинг ҳуқуқлари бузилганлигининг, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 9-мо-даси талаблари бажарилмаганлигининг гу-воҳи бўлди. Масалан: Хоразм вилояти Янгибозор тумани марказий шифохонаси бош шифокори ишга янги тайинланганда, ноқонуний равишда меҳнат шартномаси-ни янгитдан тузгани учун у бекор қилин-ди. Фарғона вилояти Ўзбекистон тумани марказий шифохонаси бош шифокори бир неча йилга мўлжалланган меҳнат шартно-

масини ходимларнинг розилигисиз муай-ян муддатга ўзгартиргани учун ноқонуний шартнома бекор қилинди...

Республика соғлиқни сақлаш муассасаларида ходимлар билан тузилган меҳ-нат шартномаларини ноқонуний равиш-да бекор қилиниши оқибатида 2008 йил давомида 27 нафар ходим(иккитаси суд орқали) касаба уюшмаларининг аралашу-ви билан ўз вазифаларига тикланди ва уларга мажбуран бекор юрган кунлари учун 153 млн. 297 минг 985 сўм моддий ва маънавий зарар ундириб берилди...

Шунингдек, айрим корхоналарда меҳ-нат муҳофазаси таъминланмаганлиги са-бабли жараҳат олган ишчиларнинг, иш жараёнида вафот этган ходимларнинг

мутахассислари билан ташкил қилинган учрашувлар меҳнат қонунчилиги масала-ларига бағишланди. Мана шундай баҳс ва мунозаралар натижаси ўлароқ, тибби-ёт муассасалари иш берувчиларига меҳ-натни муҳофаза қилиш қонун ва қоида-ларига риоя этиш бўйича 1746 та ёзма тақлифлар берилди.

— Озодахон опа, мазкур тизимда ишлайдиган одамнинг зуваласига бир чимдим раҳмдиллик, саховатпе-шалик хислатлари қўшилмаган бўлса, мақсадга етмоқ анча мушкул кечди, деб ўйлайман...

— Ҳа, шунинг учун ҳам ишчилар ора-сидан билимли, қаққон, ҳар қандай му-аммага тадбир топа оладиган ҳалол одам

зарар тўловлари Марказий кенгаш ара-лашуви билан ундирилди...

— Мана шундай кўнгилхираликлар бўлмаслиги учун нима қилиш керак деб ўйлайсиз?

— Бундай хатоларнинг олдини олиш мақсадида бошлангич касаба уюшма ташкилотларига ёрдам бериш ва фаолият-ларини самарали, қонун талабларига мувофиқ иш олиб боришлари учун меҳ-нат муҳофазаси бўйича норматив ҳуқуқий ҳужжатлар тўплами ишлаб чиқилди. У 1327 нусхада тиббиёт муассасаларига тарқатилди. Вилоятларда ҳудудлар бўй-ича «Ўқув таянч марказлари» ташкил эти-либ, улар ахборот-коммуникация асбо-бусқуналари, меъёрий ҳужжатлар билан таъминланди. Барча вилоятларда касаба уюшма ташкилотлари раислари, соғлиқ-ни сақлаш муассасаларининг иш берув-чилари, муҳандис техник ходимлари, меҳнат муҳофазаси мутахассислари иш-тироқида ўтказилаётган сайёр ўқув-семи-нарлари яхши самара бераёпти. Самар-қанд, Хоразм, Фарғона, Тошкент вило-ятларидаги ва Тошкент шаҳридаги 900дан ортиқ касаба уюшма фаоллари ҳамда

касаба уюшмасига танлаб олинди.

— Ўз бошалигиниз, оилангиз ҳақида ҳам гапириб берсангиз.

— Ойим — Отикахон Азимова — ҳуқуқшунос, дадам — Анвархон Аҳмедов олим бўлганлар (охиратлари обод бўлсин). Улар ҳеч қачон беш фарзанд-нинг кун тартибиди бўш вақт қолишига имкон бермаганлар. Ҳар куни битта янги китоб олиб келишарди, сўнг ундаги во-қеаларга муносабатимизни сўрашарди. Ойим фикримизнинг кемтик жойини тўлдириб, бизга йўналиш беради. У киши учун ҳамма барабар эди. Ҳўлимизга тез-тез сўт, қатик кўтариб келадиган, ноқорғина аёлга бўлган муносабатлари ҳеч эсимдан чиқмайди. Ойим Олий суд-да масъул вазифада ишларди, доим вақ-ти зик бўлса-да, шу аёл келганда (кўрпа-ча ёзилган бўлса ҳам) янги кўрпачалар тўшаб, жуда эҳтиром кўрсатарди. Ола-диганлари бир банка сўт бўлса-да, унга ошиги билан ҳақини бериб, совға-салом-лар билан кузатарди. «Бола-чақасини боқаман, деб шундай оғир юкни елкаси-га олган ҳар қандай одам ҳўрматга лойик, унутманлар!» — дерди бизга. Бирор тан-сиқ овқат пиширсак, қўлимизга коса бе-риб, қўшниларикига югуртирдилар: «Қўшнингиз қўшида ҳақи бор!» Бу гап-ларда, ҳаракатларда катта ҳикмат борли-гини воёга етгач, тушундим. Бу хислатлар-ни фарзандларим — Мадинахон, Ҳўрши-дахон, Мўхаммадхон ва тўртала набирам-га «юқтириш»га интиламан. Турмуш ўрто-ғи — Қўдратилла ака ҳам доим кўлаб-қувватлайдилар. Асли шифокор бўлганим учун авваламбор, одамларнинг жони оғримаса, дейман. Бу даргоҳдан ҳеч ким норизо бўлиб кетмаслигига қўлимдан келганича ҳаракат қиламан. Ҳар бир одам яхшиликдан мадад олса, соғлом ва кўчи бўлади, ҳаёт гўзал кўринади. Барчага: «Ёнингизда доим яхшилар борлигига ишо-нин!» дегим келади.

«Оила ва жамият» муҳбири
Санобар ФАҲРИДДИНОВА
суҳбатлашди.

Хар йили Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни арасида Косон дон маҳсулотларини қабул қилиш масъулияти чекланган жамияти ўзига хос бир эзгу тadbирга бош-қош бўлади. Яъни бу жамият тақдир тақозоси билан чин етим қолган ўғил болаларнинг суннат тўйларини хайрия тариқасида ўтказиб беради. Тўкин дастурхон, ноз-неъматлар, гоёт савимий кўловлар, пойтахтдан тақлиф қилинган санъаткорларнинг беминнат

1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни

лан бошқаришни отамдан, ўз жойида қаттиққўл бўлишни Қаҳат момомдан ўрганганман.

«Минг бир сифатли Яратганинг нигоҳи кўпинча бошқалардан кўра ками бор, бева-бечора, бемор, етим-есирнинг бошида парвона бўлади», дердилар отам. Сенинг ҳам бир кўзинг доимо ўшаларга тушиб турса, иккала кўзинг ҳам бирдай тўйиб, озига ҳам, кўпига ҳам қаноат

ёрдамлари ҳақидаги маълумотларга кўз югуртириб, айрим маълумотларни дафтаримга ёзиб олаётсам, Келдиёр ака «булар ўз номи билан хайрия-ку, бирма-бир газетада ёзиб юрманг тагин, миннатга айланиб қолади» дея кўнмади. Ва ўтказилиши режалаштирилган тўй ҳам ҳамма билан бамаслаҳат бўлаётганини алоҳида таъкидлади.

Сўхбат баҳонасида корхона-

логия асосида ишлайдиган бугдойни унга айлантирадиган тегирмон цехини келтириб ўрнатдик. Бу ускунада суткасига 60 тонна бугдойни сифатли нон бўладиган унга айлантириш мумкин. Тегирмон ишлай бошлаши билан омихта-ем ишлаб чиқариш имконияти туғилди. Ҳозирда чорва учун тўйимли озуқа омихта-ем чиқараялмиз. Энди эса режа бўйича иссиқ нон заводди қуришга киришганмиз. Яқин вақт ичида мазкур корхонада тайёрланган оппоқ ва иссиқ нон туман ва шаҳрларнинг гавжум бозорларида сотила бошлайди. Ҳозир корхонамизда 150 нафардан ортқ киши ишлайётган бўлса, улар сони яқин келажақда 200 нафарга етказилади.

Яна шуни алоҳида таъкидлаш керакки, жамоа нафақат ишчи ўринларини кўпайтирибгина қолмай, балки ҳар бир ходимнинг ишчанлик кайфиятини ҳимоя қилиш, никоҳ тўйларига, ёш келин-куёвларга, кам таъминланган оилаларга моддий ва маънавий кўмак беришга ҳарқат қилаётганининг ўзи ибратли. Шунингдек, жамият томонидан ёшлар ўртасида спортни ривожлантиришга ҳам жиддий эътибор қаратилмоқда. Тўрт йилдан буён Косон тумани шарафимни ҳимоя қилаётган «Еркўрғон» футбол клубига ҳар томонлама ёрдам кўрсатилапти. Мазкур жамоа айни пайтда Қашқадарёдаги иккинчи лига баҳсларида муносиб натижалар кўрсатиб келаётти.

Хайрлашаётганимизда Келдиёр Ҳўжаёров яна тайинлади: «Кўз қорачигимиздай азиз бўлган фарзандларимиз — шу озода ва обод Ватанимизнинг эртанги кунни эгалари. Байрам арафасида севимли газетамиз орқали юртимизнинг барча болажонларини катта байрамлари муносабати билан аҳил жамоамиз номидан чин дилдан қутламоқчиман. Уларга ҳар қанча мурувват кўрсатсак, шунча оз. Ниятим, суюкли кичкинтойлардан йилнинг ўн икки ойида ҳам меҳр-муҳаббатимизни дариг тутмайлди!»

Илҳом РАҲМОНОВ,

«Оила ва жамият» мухбири.

«ЧҲПОН» — бу сўз дастлаб «чубан» шаклида бўлиб, «қишлоқ оқсоқоли ёрдамчиси» деган маънони билдирган.

«ЧИГАЛ» — ҳозирги пайтда «ишлар чигал» деган ибораи ҳамма тушунади, лекин «чигал» сўзининг асл маъносини ҳамма ҳам билавермайди. Қадимда туғун боғланса, ип боғланса ҳам — «чигилди» деб айтилган. Демак, «ишлар чигаллашди» деган ибора «ишнинг ечилиши керак бўлган туғуни кўпайди» деган маънони билдиради.

«КАЗИ» — ҳозирги тилимизда кўп ишлатилади. Яъни «от гўштидан тайёрланган таом»ни билдиради. Унинг маъноси «Девон»да икки хил изоҳланади. Биринчи маъноси «одам қорнининг буклама-си», иккинчи маъноси эса «от қорнининг ёғи».

«ЎТИНЧ» — бу сўз бугунги кунда илтимос маъносини аналтади. Қошғарий изоҳига кўра, бу сўзнинг қадимги маъноси «қарз»дир. Аммо бошқа манбаларда «ўтинч» сўзининг илдизи «ўт» бўлиб, бу сўз «тила» деган маънони билдирган.

Эшқобил ШУКУРОВ тайёрлади.

ДУНЁНИ БЕРАЙЛИК СИЗЛАРГА

хайрия концертлари болажонларнинг ўқисан кўнглини кўтариши турган гап. Ўн йил давомида анъанага айланиб қолган бу тadbир «қаҳрамонлари»нинг умумий сони 100 нафардан ошди. Жорий йилда ҳам худди ана шундай тўйга таралдуд кўраётган мазкур жамоанинг тиниб-тинчимас раҳбари Келдиёр Ҳўжаёров билан кўришганимизда у киши ўз кўнглидаги гапларни шундай изҳор қилди:

— Биласизми, оёқ-қўли бутун, тан-жони соғ, ақлу ҳуши жойида бўлган одам ана шу ўзига берилган имкониятлар шўқронаси учун ҳар кун кичкина бўлса ҳам биттагина савоб иш қилишга ўрганса, қандай яхши. Бу некин ва эзгу одат бизга етти пушти-миздан, ота-боболаримиздан мерос. «Қуш уясида кўрганини қилади», деганларидек, серфарзанд катта оилада ўсганимиз боисми, кўпинча ўзимиз қолиб бошқалар камини тўлдиришга қизиқиш, ўша тўйунинг ҳавосидан тўйиб яшаш бизга катталардан одат десам, янглишмайман.

Раҳматли отамни Ҳўжаёров оқсоқол дейишарди. У киши Иккинчи жаҳон урушидан қайтиб, оғир йилларда Косондаги бир қатор ҳўжаликларни бошқарган. Эсимда, ҳўжалик раиси бўлсалар-да, ўзини ҳам, оиласини ҳам бошқалардан устун қўймасди. Асосий эътиборини ночор оилаларни ҳимоя қилишга қаратарди.

Авалло, ўз оиласини ҳам одиллик, ҳам меҳрибонлик би-

қилиб яшайсан.

Келдиёр ака гап орасида ҳар йили май ойининг сўнгги ҳафтаси гоёт ҳаяжонли кечишига қайта-қайта ургу берди. Аввалига ҳайрон бўлдим. Кейин билсам, у киши жамоага хизмат қилаётган ҳар бир ота-она билан обдон гаплашиб, асосан, кам таъминланган етим қолган фарзандлари бор оила болаларига байрам арафасида меҳр-мурувват кўрсатиш ҳақида қайғурар экан. Мен кейинги ўн йил ичида уларга кўрсатилган хайрия

нинг кейинги йиллардаги эриш-шайтган ютуқларига ҳам қизикдик. Бир пайтлар 30 кишигина ишлаган бу жойда бугун ордан ортқ одам меҳнат қилаяпти. Дастлабки йилда 300 тонна сара уруғ тайёрланган бўлса, бу рақам бугунга келиб, 10 минг тоннага етказилибди. Бугунги кунда бошқа туманлар, ҳатто қўшни вилоятлардан ҳам сара уруғ олиш учун мурувват бўлаётган экан. — Яна бир янгиликни айтийин, — дейди сўхбатдошим, — 2008 йил Туркиядан янги техно-

ЭНГ ЯХШИ МУРАББИЯЛАР МУДИРАЛИК ҚИЛАЁТГАН БОҒЧАЛАРДА БАЙРАМГА ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗГИН

Солия Анорова, Мақсуда Қорабоева... Уларнинг ҳар иккисини ҳам бугунги кунда Тошкент вилоятининг Бекобод туманида кўпчиликти танийди. Негаки, туман миқёсида «Энг яхши мураббия» деб топилган. Улар мудирлик қилаётган 9-сонли «Қўнғироқча» ва 10-сонли «Қалдирғоч» боғчалари «Ўзбекистон» маҳалласида ёнма-ён жойлашган. Бу масканда тарбияланаётган болалар учун ҳамма шарт-шароитлар муҳайё этилган. Замонавий услубда жиҳозланган биноларда тарбияланувчиларга яратилган имкониятларни кўрган кўзлар қувнайди.

— Ўзимиз шу ерда ишлаганимиз учун кўпам сезилмайди, — дейишди Солия опа ва Мақсуда опа бараварига бир ҳолат ҳақида изоҳ беришиб. — Гоҳи эшитиб қоламиз, «сизларнинг боғчаларингизга болаларимизни бермоқчи эдик, қабул шартлари оғирроқ», дейишди. Тўғри, кимлигидан қатъи назар, болани обдон суриштирамиз. Саломатлигидан тортиб, руҳиятигача, ота-онаси, оиласи ҳақида маълумотларни ўрганамиз. Чунки эртага қабул қилганимиздан кейин биз жавобгар бўламиз.

Хуллас, «Қўнғироқча» ва «Қалдирғоч»нинг болажонлари ўзларининг суюкли байрамлари — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунини ўзига хос тайёргарлик билан қўтиб олишяпти. Катта тажрибага эга бўлган Гулнора Эркабоева, Нодира Эгамбердиева, Нилуфар Сулаймонова сингари меҳрибон тарбиячилар байрам дастурини тайёрлашда рақс ва мусиқа тўғаракларининг фаол аъзолари билан қизқарли машғулотлар олиб боришмоқда.

Турдикул НОРМАТОВ, «Оила ва жамият» мухбири.

Сурхондарё вилояти Жаркўрғон туман халқ таълими бўлими тасарруфида 50 та мактабгача таълим муассасаси бўлиб, уларда 3700 нафардан ортқ болалар тарбияланади. Келажакимиз эгаларини ҳар томонлама билимли ва етуқ қилиб тарбиялашда малакали мутахассислар бор билим ва маҳоратларини ишга солишмоқда. «Та-

«ТАБАССУМ»НИНГ МЕҲРИБОНИ

бассум» мактабгача таълим муассасаси 80 нафар болани ўз бағрига олган. Мудира Ойдин Имомованинг таъкидлашича, бу ерда илгор тажрибалардан кенг фойдаланилмоқда.

Гулсара Санакулова бир неча йилдан буён болажонларни меҳр билан тарбиялаб, кўпчиликнинг хурматига сазовор бўлаётти. Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни арафасида кичкинтойлар даврасида уларнинг дунёқарашини бойитиш-

га хисса қўшувчи дастур тайёрлаб намойиш этилди. Яна бир қувончли хабар, Г.Санакулова «Йил тарбиячиси» кўрик-танловида ҳам фаол иштирок этиб, голиба бўлди.

Суратда: Тарбиячи Гулсара Санакулова кичкинтойлар билан машғулот ўтказаятган пайт.

Ш. СУЛТОНОВ олган сурат.

ПЛАСТИНКА УСТИДА ЙИҒЛАГАН ОДАМ

Зокиржон Султонов... Ўтган асрнинг 50-60-йилларида ўзбек санъатида ярқ этган юлдуз мисоли пайдо бўлган эди. Бўй-баста келишган, очик чеҳра бу йигит жуда тез машҳур бўлиб кетди ва тўй-томошалар унинг ўтмай қолди. Айтишларича, шериклари у топган пулни қолда қўтариб юришар экан. «Ликопчани қўлига олиб, «Баёт-3»ни бошлаганида шинавандалар жим бўлиб қолар, ҳатто пашша учса сезиларди», — дейишади. Ҳозирги Ўзбекистон Миллий боғининг очик клубида Зокир Султонов концерт берганида чипта тополмай сарсон бўлганлар қанча эдию, терак устига чиқиб унинг ижросидаги «Излайман»ни тинглаганлар қанча эди.

Унинг пешонасига санъат — қисмат битиги ёзилган. Мендан ҳам кўра яқинроқ биладиганлар бир ҳақиқатни тан олишади. У касбига ҳеч қачон ҳиёнат қилмади. Касбига садоқатни санъат йўлига кирганлар Зокир Султоновдан ўргансалар арзийди. Қани айтинг, ким ўзидан аввал ўтган ва ўзи билан тенгкур, ҳамнафас бўлганларнинг овозлари тўширилган пластинка ва кассеталарни асраб-авайлаб, бошқалар учун бор дунёсидан кечиб ашайди? Ким 50-60 йиллаб сақлаб келган бир дона пластинкаси синиб қолса, худди энг яқин одамидан айрилгандек, уни тоза жойга қўйиб, ўзи ташлаб йиғлаб ўтиради? Ким «бу ашулани Ҳожи Абдулазиз ёки Расулқори акам айтган», деб пластинкадан лентага, лентадан кассетага қўчириб, ўзи яшаб турган уйни бўшапти беради? Бундай савоб ишни фақат Зокир Султоновгина қила олиши мумкин эди.

Бунга ҳаёт дейдилар. Яқинларининг айтишича, раҳматли Зокиржон ака ўлимидан роппа-роса 6 кун аввал Хайриобод маҳалласидаги чойхонага — қадрдонлари даврасига бориб, гурунг орасида ҳазил-хузул қилиб «ҳар эҳтимомлга қарши айтиб қўй, менга бирор гап

**ёхуд Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист
Зокиржон СУЛТОНОВ ҳақида айрим хотиралар**

бўлса, Муртазога телефон қилинглар, деб уйдагиларниям огоҳ қилиб қўйдим», дебди. Даврадошлари унинг бу сўзларини ҳазилга йўйиб, кўнглини кўтарган бўлишса-да, минг афсуски, бу табаррук инсон улар билан шу кунга хайрлашгани келганини энди эслашиб, кўзларига ёш олишяпти.

Дарвоқе, Зокир Султонов тилга олган Муртазо Султоновнинг кимлигини деярли кўпчилик билади. Йўқ, улар ака-ука эмасдилар, лекин ҳар қандай оғанидан-да яқинроқ ва қадрдон эдилар. Муртазо ака катта зиёли, маърифатчи. Турли лавозимларда ишлаган. Зокиржон акани ўз жигаридек яхши кўрарди. Ўзим гувоҳман, гоҳида унинг чўнтагига билин-тирмай атаганини солиб қўяр ва «акам-сиз-да» деб ардоқлаганида ҳофиз ёш боладек кўзига ёш оларди. «Муртазо

укам, жуда бошқача-да», дерди раҳматлик суюниб. «У санъатни, инсонни чин юракдан тушунади, қалби соф, содиқ дўст». Энди ўйласам, туғилганлардан ҳам яқин бўлиб кетган тутинган ака-укалар ўртасидаги бу бегараз дўстлиқнинг ўзи бир мактаб экан, азизлар...

Яна бир қизиқ воқеани эшитинг. Зокиржон ака топган пулига бозорлик қилиб, уйда овқат пишириб, устига қаз-қарта қўйиб, ўзининг гулддек умри кечган қадрдон радиочилар уйига эринмасдан олиб келарди. Саксонни қоралаган қария пастда туриб, «Юсуф, Анвар, Шоазиз, Абдуҳаким, Исмоғил, қани, келинглар-чи», деб бизларни ошхонага чорларди. Сўнг эса худди болаларини овқатлантирган отадек хурсанд бўлиб, «энди менга жавоб» деб секин йўлга отланарди.

✓ ХОТИРА ЁҒДУСИ

Зокиржон ака яқин-яқинларгача Олой бозори ёнида яшарди. Чилонзорга кўчганида «нега марказдан кетдингиз?» деб сўрасам, «Эй ука, келиннинг касал, шу уйни сал қимматроққа сотиб, ортган пулига даволатаман», дедилар. Ўзини эса...

Қамолитдин Мирзааҳмедов деган қадрдонимиз бор. Шу киши Зокир ака умри давомида йўққан, тўплаган нодир санъат намуналарининг бир қисmini айрим идоралар билан роса талашиб-тортишиб, пулини ҳам ундирди. Зокиржон ака хижолат бўлиб, «қўй, Қамол, керакмас, бермасаям розиман», деса-да, қайтмади. Уша пулларни ҳам келиннинг соғлиғини ўйлаб сарфлади.

Ўзига қолганда... «Биз энди қаридик. Аёлим тузалса, бўлди», дерди раҳматлик. Барно Исҳоқованинг кўшиқларини лентадан кассетага кўчирганида шунақа завқ олардики... «Жўраҳон, Маъмуржон акам, Эрка қори, Орифхон, Очиқхонлар зўр эди-да», дерди у бошларини чайқаб-чайқаб... Ҳозиргиларни ҳам номмано санаб, Қамолитдин Раҳимов, Қобилжон Юсупов, Абдуҳошим Исмоилов, Матлуба Дадабоева, Коммуна Исмоилова, ака-ука доирачи Исмолов ва бошқаларни мактарди.

Агар қай биримиз у кишининг уйига борган бўлсак, яхши биламиз. Ҳаммаёқ пластинкаларга тўлиб ётар, бир ёқда патефон, бир ёқда эса альбом-суратлар. Ишонасизми, 20-30-йилларда чиққан кўна пластинкаларгача сақланганини қўриб, хайратга тушганимиз. Уларни бирма-бир тахлаб, изоҳ бераб, «бу дунёда топган давлатим шу-да», дерди раҳматли.

... Ўтган ҳафта санъатимиз фидойиси, кўпчилик томонидан «тирик архив» номини олган Зокиржон Султонов 82 ёшида дунёдан ўтди. Тириклигида халқимизнинг машҳур санъат даргалари руҳини ўзининг хайрли амаллари билан шод этиб, қадрлаган бу инсондан бир дунё бойлик, мерос қолди. Соҳир овоз, одамгарчилик, ҳар қандай кунингда ёнингда турадиган меҳрибон ва садоқатли дўст ва... яна ўйлаб фазилатлари билан кўпчиликка ибрат бўлгулик умрни яшаб ўтган Зокиржон аканинг охира-лари илоё, обод бўлсин!

**Анвар АБДУВАЛИЕВ,
журналист.**

БОЛА КУЛСА — ОЛАМ КУЛАДИ

Халқимизда болали уй бозор, деган ибора бежиз айтилмаган. Болали хонадоннинг фазли ҳам ўзгача бўлади. Келажагимиз эгаларини ҳар томонлама етук ва соғлом қилиб вояга етказишда ҳукуматимиз томонидан ибратли ишлар амалга ошириляпти. Бу борада Қашқадарё вилоят ҳокимлиги, вилоят соғлиқни сақлаш ва халқ таълими бошқармалари ходимлари болажонларнинг саломатлиги йўлидаги сабб-ҳаракатлари, уларнинг келгусида бекаму кўст қамол топишлари учун хизмат қилмоқда.

— Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кўнига бағишлаб махсус дастур тайёрланди, — дейди «Соғлом авлод учун» Халқаро хайрия жамғармаси вилоят худудий бўлими директори **Абдор Қўлдошев**. — Жумладан, вилоят хотин-қизлар қўмитаси, халқ таълими бошқармаси, «Маҳалла», «Болалар» жамғармалари билан ҳамкорликда 80 нафар кам таъминланган оила фарзандлари ҳолидан хабар олиниб, хайрия ёрдамлари кўрсатилади.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, шу кунга вилоятнинг барча туманлардаги истироҳат боғларида уч мингдан

ортиқ болалар иштирокида «Бола кулса — олам кулади» мавзuida мусиқий дам олиш дастурлари, сайллар, спорт мусобақалари ўтказилади.

Жамғарма филиаллари томонидан вилоят халқ таълими бошқармаси, Журналистлар уйи, Ёзувчилар уюшмасининг вилоят бўлими ҳамкорлиги ва ҳимойилигида Китебдаги 5-сонли Меҳрибонлик уйида «Энг яхши китебхон», Қамашдаги 4-сонли Меҳрибонлик уйи тарбияланувчилари билан «Энг яхши мусаввир» танловлари ҳамда ижодкорлар билан учрашувлар, давра суҳбатлари ўтказиш режалаштирилган. Шунингдек, 10 та мактабгача таълим муассасаси, 6 та ўрта умумтаълим мактабларида БМТнинг Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенцияси ҳамда Ўзбекистон Республикасининг «Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги қонуни мазмун-моҳияти билан боғлиқ мавзуларга оид суҳбатлар уюштирилади. Шунингдек, мурувват ёрдами орқали келтирилган дори-дармонлар, ортопедик тиббий анжомлар, гигиеник воситалар билан бирга вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси

томонидан имтиёзли равишда даволаниш учун йўлланмалар ҳам тарқатилади.

Соғлом авлодни тарбиялаш ва саломатлигини тиклаш йўлида қасаба уюшмалари ташкилотларининг ҳам ҳиссаси катта. Вилоят қасаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси раиси Эсонбой Ражабовнинг таъкидлашича, бу йилги болаларни ёзги соғломлаштириш мавсумига ҳар томонлама пухта тайёргарлик қўрилди. Вилоятнинг хўшманзара гушаларида жойлашган 20 та оромгоҳда 25580 нафар болалар 4 мавсумда дам олиб, саломатликларини тиклайдилар. «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги» йили Давлат дастурига кўра, дам олувчи болаларнинг аксарияти қишлоқларда яшаётган оила фарзандларини ташкил этади.

Вилоятдаги Меҳрибонлик уйлари тарбияланувчиларини имтиёзли равишда дам олдириш юзасидан вилоят қасаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси тадбирлар ишлаб чиқди.

Шавкат СУЛТОНОВ,
«Оила ва жамият» муҳбири.

ШУКУҲ

СЎНГИ КЎНФИРОҚ САДОЛАРИ

Мактабларда ўқув йили тугаб, сўнги кўнғироқ садолари янгради. Бу йилги ўқув йили «Таълим муассасаларида ижодий муҳитни ривожлантириш ўқув йили» сифатида мураббий ва ўқувчилар ёнида муҳрланиб қолди.

Шу кунга Қарши шаҳар болалар истироҳат боғида шаҳардаги 46 та мактаб, 43 та мактабгача таълим муассасаси ва 2 та мактабдан ташқари муассасалар иштирокида «Ижодий муҳитни ривожлантириш таълим тараққиётининг муҳим омил» мавзусидаги илмий-амалий семинар бўлиб ўтди.

Шаҳар таълими бўлими мудири Файрат Темиров мактаб жамоалари томонидан ясалган ижодий ишларни юқори баҳолаб, голибларни тақдирлади. Хусусан, 34 мактабнинг география фани ўқитувчиси Нодира Муродова ҳамда директор ўринбосари Қаҳрамон Пирназаров томонидан ихтиро қилинган табиатни муҳофаза қилиш бўйича ижодий иш юқори баҳоланди.

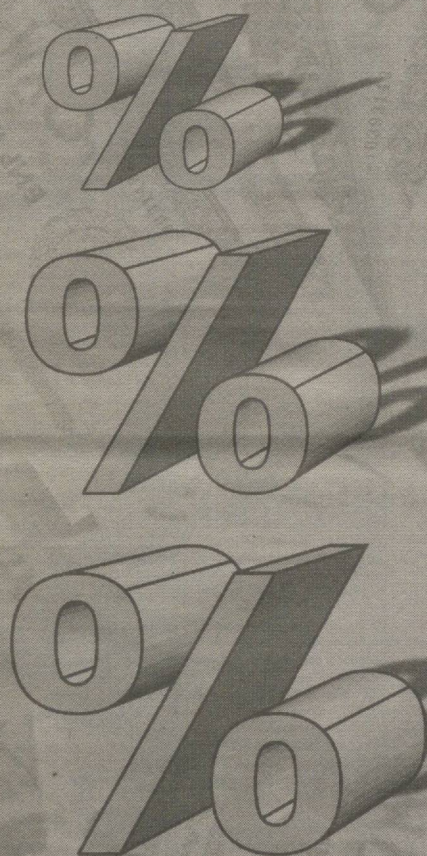
СУРАТДА: Қарши шаҳридаги 19-умумтаълим мактабнинг 1 «Г» синф ўқувчиси Маржона Сатторова сўнги кўнғироқни чалаётган лаҳза.

O'ZSANOATQURILISHBANK

МИЛЛИЙ ВАЛЮТАДАГИ ОМОНАТЛАРДАН

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАДАГИ ОМОНАТЛАРДАН

**Омонат (депозит)
номи**

Муддати

**Йиллик фойз
ставкаси**

МИЛЛИЙ ВАЛЮТАДАГИ ОМОНАТЛАР:

Талаб қилиб олингунча	муддатсиз	5%
Мақсадли	муддатсиз	1%
Кредит таъминот	муддатсиз	5%
Болалар мақсадли	10 йил	22%
Сармоя	9 ой	14-22%
Тақдим этувчига	4 ой	18%
Фойдали	6 ой	18%
Ипотека	муддатсиз	1%
Саховат	3 ой	18%
Фидоий	1 йилдан кам бўлмаган	25%
Наврўз тухфаси	1 йилдан кам бўлмаган	24%
КВ-1	1 ой	18%
Маиший хизмат тўловига	2 йилга	22%
Танлов	6 ой	18%
Саломатлик	3 ой	18%
Ғаройиб	1 ой	18%
Кўклам	2 ой	18%
Ажойиб	3 ой	18%
Шодиёна	3 ой	18%
Капитал плюс	6 ой	18%
Ниҳол тақдим этувчига	18 ой	18%
Омад	18 ой	18%
Мадад-1	3 ой	18%
Мадад-2	4 ой	18%
Мадад-3	6 ой	18%
Мадад-4	9 ой	18%
Янги йил совға	6 ой	30%
Тараққиёт-2	2 йил	25%
Тараққиёт-3	3 йил	27%
Тараққиёт-5	5 йил	30%

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАДАГИ ОМОНАТЛАР:

Талаб қилиб олингунча	муддатсиз	2%
Муддатли	1 йилдан кам бўлмаган	6%
Капитал АҚШ долларида	6 ой	4%
Тақдим этувчига талаб қилиб олингунча	муддатсиз	1%
Имконият тақдим этувчига	18 ой	7%
Мультивалютали	18 ой	5%
Янги йил совға	6 ой	12%

ОМОНАТЛАРГА ПУЛ МАБЛАҒЛАРИ ЧЕКЛАНМАГАН МИКДОРДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

даромад олинг!

“Ўзсаноатқурилишбанк”да сақланувчи аҳоли омонатлари “Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди” томонидан кафолатланган.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: (8 371) 120-45-24, WWW.UZPSB.UZ

Хизматлар лицензияланган №17

ДУШАНБА 1

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.00 «Иқлим».
07.05 «Изоҳор».
07.10 **ТелеТеатр**: «Улдинг азиз бўлдинг».
07.50 «Олтин мерос».
08.00 «Тахлилнома».
08.40 «Робин Гуд». Т/с.
09.20 - 10.20 «Мазнавият» дастури.
«Болалар сайраси»:
10.20 «Қирқ ёлгон». М/ф.
10.30 ТВ - анонс.
10.35 «Икки дарё оралиғида».
11.00 «Ахборот».
11.10 ТВ - анонс.
11.15 «Йигит кўнгли». Т/с.
11.50 «Юртим бўйлаб» дастури: «Ёз нафаси».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!».
12.50 «Иқлим».
12.55 «Изоҳор».
13.00 ТВ - анонс.
13.05 «Ахборот».
13.35 **«Очки дастурхон»**.
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ - анонс.
14.20 «Ватанпарвар».
15.00 «Ойдин ҳаёти». Ток-шоу.
15.45 «Изоҳор».
15.50 «Болалар дунёси».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ - анонс.
17.15 «Болалика бахшида умр».
«Болалар сайраси»:

17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.50 «Изоҳор».
17.55 «Сизнинг адвокатингиз».
18.05 **Миллий сериал**: «Бобур».
18.35 «Рангин дунё».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.05 «Қирол Сеҳонг». Т/с.
Премьера.
20.45 «Ватанимни куйлайман».
21.00 «Ахборот».
21.30 Эркин маззу.
21.50 «Робин Гуд». Т/с.
22.45 «Йигит кўнгли». Т/с.

YOSHILAR

ХАЛҚАРО БОЛАЛАРНИ ХИМОЯ КИЛИШ КУНИ.
6.55 «Yoshlar» салони.
7.00 «Ёшлар майдони».
7.30 Бутунжаҳон болаларни химоя қилиш кунига: «**Болалар олдидан**».
8.00 «Допло». М/ф.
8.50 «Ватан меҳри».
9.00 «Даврининг боласи».
9.10 «Куноқ дўмбоқчалар».
9.20 «Ўзгача мактаби».
9.50 «Тошкент кўчалари».
10.00 «Дар». Хафта якуни.
10.30 «Юртим юраги».
10.40 «Сехри кўлар».
11.00 «Уч мушкетёр». М/ф.
12.00 Киноклассика: «Ишбилармон кишилар».
13.20 «Қадридон қўшиқлар».
13.30 «Қамолот».

13.40 «Ўзбекистон».
14.00 «Мешполон». Б/ф.
15.00 «Ёшлар майдони».
15.30 «Даврининг боласи».
15.40 «Навий набарлар».
15.50 «Тошкент таронаси».
16.00 «Давр».
16.10 Илҳом қанотлари».
17.00 «Даврининг боласи».
17.10 «Троллар ўлкаси». М/ф.
17.30 «Болалар табассуми».
17.45 «Қишлоқ ва таълим».
18.00 «Китоб - офтоб».
18.10 «Хаёт сабоқлари».
19.00 «Давр».
19.30 «Ўғилланган орзу».
20.20 «Автопатруль».
20.40 «Бугундан эсдалик».
21.00 «Шамоллар мусаввири». Т/с.
21.55 «Кўнгли».
22.00 «Давр».
22.30 «Кичкина табиб». Б/ф.

Халқаро болаларни химоя қилиш кунига
14.55 Қўрсатувлар тартиби.
15.00 «Пойтахт».
15.20 «Анонс».
15.25 Халқаро болаларни химоя қилиш кунига «Дунёда болам деб ашайди ўзбек».
17.30 «Тошкент-2200».
17.35 «Ака-ука Гриммлар». М/ф.
17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекурер-маркет».
18.15 «Аёл қалби».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қаҳваси». Т/с.

19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Уйларим».
19.50 «Саломат бўлинг».
/рус/.
20.00 «Пойтахт». /рус/.
20.20 «Тошкент ва тошкентликлар». Бевосита мулоқот.
21.00 «Милагрос». Т/с /рус/.
21.30 «Пойтахт».
21.50 «Анонс».
21.55 «Телекурер-маркет».
22.15 «Кино SMS со звёздами».
22.20-23.45 «Дежурный папа в лагере». Х/ф.

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Умид ниҳоллари-2009-қўндалиги».
8.25 «Малахов +».
9.10 «Музей Олимпийской славы». Д/ф.
9.30 «Умид ниҳоллари-2009-қўндалиги».
9.55 «Кунот стартлар».
10.35 Теннис.
11.35 «Профринг».
12.40 «Умид ниҳоллари-2009».
18.00 «Хабарлар» (рус тил)
18.20 «АЗИЯ ЛОТО».
19.00 ФУТБОЛ. УРТОҚЛИК УЧАШУВИ. ЎЗБЕКИСТОН-БОСНИЯ ВА ГЕРЦЕГОВИНА ТЕРМА ЖАМОАЛАРИ.
21.30 «Умид ниҳоллари-мусобақаларнинг ёпилишига бағишланган бадий спорт байрами».

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Сериал «Кайл ХУ»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «Черная дыра» х/ф
13.40 Ўзбек наволари
14.30 «Премьера» (рус)
15.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 «Baby Terra Landiya»
16.30 Мультфильм
17.30 «Кинокурер»
18.00 Ўзбек наволари
18.30 «Жассига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволари
21.00 Сериал «Кайл ХУ»
22.00 Комедия по понедельникам: «МОЛОДОЖЕНЫ» х/ф
23.50 Миксер
ntt
06.30 Тонгги мусиқий маърифий дастур
07.30 Парламент соати
07.50 «Ватанимни куйлайман» мусиқий дастур
08.00 «Сўғдиёна»
08.25 Кино: ўтмишга назар
08.30 Миллий эстрада наволари
08.50 «Жиноят қидирув бўлими» сериали
09.30 Киноконцерт
09.40 «Қутлимган томоша»
10.00 СМС-6/ф
11.30 Шарқ мусикаси
11.40 «Янги авлод»
12.40 «Севги изтироблари»
13.20 Кўнгли наволари
13.30 «Аёл дарди» б/ф
14.50 Клип-антракт

15.00 «Хит-парад»
15.20 Хоризм мусикаси
15.30 «Аёл дарди» б/ф
17.00 «Янги авлод»
18.00 «Тарона»
18.30 «Келажак овози»
18.50 Клип-антракт
19.00 «Тогда ўтган кувнок ёз» бадий фильми
20.30 «Сўғдиёна»
20.50 «Жиноят қидирув бўлими» сериали
21.30 «ХУДУД»
21.50 Кечки мусиқий бекат
22.00 «Безовта рух» б/ф

СофтС

08.00 Сериал «Ранетки»
08.50 Сериал «Папины дочки»
09.20 «Мир в твоей тарелке»
10.10 «Мать и Дочь»
11.00 «Мир в твоей тарелке»
11.25 «Друзья моего хозяина»
11.50 Программа «Гнездо»
12.15 «6 Кадров»
12.40 Сериал «Папины дочки»
13.10 Музыка
13.50 «Мир в твоей тарелке»
14.40 «Мать и Дочь»
15.30 Сериал «Рыжая»
16.20 «Мир в твоей тарелке»
16.45 «Друзья моего хозяина»
17.10 **Программа «Гнездо»**
17.35 Сериал «Ранетки»
18.25 «Галилео»
19.30 Программа «Гнездо»
19.55 Сериал «Папины дочки»
19.45 «История в деталях»
20.10 Сериал «Папины дочки»
20.40 «6 Кадров»
21.05 Сериал «Рыжая»
21.55 «История в деталях»
22.20 «6 Кадров»
22.45 «Музыка»

4.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.15 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ». Многосерийный фильм.
12.20 «Детективы».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости.
14.15 «Хочу знать»
14.50 «Давай поженимся».
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости
17.20 Т/с «СЛЕД».
18.05 «Жди меня».
18.55 «Богатая и любимая».
20.00 «Время».
20.30 «Братья Карамазовы».
21.35 «Близнецы. Одна судьба на двоих».
22.35 «Познер».
23.40 Новые новости.
23.55 Гении и злодеи.
0.30 Комедия «Младенец на прогулке».
2.00 Новости.
2.05 Комедия «Младенец на прогулке». Продолжение.
2.15 Комедия «Король футбола: Кубок Европы».

СЕШАНБА 2

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.00 «Иқлим».
07.05 «Изоҳор».
07.10 **ТелеТеатр**: «Улдинг азиз бўлдинг».
07.50 «Олтин мерос».
08.00 «Ахборот».
8.30 «Робин Гуд». Т/с.
9.20 - 10.20 «Мазнавият» дастури.
10.20 «Очун».
10.30 Наманган вилоят телерадиоканаллари намоиши этакда:
1. «Обод манзиллар».
2. «Тадбиркор талабалар».
10.50 ТВ - анонс.
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ - шифкор».
11.15 «Қирол Сеҳонг».
Т/с.
11.50 «Ахборот» (инглиз).
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.50 «Иқлим».
12.55 ТВ - анонс.
13.00 Миллий сериал: «Бобур».
«Болалар сайраси»:
13.30 «Олтин оҳу». М/ф.
14.00 «Ахборот».
14.15 «Зикоят».
15.15 «Олам ва одам» дастури: «Ер сайраси».
16.05 «Тезкор хабарлар».
16.20 ТВ - анонс.
16.25 «Қамолот остониси».
16.40 «Икки дарё оралиғида».
17.00 «Ахборот».

17.10 ТВ - анонс.
17.15 «Худудлар ҳаёти».
«Болалар сайраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «ТВ - бизнес хабарлари».
18.00 «Олтин мерос».
18.05 Миллий сериал: «Бобур».
18.45 «Юртим бўйлаб» дастури: «Нурон кулоллар».
19.00 «Саховийни англаш».
19.20 «ТВ - шифкор».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.00 ТВ - анонс.
20.05 «Қирол Сеҳонг».
Т/с.
20.45 «Ватанимни куйлайман».
20.50 ТВ - анонс.
21.00 «Ахборот».
21.30 Тошкент - 2200. «**Ватан пойтахти**».
21.50 «Робин Гуд». Т/с.
22.40 «Иқлим».
22.45 «Йигит кўнгли». Т/с.

YOSHILAR

7.00 «Ёшлар майдони».
7.30 «Тонгги табасум».
9.40 «Қадридон қўшиқлар».
8.10 «Хаёт сабоқлари».
8.50 «Ватан меҳри».
9.00 «Даврининг боласи».
9.10 «Куноқ дўмбоқчалар».
9.20 «Ёшлар ва таълим».
9.30 «Тошкент музейлари».
9.35 «Автопатруль».
10.00 «Давр».
10.10 «Ўғилланган орзу».
11.00 «Муъжизавий дунё».
11.50 «Эверест».
12.20 «Ғолиб». Т/с.
12.55 «Қишлоғимга хат».

13.00 «Давр».
13.10 «Ёшлик баёзи».
13.20 «Тошкент таронаси».
13.30 «Шамоллар мусаввири». Т/с.
14.20 «Ватанпарвар».
15.00 «Ёшлар майдони».
15.30 «Даврининг боласи».
15.40 «Миллий мультфильм».
16.00 «Давр».
16.10 «Тасвир ва таассурот».
16.30 «Болалар давраси».
17.00 «Даврининг боласи».
17.10 «Троллар ўлкаси». М/ф.
17.30 «Ўзбек адабиёти».
17.35 «Адабий жараён».
17.55 «Олтин тупроқ».
18.00 «Келажак эгалари».
18.10 «Хаёт сабоқлари».
19.00 «Давр».
19.30 «Ўғилланган орзу».
20.20 «Футбол-2009».
21.00 «Шамоллар мусаввири». Т/с.
22.00 «Давр».
22.30 «Ер-ер». Б/ф

7.25 «Салом, Тошкент!»
8.25 «Бизнес-«Пойтахт»».
8.30 «Муҳаббат қаҳваси». Т/с.
9.20 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.40 «Тошкент-2200».
9.45 «Тошкентда латифа».
9.55 «Уйларим».
10.00 «Телекурер-маркет».
10.20 «Саломат бўлинг».
/рус/.
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Милагрос». Т/с /рус/.
11.10 «Кузгунинг икки томони».
Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» телестастури.
14.50 «Анонс».
14.55 «Ягонамансан, Тошкент».

15.00 «Пойтахт».
15.20 «Галактика». Х/ф.
16.10 «Қўна тоғлар қиссаси». Б/ф.
17.20 «Тўт сайли». Т/ф.
17.35 «Ака-ука Гриммлар». М/ф.
17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекурер-маркет».
18.15 «Хумоя».
18.25 «Тошкент 2200».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қаҳваси». Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Истеъдод».
20.00 «Пойтахт». /рус/.
20.20 «Репортаж». /рус/.
20.30 «Тошкент шаҳрининг 2200 йиллигига: «Менинг маҳаллам».
20.50 «Уйларим».
20.55 «Тошкент-2200».
21.00 «Милагрос». Т/с /рус/.
21.30 «Пойтахт».
21.50 «Анонс».
21.55 «Телекурер-маркет».
22.15 «Кино SMS со звёздами».
22.20-23.55 «Лучший удар». Х/ф.

7.00 «Бодрое утро».
7.50 «Тет-а-тет».
8.20 «Малахов +».
9.05 «Теннис академияси».
9.30 «Хабарлар» (ўзб тил)
10.00 Самбо.
12.00 ФУТБОЛ. УРТОҚЛИК УЧАШУВИ. ЎЗБЕКИСТОН-БОСНИЯ ВА ГЕРЦЕГОВИНА ТЕРМА ЖАМОАЛАРИ.
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Баркамол авлод».
18.30 «Хабарлар» (рус тил)
18.55 «Умид ниҳоллари -

2009» акунлари.
19.15 «Футбол шарқи».
19.50 Теннис.
21.55 «Олимпийский манифест». Д/ф.
22.50 Самбо. Осиё чемпионати.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Сериал «Кайл ХУ»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «Молодожены» х/ф
13.20 Ўзбек наволари
14.30 «Jannat Makon»
15.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
16.30 «Baby Terra Landiya»
17.30 Премьера (ўзб)
18.00 Ўзбек наволари
18.30 «Жассига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволари
21.00 Сериал «Кайл ХУ»
22.00 «ШОУ ТРУМАНА» х/ф
00.00 Миксер
ntt
06.30 Тонгги мусиқий маърифий дастур
07.30 «ХУДУД»
07.50 «Ватанимни куйлайман» мусиқий дастур
08.00 «Сўғдиёна»
08.25 Кино: ўтмишга назар
08.30 Миллий эстрада наволари
08.50 «Жиноят қидирув бўлими» сериали
09.30 Киноконцерт
09.40 «Қутлимган томоша»
10.00 «Тогда ўтган кувнок ёз»
11.30 Шарқ мусикаси
11.40 «Янги авлод»
12.40 «Севги изтироблари»
13.20 Кўнгли наволари

13.30 «Безовта рух» б/ф 1-қисм
14.50 Клип-антракт
15.00 «Келажак овози»
15.20 Хоризм мусикаси
15.30 «Безовта рух 2-қисм»
17.00 «Янги авлод»
18.00 «Тарона»
18.30 «Бешикчи фасл»
18.50 Клип-антракт
19.00 «Катта ойин» б/ф
20.30 «Сўғдиёна»
20.50 «Жиноят қидирув бўлими» сериали
21.30 «ХУДУД»
21.50 Кечки мусиқий бекат
22.00 «Кичик сеҳрар» бадий фильми (Хиндустон)

СофтС

08.00 Сериал «Ранетки»
08.50 Сериал «Папины дочки»
09.20 «Мир в твоей тарелке»
10.10 «Мать и Дочь»
11.00 «Сладкие истории»
11.25 «В интересном положении»
11.50 Программа «Гнездо»
12.15 «6 Кадров»
12.40 Сериал «Папины дочки»
13.10 Музыка
13.50 «Мир в твоей тарелке»
14.40 «Мать и Дочь»
15.30 Сериал «Рыжая»
16.20 «Сладкие истории»
16.45 «В интересном положении»
17.10 Программа «Гнездо»
17.35 Сериал «Ранетки»
18.25 «Галилео»
18.50 Программа «Гнездо»
19.15 Сериал «Папины дочки»
19.45 «История в деталях»
20.10 Сериал «Папины дочки»
20.40 «6 Кадров»
21.05 Сериал «Рыжая»
21.55 «История в деталях»
22.20 «6 Кадров»
22.45 «Музыка»

4.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.20 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ». Многосерийный фильм.
12.20 «Детективы».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Хочу знать» с Михаилом Шварцманом.
14.50 «Давай поженимся».
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости
17.20 Т/с «СЛЕД».
18.05 «Пусть говорят».
18.55 «Богатая и любимая». Многосерийный фильм.
20.00 «Время».
20.30 Премьера. «Братья Карамазовы».
21.35 «Спаси свидетеля».
22.35 Ночные новости.
22.55 На ночь глядя.
23.45 Сергей Маковецкий, Ирина Розанова в комедии «Неверность».
1.15 Комедия «Наверное, Боги сошли с ума».
2.00 Новости.
2.05 Комедия «Наверное, Боги сошли с ума». Продолжение.

ЧОРШАНБА 3

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.05 «Изоҳор».
07.10 **ТелеТеатр**: «Улдинг азиз бўлдинг».
07.50 «Олтин мерос».
08.00 «Ахборот».
08.30 «Робин Гуд». Т/с.
09.20 - 10.20 «Мазнавият» дастури.
10.20 «Худудлар ҳаёти».
10.40 «Ягона оилада».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Қирол Сеҳонг». Т/с.
11.50 «Риштон мўъжизалари».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.55 «Бобур».
13.35 «Эски альбом».
«Болалар сайраси»:
13.40 «Қўнғироқул». М/ф.

14.00 «Ахборот».
14.20 «Рангин дунё».
14.40 «Эркин иқтисодиёт».
15.00 «Олам ва одам» дастури: «Ер сайраси».
15.55 «Мин бир ривоят».
16.00 «Хамон ёдидида».
16.40 «Икки дарё оралиғида».
17.00 «Ахборот».
17.15 «Таълимга эътибор - келажакка эътибор».
«Болалар сайраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
18.00 «Олтин мерос».
18.05 Миллий сериал: «Бобур».
18.35 «Юртим бўйлаб» дастури: «Хайвонот боғи».
18.50 «Очун».
19.00 «Саҳнатга марҳаб!»
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.05 «Қирол Сеҳонг». Т/с.

20.45 «Ватанимни куйлайман».
21.00 «Ахборот».
21.30 2009 йил - Кишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили. «**Қишлоқ ҳаёти**».
21.50 «Робин Гуд». Т/с.
22.45 «Йигит кўнгли». Т/с.

YOSHILAR

7.00 «Ёшлар майдони».
7.30 «Тонгги табасум».
8.00 «Қадридон қўшиқлар».
8.10 Миллий сериал: «Хаёт сабоқлари».
8.45 «Ўзбек адабиёти».
8.50 «Ватан меҳри».
9.00 «Даврининг боласи».
9.10 «Куноқ дўмбоқчалар».
9.25 «Келажак эгалари».
9.35 «Соғлиқ - бойлик».
9.55 «ЎзЕХ».
10.00 «Давр».

10.10 «Ўғилланган орзу».
10.55 «Ўзбек адабиёти».
11.00 «Муъжизавий дунё».
11.50 «Мўйлабдан сеҳри».
12.20 «Ғолиб». Т/с.
13.00 «Давр».
13.10 «Зулфия издошлари».
13.30 «Шамоллар мусаввири». Т/с.
14.20 «Футбол-2009».
14.50 «Олтин тупроқ».
15.00 «Ёшлар майдони».
15.30 «Даврининг боласи».
15.40 «Миллий мультфильм».
15.50 «Болалар илҳом».
16.00 «Давр».
16.10 «Тасвир ва таассурот».
16.30 «Болалар давраси».
17.00 «Даврининг боласи».
17.10 «Троллар ўлкаси». М/ф.
17.30 «Ўзбек адабиёти».
17.35 «Қишлоқ тараққиёти».
18.00 «Чуст дўпписи».
18.10 Миллий сериал: «Хаёт сабоқлари».
18.45 «ЎзЕХ».
18.50 «Тошкент-2200».

19.00 «Давр».
19.30 «Ўғилланган орзу».
20.20 «Автопатруль».
20.40 «Сехри кўлар».
21.00 «Шамоллар мусаввири». Т/с.
21.55 «Кўнгли».
22.00 «Давр».
22.30 Киноклассика: «Чинор остидаги дуэль».
7.25 «Салом, Тошкент!»
8.30 «Муҳаббат қаҳваси».
9.20 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.45 «Репортаж». /рус/.
10.00 «Телекурер-маркет».
10.20 «Хумоя».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Милагрос». Т/с /рус/.
11.20 «Аршин мол-олон».
Б/ф.
12.40 «Шайх Зайниддин бобо».
Т/ф.

13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» телестастури.
14.55 «Ягонамансан, Тошкент».
15.00 «Пойтахт».
15.20 «Галактика». Х/ф.
16.15 «Кулол ва хумча». Б/ф.
17.30 «Тошкент-2200».
17.35 «Ака-ука Гриммлар». М/ф.
17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекурер-маркет».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Муҳаббат қаҳваси».
19.45 «Дурдон».
20.00 «Пойтахт». /рус/.
20.20 «Интервью» /рус/.
20.30 «Менинг шаҳрим».
20.45 «Эртанинг эгалари».
21.00 «Милагрос». Т/с /рус/.
21.30 «Пойтахт».
21.55 «Телекурер-маркет».
22.15 «Кино SMS со звёздами».
22.20 - 23.50 «Ещё одна история о Золушке». Х/ф.

7.00 «Бодрое утро».
7.50 «Тет-а-тет».
8.00 «Хабарлар» (рус тил)
8.20 «Малахов +».
9.05 «Теннис академияси».
9.30 «Хабарлар» (ўзб тил)
10.00 Самбо.
12.00 - 12.30 «Футбол шарҳи».
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Футбол мундиал».
18.30 «Хабарлар» (рус тил)
18.55 «Умид ниҳоллари-2009» акунлари.
19.15 Тазаккидо ВТФ. Ўзбекистон очиб чемпионати.
19.50 «Спортлото».
20.05 Футзал. Уртқоқлик учрашуви. Ўзбекистон

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Серил «Кайл Ху»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «Шоу трумана» х/ф
12.35 Ўзбек наволари
14.30 «Кинокурер»
15.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 «Бизнинг мусика»
18.00 Ўзбек наволари
18.30 «Жасига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволари
20.00 «М-Files»
20.30 Ўзбек наволари
21.00 Серил «Кайл Ху»
22.00 «ИМЯ РОЗЫ» х/ф

ntt

06:30 Тонгги мусикий маърифий дастур
07:30 «ХУДУД»
07:50 «Ватанимни қўйлайман» мусикий дастур
08:00 «Сўғдиёна»
08:25 Кино: ўтмишга назар
08:30 Миллий эстрада наволари
08:50 «Жиноят қидирув бўлими» сериали
09:30 Киноконцерт
09:40 «Қўтиммаган томоша»
10:00 «Катта ойи» б/ф
11:30 Шарк мусикаси
11:40 «Янги авлод»
12:40 «Севги изтироблари»
13:20 Кўнгил наволари

13:30 «Кичик сеҳрлар» б/ф 1-қисм
14:50 Клип-антракт
15:00 «Бешинчи фасл»
15:20 Хориз мусикаси
15:30 «Кичик сеҳрлар» б/ф 2-қисм
17:00 «Янги авлод»
18:00 «Тарона»
18:30 «Ешлар нигоҳи»
18:50 Клип-антракт
19:00 «Ярим бахт» б/ф
20:30 «Сўғдиёна»
20:50 «Жиноят қидирув бўлими» сериали
21:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
21:50 Кечки мусикий бекат
22:00 «Ўйламай босилган кадам» бадий фильм (Ҳиндистон)

СофТС

08:00 Серил «Ранетки»
08:50 Серил «Папины дочки»
09:20 «Мир в твоей тарелке»
10:10 «Мать и Дочь»
11:00 «Иностранная кухня»
11:25 «Детская»
11:50 Программа «Гнездо»
12:15 «6 Кадров»
12:40 Серил «Папины дочки»
13:10 Музыка
13:50 «Мир в твоей тарелке»
14:40 «Мать и Дочь»
15:30 Серил «Рыжая»
16:20 «Иностранная кухня»
16:45 «Детская»
17:10 Программа «Гнездо»

17:35 Серил «Ранетки»
18:25 «Галилео»
18:50 Программа «Гнездо»
19:15 Серил «Папины дочки»
19:45 «История в деталях»
20:10 Серил «Папины дочки»
20:40 «6 Кадров»
21:05 Серил «Рыжая»
21:55 «История в деталях»
22:20 «6 Кадров»
22:45 «Музыка»
4.00 Телеканал «Доброе утро»
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе

утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.15 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ». Многосерийный фильм.
12.20 «Детективы».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Хочу знать» с Михаилом Шерингсом.
14.50 «Давай поженимся!».
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости (с субтитрами).
17.20 Т/с «СЛЕД».
18.05 «Пусть говорят» с Анд-

реем Малаховым.
18.55 «Богатая и любимая». Многосерийный фильм.
20.00 «Время».
20.30 Премьера. «Братья Карамазовы». Многосерийный фильм.
21.35 «Юрий Никулин. О грустном и смешном».
22.35 Ночные новости.
22.55 На ночь глядя.
23.45 Пол Ньюмен, Роберт Редфорд в приключенческом фильме «Буч Кассиди и Санден Кид».
1.45 Рэй Лиотта в остросюжетном фильме «Побег невозможен».
2.00 Новости.
2.05 Фильм «Побег невозможен». Продолжение.

ПАЙШАНБА 4

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.00 «Икким».
07.05 «Изхор».
07.10 ТелеТеатр: «Жайдари келин».
08.00 «Ахборот».
08.30 «Робин Гуд». Т/с.
09.20 - 10.20 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайёраси»:
10.20 «Цирк, цирк, цирк».
10.35 «Мулкдор».
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ - шифокор».
11.15 «Кирол Сежонг». Т/с.
11.50 «Ахборот» /инглиз/.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.50 «Икким».
12.55 Миллий сериал: «Бобур».
13.25 «Очун».
«Болалар сайёраси»:
13.35 «Банифация таълида». М/ф.
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ - анонс.
14.20 «Одамлардан бири».
14.40 «Тараққий ва фаровонлик сари».
15.00 «Олам ва одам» дастури: «Ер сайёраси».
15.50 ТВ - анонс.
15.55 «Очик дарс». Токшоу.
16.40 «Икки дарё ора-

лигида».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ - анонс.
17.15 «Маҳалла».
«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Олтин мерос».
18.00 Миллий сериал: «Бобур».
18.40 «Яхшилар ёди».
19.00 Тошкент - 2200.
«Тарих кўзгуси».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» /рус/.
20.05 «Кирол Сежонг». Т/с.
20.45 «Соз сеҳри».
21.00 «Ахборот».
21.30 «Хонадон».
21.55 «Робин Гуд». Т/с.
22.45 «Икким».
22.50 «Ингит кўнгли». Т/с.

YOSHILAR

7.00 «Ешлар майдони».
7.30 «Тонгги табассум».
8.00 «Қадрдон қўшқилар».
8.10 «Хаёт сабоқлари».
8.50 «Ватан меҳри».
9.00 «Давринг боласи».
9.10 «Қувнок дўмбоқчалар».
9.25 «Қишлоқ ва таълим».
9.35 «Автоматрол».
10.00 «Давр».
10.10 «Ўйрилган озу».
11.00 «Муҳизавий дунё».
11.50 «Сеҳли қўллар».
12.20 «Ғолиб». Т/с.
12.55 «Қишлоқимиз хат».
13.00 «Давр».
13.10 «Ешлик баёзи».
13.20 «Тошкент таронаси».
13.30 «Шамоллар мусавви-

ри». Т/с.
14.20 «Эверест».
15.00 «Ешлар майдони».
15.30 «Давринг боласи».
15.40 «Миллий мультфильм».
15.50 «Болалар илҳом».
15.55 «Тошканди азим».
16.00 «Давр».
16.10 «Тасвир ва таассурот».
16.30 «Болалар давраси».
17.00 «Давринг боласи».
17.10 «Троллар ўлкаси». М/ф.
17.30 «Ўзбек адабиёти».
17.35 «Хаёт завоқи».
18.00 «Навбатчи».
18.10 «Хаёт сабоқлари».
19.00 «Давр».
19.30 «Ўйрилган озу».
20.20 «Чемпион».
20.40 «Такдир».
21.00 «Шамоллар мусаввири». Т/с.
22.00 «Давр».
22.30 Киноклассика: «Майсаранинг иши». 1-қисм.

SPORT

7.25 «Салом, Тошкент!»
8.25 Бизнес-«Пойтахт».
8.30 «Мухаббат қавҳаси».
9.20 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.40 «Тошкент-2200».
9.45 «Интервью» /рус/.
9.55 «Ўйларим».
10.00 «Телекурер-маркет».
10.20 «Тошкентда латифа».
10.25 «Анонс».
10.30 «Пойтахт» /рус/.
10.40 «Милларос» /т/с/рус/.
11.10 «Хаттоғлик саниати».
11.25 «Тошкент-2200».
11.30 «Наркоз». Б/ф.
12.50 «Дурдона».
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.50 «Анонс».
14.55 «Ягонамансан, Тошкентим!»

15.00 «Пойтахт».
15.20 «Галактика». Х/ф.
16.10 «Анонс».
16.15 «Катта бўлишни хоҳламайман». Б/ф.
17.35 «Ака-ука Гриммлар». М/ф.
17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекурер-маркет».
18.15 «Тошкент - 2200».
18.20 «Ўйларим».
18.25 «Анонс».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Мухаббат қавҳаси». Т/с.
19.40 «Бизнес-«Пойтахт»».
19.45 «Иқтисод-ревью» /рус/.
19.55 «Тошкент-2200».
20.00 «Пойтахт» /рус/.
20.20 «Репортаж».
20.30 «Тошкент оқшомлари».
21.00 «Милларос». Т/с/рус/.
21.30 «Пойтахт».
21.50 «Анонс».
21.55 «Телекурер-маркет».
22.15 «Кино SMS со звёздами».
22.20-24.00 «Невероятные приключения итальянцев в России». Х/ф.

SPORT

7.00 «Бодрое утро».
7.50 «Тет-а-тет».
8.00 «Хабарлар» (рус тил)
8.20 «Малахов +».
9.05 «Теннис академияси».
Сериал.
9.30 «Хабарлар» (ўзб тил)
10.00 «Салом. Осиё чемпионати. Тургидан-турги олиб кўрсатилади».
12.00-12.20 «Спорт салтанати».

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Серил «Кайл Ху»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «ИМЯ РОЗЫ» х/ф
13.10 Ўзбек наволари
14.30 Премьера (ўзб)
15.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 «Baby Terra Landiya»
17.30 Ўзбек наволари
18.30 «Жасига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволари
20.00 «Jannat Makon»
20.30 Ўзбек наволари
21.00 Серил «Кайл Ху»
22.00 «ИТКИНКА ОДАМЛАР» бадий фильм
23.50 Миксер

06:30 Тонгги мусикий маърифий дастур
07:30 «ХУДУД»
07:50 «Ватанимни қўйлайман» мусикий дастур
08:00 «Сўғдиёна»
08:25 Кино: ўтмишга назар
08:30 Миллий эстрада на-

волари
08:50 «Жиноят қидирув бўлими» сериали
09:30 Киноконцерт
09:40 «Қўтиммаган томоша»
10:00 «Ярим бахт» б/ф
11:30 Шарк мусикаси
11:40 «Янги авлод»
12:40 «Севги изтироблари»
13:20 Кўнгил наволари
13:30 «Ўйламай босилган кадам» б/ф 1-қисм
14:50 Клип-антракт
15:00 «Ешлар нигоҳи»
15:30 «Ўйламай босилган кадам» 2-қисм
17:00 «Янги авлод»
18:00 Оилангиз шифокори
18:10 «Тарона»
18:30 «Келахка овози»
19:00 «Тўзаллик сири» б/ф
20:30 «Сўғдиёна»
20:50 «Жиноят қидирув бўлими» сериали
21:30 «ХУДУД»
22:00 «Хабта ҳамма нараса бўлади» б/ф

СофТС

08:00 Серил «Ранетки»
08:50 Серил «Папины дочки»
09:20 «Мир в твоей тарелке»
10:10 «Мать и Дочь»
11:00 «Полные работы»
11:50 Программа «Гнездо»
12:15 «6 Кадров»
12:40 Серил «Папины дочки»
13:10 Музыка
13:50 «Мир в твоей тарелке»
14:40 «Мать и Дочь»
15:30 Серил «Рыжая»
16:20 «Полные работы»
17:10 Программа «Гнездо»
17:35 Серил «Ранетки»
18:25 «Галилео»
18:50 Программа «Гнездо»
19:15 Серил «Папины дочки»

ки»
19:45 «История в деталях»
20:10 Серил «Папины дочки»
20:40 «6 Кадров»
21:05 Серил «Рыжая»
21:55 «История в деталях»
22:20 «6 Кадров»
22:45 «Музыка»
4.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.20 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ». Многосерийный фильм.
12.20 «Детективы».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости
14.15 «Хочу знать»
14.50 «Давай поженимся!».
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости
17.20 Т/с «СЛЕД».
18.05 «Пусть говорят»
18.55 «Богатая и любимая».
20.00 «Время».
20.30 Премьера. «Братья Карамазовы».
21.35 «Человек и закон» с Алексеем Пимановым.
22.35 Ночные новости.
22.55 Судите сами с Максимом Шерингом.
23.50 Триллер Дэнни Бойла «28 дней спустя».
1.50 Аль Пачино в фильме «Паника в Нидл-парке».
2.00 Новости.
2.05 Фильм «Паника в Нидл-парке». Продолжение.

ЖУМА 5

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.00 «Икким».
07.05 «Изхор».
07.10 ТелеТеатр: «Жайдари келин».
08.00 «Ахборот».
08.30 «Робин Гуд». Т/с.
09.20 - 10.20 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайёраси»:
10.20 «Болалар дунёси».
10.40 «Таълимига эътибор - келахка эътибор».
11.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ - шифокор».
11.15 «Кирол Сежонг». Т/с.
11.55 ТВ - анонс.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.50 «Икким».
12.55 Миллий сериал: «Бобур».
13.30 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
13.35 «Қўннинг кўз ёшлари». М/ф.
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ - анонс.
14.20 2009 йил - Қишлоқ тараққийи ва фаровонлиги йили. «Қишлоқ ҳаёти».
14.40 «Олам ва одам» дастури: «Ер сайёраси».
15.30 «Минг бир ривоят».
15.35 «Оғалар сўзи - ақлинг кўзи».
16.35 ТВ - анонс.
16.40 «Икки дарё оралигида».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ - анонс.
17.15 «Саломатлик дастури».
«Болалар сайёраси»:

17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Сизнинг адвокатингиз».
18.00 «Олтин мерос».
18.05 Миллий сериал: «Бобур».
18.45 «Юртим бўйлаб» дастури: «Давралар».
18.55 «Минг бир ривоят».
19.00 «Зиё студияси: «Этиқло муҳташамлиги йўлида».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» /рус/.
20.05 «Кирол Сежонг». Т/с.
20.45 «Ватанимни қўйлайман».
21.30 «Бир ўлка-ки...»
21.50 «Робин Гуд». Т/с.
22.45 «Ингит кўнгли». Т/с.

YOSHILAR

7.00 «Ешлар майдони».
7.30 «Тонгги табассум».
8.00 «Қадрдон қўшқилар».
8.10 «Хаёт сабоқлари».
8.50 «Ватан меҳри».
9.00 «Давринг боласи».
9.10 «Қувнок дўмбоқчалар».
9.25 «Қитоб - офтоб».
9.35 «Чемпион».
10.00 «Давр».
10.10 «Ўйрилган озу».
11.00 «Муҳизавий дунё».
11.50 «Муқолама сеҳри».
12.20 «Ғолиб». Т/с.
13.00 «Давр».
13.10 «Ўзғина издошлари».
13.20 «Тошкент таронаси».
13.30 «Шамоллар мусаввири». Т/с.

14.20 «Қишлоқ тараққийи».
14.40 «Омонона муҳизаси».
15.00 «Ешлар майдони».
15.30 «Давринг боласи».
15.40 «Миллий мультфильм».
15.50 «Болалар илҳом».
16.00 «Давр».
16.10 «Тасвир ва таассурот».
16.30 «Болалар давраси».
17.00 «Давринг боласи».
17.10 «Троллар ўлкаси». М/ф.
17.30 «Ўзбек адабиёти».
17.35 «Нафс гирдоб».
18.00 «Келахка эгалари».
18.10 «Хаёт сабоқлари».
19.00 «Давр».
19.30 «Ўйрилган озу».
20.20 «Бугун».
20.50 «Олтин тупроқ».
21.00 «Шамоллар мусаввири». Т/с.
22.00 «Давр».
22.30 Киноклассика: «Майсаранинг иши». 2-қисм.

SPORT

7.25 «Салом, Тошкент!»
8.25 Бизнес-«Пойтахт».
8.30 «Мухаббат қавҳаси». Т/с.
9.20 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.40 «Тошкент-2200».
9.45 «Ўғуллар жозибаси». Х/ф.
9.55 «Ўйларим».
10.00 «Телекурер-маркет».
10.20 «Репортаж».
10.30 «Пойтахт» /рус/.
10.40 «Милларос» /т/с/рус/.
11.10 «Эртанимиз эгалари».
11.25 «Тошкент-2200».
11.35 «Мен сизни севадим». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.55 «Ягонамансан, Тошкентим!»
15.00 «Пойтахт».
15.20 «Галактика». Х/ф.
16.10 «Дон Кихот болалари». Б/ф.
17.25 «Иқтисод-ревью» /рус/.
17.35 «Афиша» /рус/.

17.45 «Карвонсарой».
17.55 «Телекурер-маркет».
18.15 «Маърифат фидойилари».
18.30 «Пойтахт».
18.50 «Мухаббат қавҳаси».
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.50 «Саломат бўлинг»
20.00 «Пойтахт» /рус/.
20.20 «Интервью».
20.30 «Нима учун?»
21.00 «Милларос». Т/с/рус/.
21.30 «Пойтахт».
21.55 «Телекурер-маркет».
22.15 «Кино SMS со звёздами».
22.20-23.50 «Императрица и войны». Х/ф/Императрица и войны».

SPORT

7.00 «Бодрое утро».
7.50 «Тет-а-тет».
8.00 «Хабарлар» (рус тил)
8.20 «Малахов +».
9.05 «Теннис академияси».
Сериал.
9.30 «Хабарлар» (ўзб тил)
10.00 - 12.00 Самбо. Осиё чемпионати. Тургидан-турги олиб кўрсатилади.
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Баркамол авлод».
18.30 «Хабарлар» (рус тил)
18.55 «Умид ниҳоллари-2009» ақунари.
19.15 «Такдир чизгилари».
19.45 «ГОЛ».
20.45 Теннис. «Ролан Гаррос».
21.30 «Хабарлар» (ўзб тил)
21.55 «Аптека слушаёт».
22.40 Самбо. Осиё чемпионати.
23.40 «Тунингиз осуда бўсин!»

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Серил «Кайл Ху»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «ИМЯ РОЗЫ» х/ф
13.10 «Ўзбек наволари»
14.30 «М-Files»
15.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
17.00 Ўзбек наволари
17.30 Премьера (рус)
18.00 Ўзбек наволари
18.30 «Жасига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволари
20.00 «Тунлар муборак»
20.40 Ўзбек наволари
21.00 Серил «Кайл Ху»
22.00 «ИМПЕРИЯ СОЛНЦА» худ. фильм
00.35 Миксер

06:30 Тонгги мусикий маърифий дастур
07:30 «ХУДУД»
07:50 «Ватанимни қўйлайман» мусикий дастур
08:00 «Сўғдиёна»
08:25 Кино: ўтмишга назар
08:30 Миллий эстрада наволари
08:50 «Жиноят қидирув бўлими» сериали
09:30 Киноконцерт
09:40 «Қўтиммаган томоша»
10:00 «Тўзаллик сири» бадий фильм (такор)
11:30 Шарк мусикаси
11:40 «Янги авлод»
12:40 «Севги изтироблари»
13:20 Кўнгил наволари
13:30 «Хабта ҳамма нараса бўлади» б/ф 1-қисм
14:50 Клип-антракт

15:00 «Келахка овози»
15:20 Хориз мусикаси
15:30 «Хабта ҳамма нараса бўлади» б/ф 2-қисм
17:00 «Янги авлод»
18:00 «Тарона»
18:30 «Ешлар бекати»
18:50 Клип-антракт
19:00 «Мафунингман» б/ф
20:30 «Сўғдиёна» авллар курсатуви
20:50 «Жиноят қидирув бўлими» сериали
21:30 «ХУДУД» ахборот-таҳлилий дастури
21:50 Кечки мусикий бекат
22:00 «Салом наместе» бадий фильм (Ҳиндистон)
4.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный приговор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.15 «АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ». Многосерийный фильм.
12.20 «Детективы».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Хочу знать»
14.50 «Давай поженимся!».
15.55 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости (с субтитрами).
17.20 Т/с «СЛЕД».
18.05 «Пусть говорят»
18.55 «Богатая и любимая». Многосерийный фильм. Заключительная серия.
20.00 «Время».
20.30 Премьера. «Большая разнаца».
21.35 Адам Сэндлер в комедии «Испанский английский».
23.55 Х/ф «Большой перелом в маленьком Китае».
1.40 Фильм «Три лица Евы».
3.15 Станислав Любшин, Татьяна Друбич в фильме «Черный монах».

ШАНБА 6

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.00 «Иқлим»
07.05 ТВ - анонс.
07.10 **Миллий кино:** «Дард» - 1-қисм.
07.50 «Олтин мерос»
08.00 «Ахборот»
08.35 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
08.40 «Леопольдинин саргузаштлари» М/ф.
09.50 ТВ - анонс.
09.55 «Минг бир ривоят»
10.00 «Зиё» студияси: «Эътиқод мустақамлиги йўлида»
10.20 1. «Чинсен». 2. «Маурит»
11.00 «Оналар мактаби»
11.20 «Қирол Сежонг» Т/с.
11.55 ТВ - анонс.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иқлим»
13.05 ТВ - анонс.
13.10 **Миллий сериал:** «Бобур»
13.45 «Юртим бўйлаб» дастури: «Чашмалар»
14.00 «Ахборот»
14.15 ТВ - анонс.
14.20 «Пешқадам» Б/ф.
14.40 «Шукрона»
«Болалар сайёраси»:
17.10 «Эрталар - яхшиликка етаклар»
17.25 ТВ - анонс.
17.30 «Ўзбеким ёшлари - дунё бўйлаб» - 1-қисм.
18.10 «Саломатлик сирлари»
18.30 «Ўзбеким ёшлари - дунё бўйлаб» - 2-қисм.
19.10 «Юнун»
19.20 «ТВ - шифокор»
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 **Эълонлар.**
19.30 «Ахборот» /рус/.
20.00 ТВ - анонс.

20.05 «Қирол Сежонг» Т/с.
20.45 «Шарқ тароналари»
21.00 «Ахборот»
21.35 Тошкент - 2200. «Тарих кўзгуси»
21.55 ТВ - анонс.
22.05 «Орзулар изтироби» Б/ф.

YOSHLAR

7.00 «Ёшлар майдони»
7.30 «Тонгги табассум»
8.10 **Миллий сериал:** «Хаёт сабоқлари»
8.45 «Ўзбек адабиёти»
8.50 «Ватан меҳри»
9.00 «Даврининг боласи»
9.10 «Динотопия» Б/ф.
9.40 «Тошкент таронаси»
9.50 «Юртим юраги»
9.55 «ЎзЕХ»
10.00 «Давр»
10.10 «Ўғирланган орзу» Т/с.
11.00 «Айланай...»
11.30 «Дон Кихот» М/ф.
12.50 «Олтин тупроқ»
13.00 «Давр»
13.10 «Ўзбеким матолари»
13.30 «Шамоллар мусаввири»
14.20 «Тараннум»
15.00 «Ёшлар майдони»
15.30 «Даврининг боласи»
15.40 «Миллий мультфильм»
15.50 «Болалар илҳами»
16.00 «Давр»
16.10 «Тасвир ва таассурот»
16.30 «Болалар давраси»
17.00 «Даврининг боласи»
17.10 «Қора тоғ» Б/ф.
18.35 «Чемпион»
19.00 «Давр»
19.30 «Ўғирланган орзу» Т/с.
20.20 «Кўзгу» Ҳажвия.
20.40 «13-студия»
21.00 «Шамоллар мусаввири»
22.00 «Давр»
22.30 **Жаҳон киноси:** «Такси-4»

7.25 «Салом, Тошкент!»
8.25 Бизнес-«Пойтахт»
8.30 «Муҳаббат қаҳваси» Т/с.
9.20 «Карвонсарой»
9.30 «Пойтахт»
9.40 «Тошкент-2200»
9.45 «Интервью»
9.55 «Ўйларим»
10.00 «Телекурер-маркет»
10.20 «Саломат бўлинг!»
10.30 «Пойтахт» /рус/.
10.40 «Милларос» Т/с /рус/.
11.10 «Афиша» /рус/.
11.25 «Тўй моҳираси» Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.50 «Оқрутаа дверь»
15.20 «Галактика» Х/ф.
16.10 «Тошкент-2200»
16.15 «Анонс»
16.20 «Шарқ оҳанглари»
17.10 «Мулоҳаза учун мавзу»
17.35 «Афиша»
17.45 «Карвонсарой»
17.55 «Телекурер-маркет»
18.15 «Истеъдод»
18.30 «Пойтахт»
18.50 «Муҳаббат қаҳваси» Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт»
19.45 «Репортаж»
19.55 «Тошкентда латифа»
20.00 «Пойтахт» /рус/.
20.20 «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастурининг ижроси юзасидан «Тошкент ва тошкентликлар»
21.00 «Милларос» Т/с /рус/.
21.25 «Анонс»
21.30 «Пойтахт»
21.50 «Анонс»
21.55 «Телекурер-маркет»
22.15 «Кино SMS со звездами»
22.20-00.15 «Марли и я» Х/ф /Премьера/

8.00 «Бодрое утро»
8.50 «Тет-а-тет»
9.00 «Хабарлар» (рус. тил)
9.25 «Соғлом оила»
10.00 «Хабарлар» (Ўзб. тил)
10.25 Теннис. «Ролан Гаррос»
11.25 «Ўйиндан ташқари холат». Бадий фильм.
13.00-13.20 «Ракибингиз грассмейстер»
17.30 «Умид ниҳоллари-2009» яқунлари.
18.00 «Хабарлар» (рус. тил)
18.30 **ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИНИНГ САРАЛАШ УЧРАШУВИ. ЎЗБЕКИСТОН - ЯПОНИЯ** терма жамоалари. Тўғридан-тўғри олиб.
кўрсатилди.
20.50 «Военное дело»
21.05 «Файтер». Восточные единоборства.
21.30 «Хабарлар» (Ўзб. тил)
21.55 «Ring»да Рой Жонс - Клинтон Вудс.
22.25 **Спортивная гимнастика. Кубок мира.**
23.10 **ФУТБОЛ. ОТБОРОЧНЫЙ ТУРНИР. ХОРВАТИЯ - УКРАИНА.** Прямая трансляция.

07.00 Ўзбек навалари
09.30 Мультфильм
11.00 Baby hits
11.30 «Империя Солнца» х/ф
14.05 Ўзбек навалари
16.00 Семейное кино: «ПАРК ЮР-СКОГО ПЕРИОДА-2» худ. фильм
18.20 Ўзбек навалари
20.00 «Бизнинг мусиқа»
21.00 Ўзбек навалари
21.30 «Премьера» (Ўзб.)
22.00 «ЧЕРНИЛЬНОЕ СЕРДЦЕ» худ. фильм
00.00 - 02.00 «Другая музыка»
07.00 Мумтоз мусиқа
07.20 «Кадрият»
07.30 «ХУДУД»
07.50 «Хилка»
08.00 «Мадфунингман» б/ф
09.10 Миллий эстрада навалари
09.30 «Ажабавур қошона» Б/ф
11.00 «Янги авлод»
11.40 «Сўғдиёна»
12.00 «Хар бир оқшомингиз хайрли бўлсин» ток-шоуси
12.30 «Қишлоқ тараққиёти»
12.40 «Севги изтироблари»
13.20 Клип-антракт
13.30 «Коракурт»
13.50 «Олтин бешик» (Бухоро)
14.00 «ХУДУД»
14.20 Клип-антракт
14.30 «Бевазо» б/ф (Хиндистон)
17.00 «Янги авлод»
18.00 «Аросат»
18.10 «Тарона» мусикий дастури
18.30 «Сўғдиёна»
19.00 «Жаҳо бадий фильми»
20.30 «Енимиздаги одамлар»
21.00 Миллий эстрада навалари
21.30 «Хандалак» ижодида
21.40 «Қутлимган томоша»
22.00 «Садокат» б/ф

СофТС

08.00 Музыка
09.00 Сериал «Папины дочки» (5 серия)
11.05 «6 Кадров»
11.30 «Жизнь прекрасна»
13.10 «Самый умный»
14.45 «Истории в деталях. Спец-выпуск»
15.15 «Галилео»
16.05 Сериал «Папины дочки»
17.15 **Сериал «Ранетки» (5 серия)**
21.30 «Истории в деталях. Дайджест»
21.55 «6 кадров»
22.20 Музыка
5.00 Новости.
5.10 Гении и злодеи.
5.40 Х/ф «А был ли Каротин», 1-я серия.
7.20 «Играй, гармонь любимая!»
8.00 «Слово пастыря»
8.15 «Здоровье»
9.00 Новости.
9.20 Смак.
10.00 «Зинаида Кириенко. Роковая красавица»
11.00 Новости (с субтитрами).
11.10 Х/ф «Благодарный разбойник Владимир Дубровский»
13.05 «Великие династии: Пушкины»
14.00 Х/ф «Барышня-крестянка»
16.00 «Евангелие от Иуды»
17.05 «Большая разница»
18.15 «ЛИЧНАЯ ЖИЗНЬ ДОКТОРА СЕЛИВАНОВОЙ»
20.00 «Время»
20.15 «Прожекторперисхитон»
20.50 «Что? Где? Когда?»
22.10 Х/ф «Час расплаты»
0.10 Х/ф «Один остается... другой уходит»

ЯКШАНБА 7

06.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
07.00 «Иқлим»
07.05 ТВ - анонс.
07.10 **Миллий кино:** «Дард» - 2-қисм.
07.50 «Тонгги навалар»
08.00 «Ахборот»
08.35 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
08.40 «Бизнинг кутубхона»
08.50 «Карлсоннинг қайтиши» М/ф.
09.10 ТВ - анонс.
09.15 «Охнараб»
10.00 «Саломатлик сирлари»
10.20 «Минг бир хунар»
10.35 «Ойдин ҳаёт». Ток-шоу.
11.15 Опера хонандлари куйлайди.
11.35 ТВ - анонс.
11.40 «Хандалак». Ҳажвий кўрсатув.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иқлим»
13.05 «Очиқ дастурхон»
13.35 «КиноТеатр»
14.00 «Хорчилар» Б/ф.
15.30 ТВ - анонс.
15.35 «Заковат»
«Болалар сайёраси»:
16.35 «Ёлғончилар қасри» М/ф.
17.10 ТВ - анонс.
17.15 «Хамон ёдимда...»
17.55 «Қизғалдоқ» Б/ф

19.25, 20.55 **Эълонлар.**
19.30 «Тахлилнома» /рус/.
20.00 ТВ - анонс.
20.05 **Миллий сериал:** «Денгиздан томчи»
20.35 «Қўнғил қўшиқ истайди»
21.00 «Тахлилнома»
21.45 «Азизим»
22.15 ТВ - анонс.
22.20 «Ўйинчоқ» Б/ф.

YOSHLAR

6.55 «Yoshlar» салони.
7.00 «Якшанба нонуштаси»
7.20 «Қардон қўшиқлари»
7.30 «KINOMANIYA»
8.00 **Киноклассика:** «Кавказ аси-раси»
9.20 «Табассум қил!»
9.30 «Ватан меҳри»
9.40 «Соғлик - бойлик»
10.00 «Ватанпарвар»
10.40 «Ўғирланган орзу» Т/с.
11.25 «Ўзбек адабиёти»
11.30 «Болалар давраси»
12.00 «Эрталар оламида»
13.00 «Болалар табассуми»
13.10 «Yoshlar-FM»
13.30 «Шамоллар мусаввири»
14.20 «Камолот»
14.30 «Зверост»
15.00 «Камалат ҳилваси»
15.40 «Сехри қўллар»
16.00 «Жумон» Т/с.
17.10 «Ўзбек адабиёти»
17.15 «Тошкент таронаси»
17.25 «Қишлоқимга хат»
17.30 **Миллий кино:** «Аразлама»
18.50 «Тошкент-2200»
19.00 «Давр». Ҳафта якуни.
19.30 «Ўзғор мактаби»
20.00 «Тараннум»
20.45 **Хинд киноси:** «Муннабой бўлиб қолинг»
23.20 «Орт тинчлиги»

7.25 «Салом, Тошкент!»
8.25 Бизнес-«Пойтахт»
8.30 «Муҳаббат қаҳваси» Т/с.
9.20 «Карвонсарой»
9.30 «Пойтахт»
9.40 «Репортаж»
9.50 «Тошкент-2200»
9.55 «Телекурер-маркет»
10.15 «Истеъдод»
10.30 «Пойтахт» /рус/.
10.40 «Афиша»
10.50 «Геклбери Финн»
Б/ф.
12.35 «Саргузаштлар оро-ли»
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.05 «Олтин девор». Ўзбек Миллий академик драма театрининг спектакли.
15.55 «Карвонсарой»
16.05 «Тошкент-2200»
16.10 Тошкент шахрининг 2200 йиллигига: «Менинг шахрим»
16.30 «Телекурер-маркет»
16.55 «Болалика қайтиб»
17.15 Хинд киноси: «Бахтли бўлиш осон эмас»
19.40 «Телекурер-маркет»
20.00 «Тошкентда латифа»
20.05 «КИНОТАҚДИМ»
20.30 «Анонс»
20.35 «Туризм ҳақида»
/рус/.
21.05 «Кино SMS со звездами»
21.10 - 23.00 «Профессионал»
«Укол зонтиком»
«Фантомас»

8.00 «Бодрое утро»
9.00 «Хабарлар» (рус. тил)
9.20 «Қувноқ стартлар»
10.00 «Хабарлар» (Ўзб. тил)
10.25 **ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИНИНГ САРАЛАШ УЧРАШУВИ. ЎЗБЕКИСТОН - ЯПОНИЯ** терма жамоалари.
12.00-13.55 Спортивное кино: «Астерикс на Олимпийских играх» Художественный фильм.
18.00 «Умид ниҳоллари-2009» яқунлари.
18.30 «Версия». Информационно-аналитическая программа.
19.05 «АВТОграф»
19.30 Теннис. «Ролан Гаррос»
20.30 «Профинг»
21.30 «Талкин». Информационно-таҳлилий кўрсатув.
22.05 Интерфутбол.
23.45 «Тунингиз осуда бўлсин!»
07.00 Ўзбек навалари
09.30 Мультфильм
10.30 «Baby Terra Landiya»
11.00 «Jannat Makon»
11.30 «Чернильное сердце» х/ф
13.30 Ўзбек навалари
15.00 «Жасига ўхшаш йўқ»
17.00 Ўзбек навалари
17.30 «M-Files»
18.00 Ўзбек навалари
19.00 «Звездопад»
19.40 Ўзбек навалари
20.00 «Кинокурер»
20.30 Ўзбек навалари
21.30 «Премьера» (рус)
22.00 «ГЛАДИАТОР» худ. фильм

07.00 Мумтоз мусиқа
07.20 «Кадрият»
07.30 «Келгинчи қув» б/ф
09.00 «Адашганлар қисмати»
09.10 Миллий эстрада навалари
09.30 «Кавказ аси-раси»
11.00 «Янги авлод»
11.40 «Сўғдиёна»
12.00 «Енимиздаги одамлар»
12.30 «Мазнавият кўзгуси»
12.40 «Севги изтироблари»
13.20 Клип-антракт
13.50 «Қишлоқ ҳаёти» (Андижон)
14.00 «ХУДУД»
14.20 «Тоғ шодлик гоҳи га» бадий фильми (Хиндистон)
17.00 «Янги авлод»
18.10 «Тарона» мусикий дастури
18.30 «Сўғдиёна»
19.00 «Меҳрибонгинам» б/ф
20.30 Парламент соати
21.00 «Хар бир оқшомингиз хайрли бўлсин» ток-шоуси
21.30 Миллий эстрада навалари
22.00 «Мен борман-ку» б/ф

СофТС

08.00 Музыка
09.00 «Мир в твоей тарелке»
09.25 «Дом с мезонином»
09.50 «Декоративные страсти»
10.15 «Полевые работы»
11.05 «Иностранная кухня»
11.30 «Жизнь прекрасна»
13.10 «Самый умный»
14.45 «Истории в деталях. Спец-выпуск»
15.15 «Галилео»
16.05 Сериал «Папины дочки»
17.15 **Сериал «Рыжак» (5 серия)**
21.30 «Истории в деталях. Дайджест»
21.55 «6 кадров»
22.20 Музыка

5.00 Новости.
5.10 Гении и злодеи.
5.40 Детектив «А был ли Каротин», 2-я серия.
7.05 Смак.
7.45 Армейский магазин.
8.15 Умники и умники.
9.00 Новости.
9.25 «Нелугевые заметки» с Дмитрием Крыловым.
9.40 «Пока все дома»
10.25 Фазенда.
11.00 Новости (с субтитрами).
11.10 Премьера. Живой мир. «Неизведанный Китай: Шангри-Ла»
12.10 Татьяна Друбич, Борис Токарев в фильме «Сто дней после детства»
13.55 Майкл Дуглас, Кэтлин Тернер в приключенческом фильме «Роман с камнем»
15.45 Воскресный «Ералаш»
16.10 «КВН». Премьер-лига.
17.45 «Две звезды». Финал.
20.00 Воскресное «Время»
21.00 «Две звезды». Финал. Продолжение.
22.40 Джордж Клуни, Дженнифер Лопес в остро-сюжетном фильме «Вне поля зрения»
0.45 Хью Грант, Джулианна Мур в романтической комедии «ДЕВЯТЬ МЕСЯ-ЦЕВ»
2.35 Сериал «Спасение».

БИР ҲОВУЧ ДУР

Хотин содиқ — ани севгил азиз эр,
Хар оғир ишда ҳам доим сени дер.

Сайфи САРОЙИ

Она ҳаққига диққатли бўл, уни бошингга кўтар. Зеро, оналар тўлғоқ машаққатини чекишни бўйинларига олмаганларидека чақалоқлар дунёга келиш учун йўл тополмас эдилар.

Жалолиддин РУМИЙ

Миллатлар шарафини юқори мартабага кўтардиган нарсa миллионлар ила саналмакда бўлган аскарлару дунёда энг буюк ва улкан

бўлган кемалар эмас, балки...ОИЛАДИР!

Ризоуддин ибн ФАХРИДДИН

ОИЛА табиатнинг энг «шоҳ асар»ларидан бирidir.

Ж. САНТАЯНА

Оилавий масалада эр билан хотин ўртасида тотувлик ва маслаҳатлашиб иш тутиш бўлмаса, бундай оила азоб ва машаққат «ўчоғи»га айланади.

Олима ал-БАНОТ

Н. АБДУЛЛАЕВА тайёрлади.

Тошкент шаҳар ҳоқими маҳкамасининг коммунал мулкчилик ва хусусийлаштириш бош бошқармаси томонидан Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани «Чор-су» мавзеси 5-уй, 9-хонадонда яшовчи **ИСМАИЛОВ САИДАМИН ФАЙЗУЛЛАЕВИЧ**га тегишли уй-жойни шахсий мулк эканлигини тасдиқловчи № 0902/8258 рақамли далолатномага асосан берилган уй плани йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**.

Арзон ва қисқа муддатда **ЕВРОРЕМОНТ** — (отделка, гипсокартон, пластик, армистрон, паркет, молярка, тятга) қиламиз. Сифати кафолатланган.

ТЕЛ: 702-40-26, 702-40-28

Тошкент шаҳар Юнусобод тумани 17-мавзе, 8-уй, 77-хонадоннинг Джураев Нахиддин номига берилган уй ҳужжатлари йўқолганлиги сабабли **БЕКОР** қилинади. (Йўқолган давлат ордер рақами №10-01/5355 муддати: 8.02.1993 й.)

Шухрат Ғофуров дўхтирнинг анча йиллик миқозларидан бири эди. Бақувват, келишган йигитча бўлгани боис 19 ёшида уйланганди. Аммо ана шу уйла-нишдан кейингина у ўзининг соғлом эмаслигини тушуниб етди. Уятдан, номусдан, чорасизликдан нима қиларини билмай қолган куёв бола аввалига худабехудага келинчақни айблади. «Кўнглим

мен унга хиёнат қилиб юрган эмишман. «Биламан, ҳомиладорлик пайтимда сиз аввалги хотинингиз билан топишиб олгансиз. Кўнглингиз ҳалиям ўшанда. Менинг ҳаётимни ҳазон қилиб нима қилардингиз? Сизга туғиб берсам, бўлди эканда», деб ув-ув йиғлайди. Баъзан жазавага тушиб, оёқ-қўли қалтираб, ўзини ташлаб ҳам юбоярди. Бошим қотди. Нима

оқлайсиз. Мени жиннига чиқармоқчи эканлигингизни ҳам кўнглим сезиб турибди. Аммо кўлимда исбот-далилларим етарли, ҳа! Маълум бўлишича, Лобар туғруқхонадан қайтган кун эрининг қўл телефони тинимсиз жиринглаган. Уни дўстлари, биродарлари чақалоқ билан

ЧИҒИРИҚ

риал қаҳрамонининг монологини тақдорларди. Аммо аҳволи аянчли эди. Бақириб, йиғлаб, тинмай ўзига, боласига ва ўша... «манжалақи», «ифлос» Шухратнинг биринчи хотинига ўлим тиларди. Бу энди фирт телбалик эди. Шухрат чиндана саросимага тушиб қолганди.

Ғофуров Лобарга у деса ҳам, бу деса ҳам барибир ўз фикрида қолди.

«Эримни мендан 15 ёш катталигига қарамай, қанчалик севардим. Аммо афсуски, адашган эканман», — хўн-хўн йиғларди у.

Шунда Ғофуров охириги ўйлаб қўйган режасини амалга ошироқчи бўлди.

— Лобар, биз шифокорлар одатда беморимизга тегишли бўлган сирларни ҳеч кимга очмаймиз. Аммо ҳозир мен бу қондани бузишга мажбурман. Мен врачлик шаънимдан кечиб бўлса ҳам сизга асл ҳақиқатни айтишга мажбурман. Фақат бу сирни Шухрат билмасин. Бўлмаса у мендан жуда қаттиқ ранжийди.

Шундай деб, Ғофуров столи тортмасидан миттигина магнитофон чикариб, уни ёқди. Магнитофонда Шухратнинг овозини эшитиб, Лобар ҳушёр тортиб, жон қулоғи билан тинглай бошлади:

«Очиги, дўхтир мен Лобарга уйланганимдан кейингина ҳақиқий ҳаётнинг маънисига етдим. Унинг маъсумлиги менга куч бағишларди. Биласиз, биринчи уйланишимда қўлингизда даволангандим. Ўша дардларимнинг сабаби — хотиним доим менга осмондан қараган, унинг нигоҳида «кўрайлик-чи, нималарга қодирсиз» деган саркашлик бор эди. Шу мени сескантирганди. Балки ҳамма аёллар шундайди деб, унга хиёнат қила бошладим. Аммо хотинимнинг бетафтлиги, совуқлигига барибир қўнқоламадим. Уни кўрганимда менда умуман эркаклик истаги пайдо бўлмайдиган бўп қолди. Ёмонотлик бўлсак ҳам майли деб ажрашдим.

Лобарга уйланган кунимнинг ўзида ноқ дунё кўз ўнгимда ўзгариб кетди. Мен шунча йил нима сабабдан жонимнинг эгави бўлган бу биринчи хотинимдан қутулолмай келган эканман, ҳайронман. Мана яқинда ота бўлмоқчиман. Хотиним касалхонада. Кеча-ю кундуз хаёлим уларда...» ва ҳақозо.

Эрининг шу дардли гап-сўзларини эшитаркан, Лобарнинг кўзларидан тирқираб ёш қуйиларди. Бирданига лабларига табассум югурди, кўзларини шодликдан ёна бошлади. Дўхтирнинг хонасидан хурсанд бўлиб чиқиб кетди. Демак, у адашган! Шухрат акаси уни дегани деган! Худога шукр.

Лобар кетгач, Ғофуровнинг телефони жиринглаб қолди:

— Э, Шухратбой. Ҳаммаси жойида. Монологни ҳам қўйиллатибсиз. Айтдим-ку, бу усул албатта ёрдам беради деб. Энди келиннинг кўнглига қараб иш тутинг. Мен оилани сақлаб қолиш учун шундай йўл тутишга мажбур бўлдим...

Дилфуза ҚУЗИЕВА

ЖИЗЗАКИ АЁЛ

нега шундай бўлиб қолди?

тортмаяпти» деди. Аммо уйдагилари ҳам анюйи эмас. Унинг «кўнгли тортмаслиги» аслида нимадан дарак эканлигини билмаб, улар ҳам уятдан юз чагғаллашди. «Наҳот, шарманда бўлди? Ишқилиб, келин битта-яримтага айтиб қўямасинда?!»

Шўрлик ота-она янги куёвни қўярда-қўймай шифокор хузурига олиб келишди. Шухрат даволанди. Кўп ўтмай биринчи никоҳ оқшомидида ҳаяжон туфайли ортирган дардидан ҳалос бўлди. Эр-хотин тинч яшаб кетишди.

Аммо... афсуски, орадан бир неча йиллар ўтса ҳам фарзанд бўлмади. Эр — соғ, хотин — соғ, лекин улар жуфтлигида фарзанд бўлиш эҳтимоли нихоятда кам эканлигини мутахассис ҳам айтди.

Бир-бирига анча суяңчиқ бўлиб қолган бўлса-да, Шухрат бу вазиятда хотини билан тепла-теңг тарзда мағлуб бўлишни истамасди. Ўзини синаш баҳонасида... учрашиб юрди. Айб хотинида, деган қарорга келди.

Хуллас, шу тариқа ажрашишди. Орач ҳеч қанча вақт ўтмай, Шухрат ойқина қизга уйланди. Буни қарангки, орадан анча вақт ўтгач, ўша Ғофуров дўхтирнинг хузурига нихоятда хавотирланган, қўрқувга тушган ҳолатда кириб борди.

— Тинчликми? Яна бирор нарса бўляптими? — сўради шифокор.

— Дўхтир... Хотиним... туғди!

— Э-э, табриклайман! Муборак бўлсин!..

— Аммо, у нимагадир жуда бошқача бўлиб қолган. Туғруқхонадан келгандан буён бутунлай ўзгарган.

— Яна муаммолар бўляптими?

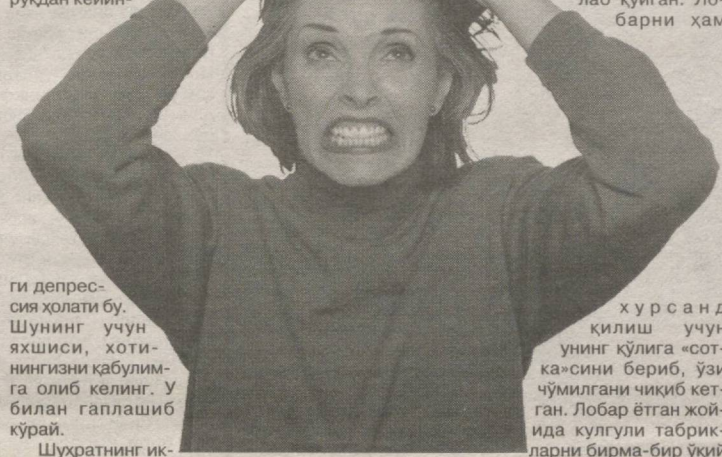
— Э, унисини қўя туринг. Чиллалман деб, бутунлай бошқа хонада яшайпти. Аммо мени хавотирга солаётган нарса бу эмас. Хотинимнинг ҳам, қизимнинг ҳам аҳволи оғирлашди. Бошида хотиним чақалоқни эмизаётганди. Кейин сути келмай қолди. Чунки ўзи ҳеч нарса емаяпти-да. Чўпдек озиб кетган. Фақат йиғлайди. Нима эмиш — мени рашк қилаётганим...

— Рашк қилишига бирон бир сабаб бордир-да?

— Айтарлик ҳеч гап йўқ. Аммо у туғруқдан олдин касалхонада ётган пайти

қилишни билмай қолдим.

— Ҳайрон қоларли жойи йўқ. Кўпчилик аёлларда шундай ҳолатлар бўлиб туради. Туғруқдан кейин-

ги депрессия ҳолати бу. Шунинг учун яхшиси, хотинингизни қабулимга олиб келинг. У билан гаплашиб кўрай.

Шухратнинг иккинчи хотини Лобар бир қарашда истараликкина кўринарди. Бўйи ўртадан баланд, хипчагина аёл. Дўхтир Ғофуров бир қарашдаёқ ундаги асабий ва жисмоний зўриқиш аломатларини пайқайди: аёлининг кўзлари хавотирли боқар, бармоқлари титрар, ранги доқадек оқариб кетганди. Шифокор у билан суҳбатлашаркан, эри ҳақида гап очилиши ҳамон жазавага тушиб кетди:

— Йўқ, сиз ишонмайсиз, дўхтир. Мен икки дунё орасида, жонимни омонатга қўйиб, касалхонада шипга тикилиб ётсаму (Лобар бачадон ҳолатининг бузилиши натижасида ҳомила тушиши хавфи туфайли узоқ муддат касалхонада ётган экан) бу киши менга хиёнат қилиб юрса, чидаб бўладими? Яна ким денг, собиқ хотини билан-а! Биламан, ҳамма эркаклар шундай. Бундай пайтда эркаклар бир-бирининг тарафини олишади. Хотини ҳомиладор экан, нима қилсин бечора дейишади. Сиз ҳам ҳозир эримни

табриклаган. Айримлари SMS ҳам юборган. SMSларнинг баъзилари жуда қизиқ ва ёқимли бўлгани учун Шухрат уларни сақлаб қўйган. Лобарни ҳам

хурсанд қилиш учун унинг қўлига «сотка»сини бериб, ўзи чўмилгани чиқиб кетган. Лобар ётган жойида кулгули табрикларни бирма-бир ўқий бошлабди. Ҳамма муаллифлар таниш. Бир қайсинглиси, бири жиғини, яна бошқаси Шухратнинг бекорчи бирор ошниси. Аммо битта қисқа ва лўнда SMS хабар Лобарни сергак торттирди. «Чин дилдан табриклайман!» Аёл-да! Юраги сезганмиш. Эри ҳаммомдан чиққач, дарҳол бу SMSни ким йўллаганини сўрабди. Шухрат шошиб қолибди. Лобарнинг шубҳаси баттар ошибди. «Ўйнашингизми? Айтинг! Ким у?» — шанғиллабди.

«Олдинги хотиним. Бир ҳафта бурун учрашиб қолгандик. Телефон рақамларимизни бир-биримизга бердик, холос». «Мени шу гапга ишонади, деб ўйлайсизми? Сиз папкашсиз! Сизга бола керак эмас. Менинг ҳам керагим йўқ. Сиз ўшанингиз билан алоқангизни узмагансиз! Ҳар доим у билан бўлиб келгансиз. Икковингизга мен бола туғиб беришим керак эди, шу!»

Шухрат қилишни ҳам, йиғлашни ҳам билмасди. Лобар назарида қай бир се-

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғи
жамоаси келажакимиз эгалари болажонларимизни

1 ИЮНЬ — ХАЛҚАРО БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КУНИ

билан самимий муборакбод этади.

**Ҳаётингиз кўнглингиздай беғубор,
кулгунгиздай порлоқ, орзуларингиздай
ғўзал бўлсин!**

**Юртимизнинг муносиб, содиқ ва бар-
камол фарзандлари бўлиб камолга ети-
шишингизни чин дилдан истаб қоламиз!**

Рохат холамиз касал бўлиб, касалхонага тушиб қолди. Кўргани бордим. Икки кишилик палатада бир ахволда ётган экан. Мени кўриб, суюниб, ўрнидан турди. Ўзи каби нуруний онахон ҳамхонаси экан. Шу пайт ёшлари қирқларга бориб қолган аёл икки қизи, набиралари билан кириб келишди. Оналари билан кучоқлашиб

ёру-қўкка ишонмасди. Тез орада ҳомиладор бўлдим... Бир-икки йил ўйнаб-қулиб олай, ҳали ёшман, кейин туғарман, деб ўйладим. Эримга билдирмай болани олдиришга қарор қилдим. Туғрукхонада ҳам гинеколог аёл менга бир соатдан кўпроқ насиҳат қилди.

Барибир, яширинча аборт

ОЙНАДАН ЎПКАЛАМА

Оилали, фарзандли бўлди. Ҳозир чет элга ишга кетган. Улар келгунча, бу дунёда борманми, йўқманми, Худо биледи.

Хола ҳуқоясини туғатар-туғатмас қўлидаги бир китобчани менга тупқади. Мана, ўша Натансоннинг ёзганлари. Ёшлар ўқисин,

ТОҒ БЎЛИНГ, АҲИЛ БЎЛИНГ

Энам ўн саккизта фарзанд кўрган экан. Илгари дўхтир, бола-

га одатланган эдик. Кампир тўртинчи ва бешинчи ўғлининг

отини атаб ўзига қаратди. Каттаю-кичик, ёш болалар ҳам жим бўлишиб, у кишининг оғзига қараб қолди:

— Акаларинг сизларни ўқитди, одам қилди. Ҳаммагнда мошина. Акангнинг уйи тезда битмай, беш-олти йилга чўлиб ётса, эл кимга кулади?

— Бизга, — деди бошқа ўғиллари.

— Мен неччига кирдим?

— Етмиш саккизга!

— Нимани айтмоқчилигимни биласизларми?

— Аҳил бўлинлар, демок-чисиз.

— Шуни билсаларинг, мана шу қурилиш учун нима етмай турса, шуни етказинлар. Лекин айтиб қўй, толганларинг ҳалол меҳнат эвазига келган бўлсин. Мен кечаси тинч ухлайин. Гапимни қулоқларингга қўйиб олинлар!

Ўша йили энам уй қураётган ўғилниқига қўчиб бориб олди. Уй битгунча катта ўғли билан қурилишга бош бўлди. Болаларининг бир-бирига ёрдам бериш зарур бўлган гапларини атайлаб неваралари олдида пиарди. Энди ўйласам, невараларининг ҳам болалигидан ҳам-жихат, иноқ ўсишини, то ҳаёт экан, бир-биридан ҳол-ахвол сўраб, бир-бирига тоғдек орқа бўлиб яшашини истган экан...

Сайёра БЕКМИРЗАЕВА

СЎНГГИ ПУШАЙМОН — ЎЗИНГГА...

кўришиб, набиралари бувисига эркалиниб, суйкалишди.

— Қаримжон, кўп овора бўпсиз-да. Раҳмат, жоним болам. Юринг, буларга халақит бермайлик. Залга чиқа қолайлик, — деди Роҳат хола.

Палатадан секин диван қўйилган жойга чикдик. Роҳат хола ўтирди-ю, хўнграб йиғлаб юборди.

— Э, нега йиғлайсиз, холажон, худога шукр, мана анча яхши бўлиб қолибсиз-ку! — дедим юпатиб.

— Болам, куйганимдан йиғлайман. Ана кўрдингиз, Сожида холанинг икки ўғил, икки қизи, беш-ўн невара, эваралари ҳар кўни эрталаб ҳам, кечкурун ҳам бир-бир келишади. Неваралариям бирам меҳрибон. Мени йўқлайдиган биттаю битта синглимдан бошқа ҳеч кимим йўқ. Пешонам шўр бўлди, болам. Ўзимга ўзим қилдим, дардимни кимга атай, сизга айтаман-да.

Холанинг ҳасрат дафтари очилди.

— Оилада биттаю битта қиз бўлганим учун ота-онам жуда эркалатишар, оғзимдан чиққанини келтиришарди. Ҳеч нимадан зориктиришмасди. Ота бадавлат бўлгани боис ўзим хохламасам-да, институтга ҳам киргизди. Севган кишимга узатишди. Тўйимиз жуда дабдабали ўтди. Тушган жойим ҳам ўзларига тўқ, жуда яхши оила экан. Эрим ниҳоятда меҳрибон, мени

ибрат олсин. Мендек, шўр пешона бўлишмасин...

Бу машҳур олим ҳақида эшитганман ва қатор китобларини ҳам ўқиганман. Б.Натансон узоқ йиллар давомида абортлар клиникасига раҳбарлик қилиб, мингларча аёлларнинг боласини аборт қилдирган. Лекин бир кун келиб, жарроҳ бу ишнинг маънавий томони ҳақида ўйлаб қолди ва аборт ҳақида фильм яратди. Уни кўрган кўпчилик врачлар, пушт (зародиш)нинг жарроҳ асбобидан қочишга уришиб, ўзини ҳар томонга ураётганини кўриб, аборт қилишдан воз кечдилар. Лекин...

Албатта, бундан абортни таъқиқлаш, бутунлай ман қилиш керак, деган хулоса

қилдирдим. Кўп қон кетиб, ўлиб қолишимга сал қолди. Қайнота-қайнонам, эрим, яхшиямки, бунинг сабабини билишмади. Бир ўлимдан қолиб, тузалдим. Лекин минг афсуски, қайта фарзанд бўлмади. Тирноққа зор бўлиб, эр-хотин иккимизнинг борманган дўхтиримиз қолмади. Бир-бири-мизни қаттиқ севганимиз учун ажралишни истамадим. Синглимнинг бешта боласи бор эди. Унинг ўғлини ўзимизга фарзанд қилиб олдик. Исмини Носиржон деб қўйдик. Боқиб, катта қилдик.

келиб чиқмайдим. Баъзан бирорта оғир касаллик туфайли аёл ҳаёти ҳавф остида қолса, болани олиш зарур. Она ўлиб қолиб, уйда бир нечта бола қирқиллаб, етим бўлиб қолишнинг олдини олиш керак-ку!

Дарду дунёси қуйиб энди ёшлиқда қилган мудқиш хатоси туфайли бир умр пушаймон бўлиб яшаётган аёлга ўхшаб ўз зурриёдининг қотилига айланиб қолмасин.

Сайфулла ШАРОПОВ, шифокор.

Ҳамкасбларимдан бири «турмуш ўртоғим уйдаги жиҳозларнинг ўрнини ҳадеб алмаштиравереди, жа-вонларни кўтаравериб, елкам қавариб кетди, сизлар ҳам шунақа қиласизларми», деб сўраб қолди. Очиги, уйни бе-заш, жиҳозлар сотиб олиш та-шаббуси кўпроқ аёллардан чиқади. Бу уй бекаларининг сеvimли машғулот. Аммо ел-

ЎЙИНГИЗ — ЎЙИНГИЗ

қир ювиш машинаси-ю, чанг ют-гичнинг дизайни кундан-кун ўзгариб бормоқда. Уларни таъмирлаш ва безаш ҳусусида ҳам шундай фикрни айтиш мум-кин. Уйғониш даврида пайдо бўлган готика ёки барокко ус-лублари бугун яна ҳаётимизга қайтиб кирмоқда. Ҳа, услублар,

асосида тайёрлатиш мумкин. Кичик хонани улкан мебеллар билан банд қилиб, янада то-райтириб юборманг, бу меҳмон-ларнинг ҳаракатланиши учун ҳам нуқуллик туғдирари.

Учинчидан, уйни музейга айлантириб юборманг, бу ин-сонни толиқтиради. Илоҳи бо-рича, уй жиҳозларига уйғун на-рса ва буюмлар танланг.

Тўртинчидан, уйни «очади-

БЕКАЛАРГА БЕШ МАСЛАҲАТ

кангиз қаварса-да, бунинг ин-сон руҳияти учун фойдали то-монлари кўп эканлигини ҳар-доим ҳам биланмаётимиз. Нега дейсизми? Биринчидан, тўғри танланган ва жойлаштирилган жиҳоз уйни шинам ва кўркам қилади. Иккинчидан, киши кайфиятини кўтареди. Шундай экан, эркаларга маслаҳатим, аёлларга ишонаверинг.

Бугунги шиддатли давр, тур-муш тартибимизнинг таркибий қисми бўлган маиший буюмлар оламига ҳам кун сайин турли туман ўзгаришлар киритмоқда. Илгари бир буюмин 25-30 йил-лаб ишлатишга ўрганиб қолган эдик. Гўёки, улар бизнинг ҳаётимизни бир бўлагидек эди. Ҳозир-чи, энг сўнгги ўрфдаги юмшоқ мебелнингиз нари бор-са, бир-икки йилдан сўнг эски-ради. Телевизор-у, музлатгич,

урфлар ўзгаравереди, аммо улардаги уйғунлик, мутаносиб-лик ва меъёр хусусиятлари ҳеч қачон урфдан қолмайди ва бу-юмлар оламининг асосини таш-кил этади.

Хўш, уй безашда уйғунлик ва мутаносибликка эришмоқ учун нималарга эътибор бериш лозим? Шу ўринда бекажонлар-га айрим маслаҳатларни тавсия этмоқчимиз.

Биринчидан, хона ўлчови кичик бўлса, гулқоғознинг оч ран-гисидан танланг, негаки бу ранг хонани кенгроқ кўрсатади. Кенг ва катта хоналар учун тўқ ранг-даги гул қоғоз танланг, бу уйнинг ўлчовларини аниқ кўзга ташла-тиради ва саранжом кўринади.

Иккинчидан, жиҳозини ҳам уй ўлчовидан келиб чиқиб тан-ланг. Агар дўконлардаги жиҳоз-лар маъқул келмаса, буюртма

ган» безак гилам ва парда экан-лигини унутманг. Уларни хона-рангига мослаб олинг. Меҳмон-хона учун сερҳашам парда маъ-қул. Ҳозир дўконлар ва маҳсус буюртма қабул қилинадиган қорхоналарда замонавий ва кўркам дизайнга эга пардалар-нинг кенг ассортименти мав-жуд. Гиламини эса бекалар ўз-дидига мослаб олишади. Аммо гулдор, сернақш гилам танла-ган маъқул, чунки улар тушган қилгиларни, кири кўзга кўрин-тирмайди ва уни тез-тез тоза-лаш, ювиш шарт эмас.

Бешинчидан, уйингиз жи-ҳозлар билан тўлиб-тошса-да, улар чиройли, қулай жойлашти-рилмаса, уй бетартибдек кўри-нади. Шунинг учун дизайн-билан маслаҳатлашган маъқул.

Насиба АБДУЛЛАЕВА, тадқиқотчи.

БИРОВНИНГ БОЛАСИ ЭМАС

Ҳамкасбимиз би-лан автобуста кетаёт-ган эдик. Бир бекат-

кўл силтаб "фойда-си йўқ гапирганини, ўзларига инсоф бер-дан нари борса 6-ёки 7-синф-

ларда ўқийдиган ўғил болалар қичиб қолишди. Орқа тарафга ўтишгач, бир-бири билан шуна-қанги гап-сўзларни айтишга бо-шлашдики, биз — олий даргоҳда ишлайдиган мураббийлар жиҳо-лат тортиб қолдик. Улар торти-шишяптими, сўкишяптими, би-либ бўлмасди. Онасиям қолма-ди, отасиям, опа-сингилларини-ку қўяверинг. Охири бўлмади, айримлар эътибор ҳам бермади, лекин биз чидаб туролмадик: «Болалар, қайси мактабда ўқий-сизлар ўзи?» — деб сўрадик. Ич-ларидан сал каттароғи "нимай-ди?" деди безбетлик билан. "Шунақа сўкинишларни сизлар уйларингизда ўрганганмисизлар ёки мактабдами?" — десак, "Хола, ўғил бола сўкинади-да!" — деса бўладими. Хуллас, асабимиз бу-зилгани қолди ва икки бекат юргач, ҳаммаси бақир-чақир қилиб тошиб кетишди. Бизнинг асабийлашганимизни кўрган ҳай-довчи "эх, опалар, фойдаси йўқ, буларга гапирганини, уйганим-дан мен гоҳи тўхтамай ўтиб ке-таман, шунақа сўзларни айтиб сўкинишадик, ёқангизни ушла-й-сиз. Билмадим, бундай бетарбия болаларни уйдагилари, ўқувчи-лар тартибга олма-сиз қийин..."

Бу бор-йўғи битта мисол. Ҳаммамиз кўриб, кўзимиз, қуло-ғимиз ўрганиб қолган бундай кўнгилсиз (айримлар учун ода-тий ҳолдир балки) ҳолатларга

қўл силтаб "фойда-си йўқ гапирганини, ўзларига инсоф бер-дан нари борса 6-ёки 7-синф-ларда ўқийдиган ўғил болалар қичиб қолишди. Орқа тарафга ўтишгач, бир-бири билан шуна-қанги гап-сўзларни айтишга бо-шлашдики, биз — олий даргоҳда ишлайдиган мураббийлар жиҳо-лат тортиб қолдик. Улар торти-шишяптими, сўкишяптими, би-либ бўлмасди. Онасиям қолма-ди, отасиям, опа-сингилларини-ку қўяверинг. Охири бўлмади, айримлар эътибор ҳам бермади, лекин биз чидаб туролмадик: «Болалар, қайси мактабда ўқий-сизлар ўзи?» — деб сўрадик. Ич-ларидан сал каттароғи "нимай-ди?" деди безбетлик билан. "Шунақа сўкинишларни сизлар уйларингизда ўрганганмисизлар ёки мактабдами?" — десак, "Хола, ўғил бола сўкинади-да!" — деса бўладими. Хуллас, асабимиз бу-зилгани қолди ва икки бекат юргач, ҳаммаси бақир-чақир қилиб тошиб кетишди. Бизнинг асабийлашганимизни кўрган ҳай-довчи "эх, опалар, фойдаси йўқ, буларга гапирганини, уйганим-дан мен гоҳи тўхтамай ўтиб ке-таман, шунақа сўзларни айтиб сўкинишадик, ёқангизни ушла-й-сиз. Билмадим, бундай бетарбия болаларни уйдагилари, ўқувчи-лар тартибга олма-сиз қийин..."

Дилором ХУЖАКУЛОВА, Тошкент тўқимачилик ва энгил саноат институти ўқитувчиси.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли республика ихтисослашган илмий-амалий дерматология ва венерология марказида асосан тери-таносил касалликларини аниқлаш, даволаш ва профилактикаси билан боғлиқ махсус тиббий жараёнлар амалга оширилади. Албатта, “касалликни яширсанг, иситмаси ошкор қилади” деганларидек, бу ерда даволанаётган ва турли саволлар билан мурожаат этаётган юртдошларимизга марказнинг маалакали ва тажрибали шифокорлари ўз вақтида керакли ёрдамларини беришарди. Бу жараёнларнинг бориши хусусида билиш учун биз ушбу марказ бўлим бошлиғи, тиббиёт фанлари доктори профессор Комилжон Йўлдошевга мурожаат этдик.

— Комилжон ака, сиз энди шу соҳада ўттиз беш йилдан бери хизмат қилиб келаясиз. Табиийки, ҳузурингизга келаятган кишиларнинг кўнглининг бир истихоло бўлади. Айниқса, бу ёки ўзбекчилик, ҳамма ҳам дар-

ши мумкин. Эртага эса кеч бўлади. Шу боис яна таъкидлайман, биз ҳеч кимни тоифага ажратмаймиз. Қўлимиздан келгунча ҳолисона ёрдам берамиз. Лекин айтиб ўтиш жоизки, бу хасталиклардан чўчиш, қўрқиннинг сира ҳолати йўқ.

Комилжон Йўлдошев: ДАВОСИ ЙЎҚ ДАРДНИНГ ЎЗИ ЙЎҚ

ни ошкор қилавермайди. Ҳўш, сиз-
га кўпроқ қайси тоифадагилар
мурожаат қилаёти?

— Аслида, касалликни тоифага бўлишнинг ўзи галати. Шифокор учун ундан мадд, маслаҳат истаб келган одамнинг кимлиги, жинси, ёш-кексалиги муҳим эмас, аксинча, энг аввало, нима бевосита қилаёти, қайси бир касалликка мойиллиги бор, ана шуларни аниқлашимиз шарт. Очигини айтганда, бизнинг соҳамизга алоқадор бўлган жидатларни ўрганамиз, ташхис қўямиз.

— Сизнинг соҳангиз тиббиётдан кўра одамлар орасида сал нозикроқ саналгани боис, кўпчилик ўз дардини айтгани уялади. Ё нотўғрими?

— Тўғри-ю, лекин яшириб қаерга боради? Ўзига қийин-ку! Нима кераги бор, ҳўп, хато қилдингми, энди ўз вақтида кечикмай ана шу хатоликни тузатиш ҳақида ўйлаш зарур. Албатта, тери-таносил касалликлари билан ҳазиллашиб, ўйнашиб бўлмайди. Улар ҳар бимизнинг ҳаётимиз билан, тирикчилигимиз билан, қолаверса, эртанги зурёдлар тақдирини билан ҳам бевосита боғлиқ. Битта арзимас хатолик жудаям қимматга туши-

Шу ўринда барибир айтишим керак, Жаҳон Соғлиқни Сақлаш Ташкилотининг маълумотига кўра, бугунги кунда тери-таносил касалликларининг 27 хил тури борлиги аниқланган. Бизнинг марказимизда уларнинг 17-18 хилини аниқлаш ва даволаш имконияти мавжудлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Мен бу гапни бежизга айтмапман. Негаки, 77 йиллик катта тарихий тажрибага эга бўлган марказимиз бундай касалликларни аниқлаш ва даволаш ҳамда олдини олиш бўйича кенг тармоқчилиги жиҳатидан Марказий Осиёда ўзига хос нуфузга эгалиги эътироф этилган. Бу ерда турли илмий тадқиқотлар, ихтиро-тажрибалар олиб борилюмоқда.

— Бундай касалликларга чалинишнинг даражаси қандай? Яъни ёшлар ва катталарни назарда тутаямман. Эрак ва аёллар ўртасидаги тафовут тенгми?

— Беморларнинг ёши ҳақида гапирадиган бўлсак, турлича, балоғат ёшидан 40 ёшгача фаол жинсий ҳаёт кечирувчилар орасида кўп учрайди. Айрим касалликлар эраклар орасида, баъзила-

ри эса аёллар ўртасида кўпроқ учрайди. Бизнинг тажрибада шундай, қайси бири, у эрак бўладими, аёл бўладими, биринчи навбатда жуфтлик яъни ҳар иккаласи ҳам баб-баравар текширилади ва даволанади.

— Шундай дейсиз, айримлар ўз касаллигини яшириши мумкин-ку? Масалан, эр хотиндан, хотин эридан дегандек, бундай пайтда қандай йўл тутасизлар?

— Бутун дунё тажрибасида бор бў: яъни саломатлик билан, айниқса, тери-таносил касалликлари билан боғлиқ хасталиклар яширин тарзда, ошкор қилинмасдан аниқланади ва даволанади. Шундай бўлса-да, касалликнинг хавфлилик даражаси ҳисобга олиниб, икки ўртадаги муносабатга, оилага дахл қилмайдиган йўллар орқали даволаниш чоралари ҳам амалга оширилади. Чунки оила му-

қаддас тушунча, биттагина нотўғри қўйилган қадам ҳам уни барбод қилиши мумкин. Шу ўринда мен бир мутахассис сифатида айтишим керакки, бу касалликларни аширгандан ҳеч қандай наф йўқ. Сабаби, эр-хотин ўртасидаги муносабатлар шуни таъқозо этади. Чунки бири яшириб даволангани билан, иккинчиси даволанмаса, юқтирилган касалликнинг қайталанишига олиб келади.

Мен тери-таносил касалликлари туркумига кирувчи хасталикларни бирма-бир санаб ўтишим шарт эмас. Негаки, бу ҳақда аҳоли ўртасида кенг тарғибот ишлари, суҳбат ва мулоқотлар олиб борилаётганлиги сабабли кўпчилик уларнинг саломатликка зарари ва сабаб-оқибатлари ҳақида етарли маълумотларга эгадир. Шу боис биз шифокорларнинг асосий вазифамиз битта: у ҳам бўлса, ҳар қандай касалликка чалиниш — инсон организмидан унча хавф туғдириши мумкинлигидан огоҳлантирамиз ва керакли ёрдамни берамиз.

Арзимас кўнгилхушлик ёки бировнинг тақдирини билан ўйнаши яхшилик билан тутамайди. Мен бу гапни бекорга айтмапман. Чунки хизмат юзасидан турли ша-

САЛОМАТЛИК СИРЛАРИ

ҳар ва туманларда бўлиб, айниқса, ёшлар билан ўтказиладиган мулоқотларда кейинги пайтларда бутун дунё ахлоқи ташвишга солаётган одам савдоси билан боғлиқ жараёнлар туфайли турли хил хавфли касалликларнинг тарқалиш ва юқиш хавфи пайдо бўлаётганлигини эътиборга олиб, бу борада республикамиз ҳукумати томонидан кўрилатган чора-тадбирларнинг аҳамияти ҳақида маълумотлар бераёلمиз. Баъзида шундай ҳоллар ҳам бўладики, хорижга ишлаш учун кетган эр ёки хотин у ёқдан бIRON касалликни юқтириб қайтиб келади ва... ҳали айтганимдек, аширин ҳолатда тўлиқ даволанмайди, оқибатда бошқаларга ҳам касри уради. Улар орасида ҳатто ўйланмай юрганлари эса бу ёқда уни кутиб юрган соппа-соғ келинга ҳам касаллик юқтириб, бир оилани ёмонлиққа чиқаради.

Шу маънода мен Вазирлар Маҳкамаси томонидан келин-куёвларни расмий никоҳдан аввал тиббий кўрикдан ўтишларини мажбурий чора сифатида белгилаб қўйилгани бу борада жиддий амаллардан бири эканлигини таъкидламоқчиман. Шунингдек, бу муҳим ишга ҳаммамиз, тиббиётчилар ҳам, маҳалла фаоллари ва диний уламолар ҳам, қолаверса, ота-оналар ва жойлардаги ФХД бўлимлари мутасаддилари ҳам алоҳида масъулият билан ёндошишлари керак. Ахир, бу бир ёки икки кишининг эмас, юзлаб, минглаб оилалар тақдирини билан боғлиқдир.

— Комилжон ака, ҳуллас, суҳбатимиз оила мавзуси билан тугаётган экан, ўз оилангиз ҳақида ҳам гапириб берсангиз.

— Фурсати келган маҳал бир мактаб кўяйин, исми жисмига муносиб Гулзира келиннингиз билан тўрт ўғил, бир қизни худого минг қатла шукур, тарбиялаб, вояга етказдик, элга қўшдик. Болаларимдан икки нафари оталари касбини эгаллашди. Қизим — Назирахон — тиббиёт фанлари номзоди, Қобилжон ҳам илмий ишини ёқлаш арафасида. Қолганлари эса турли соҳаларда хизмат қилишарди.

— Газетхонларимиз ва... ҳамкасбларимизга тилакларингиз...

— Аввало, ҳеч кимнинг танасига тикан ҳам кирмасин. Соғ-омон бўлсинлар. Бу газетанинг кўп йиллик муҳлисман. Оиламизнинг яна битта “аззоси” сифатида эъзозлаймиз. Тилагим: ёритилаётган мавзулар ранг-баранг бўлаверсин, “Оила ва жамият” чинакамига ОИЛанинг кўнгул мулкига айлансин ва ҳаммамиз, мен ҳам, ўғиллару келинлар билан бирга неваралар ҳам бир-биридан яшириб ўқимайдиган мақолалар ёзилишини истардим. Биз шифокорларга эса илоё, ишингиз тушмасин!

Мадина АЛЛАБЕРГАНОВА
суҳбатлашди.

БУЮМНИ КРАХМАЛЛАШ...

Ҳар қандай кийим крахмалланса, тез кирланмайди, кам гижимланади, ташқи кўриниши яхши бўлади. Дастурхон, қўл сочик, филоф, эраклар кўйлагини ярим қотириб крахмалланади. Бундай буюмлар учун картошка ёки маккажўхори крахмали ишлатилгани маъқул.

Уй шароитида крахмални картошқадан қуйидагича олинади: пўсти арчилиб, сувда ювилган картошқа қирғичдан ўтказилади ва идишга солиб, совуқ сувда бир неча марта ювилади. Ҳар галги ювишда крахмал тин-

дирилади. Кейин суви тўкиб ташланиб, крахмал қуритилади. Шикастланган ва музлаган картошқадан ҳам яхши крахмал ола билади.

Ёқа ва манжетлар, эраклар кўйлагининг кўкрак қисми қотириб крахмалланади. Крахмалланган ёқани, ундаги ортиқча крахмални йўқотиш учун ҳўл латта билан артиш тавсия этилади, кейин ёқа дарҳол дазмолланади. Одми газламаларни картошқа крахмалида крахмаллашмаслик керак. Чунки буюм дазмоллангандан кейин олаторок бўлиб қолади. Крахмалланган кийимни каттик совуқда қуритиш ярамайди, чунки кийим каттиқлигини йўқотди ва унда ёпишқоқ доғлар ҳосил бўлади. Дазмолланган, крахмалланган кийимни дарҳол тахлаб қўйиш тавсия этилмайди, чунки крахмал ҳиди уриб қолади.

МУРАББОНИ ПИШИРИШ ПАЙТИДА...

→ Жуда пишиб кетган мевалардан узоқ муддат сақланган мураббо пишириш тавсия этилмайди.

→ Мураббони мис, алюминий ёки зангламидан пўлатдан қилинган ёғоч дастали идишларда пишириш мақсадга мувофиқдир.

→ Пишириш пайтида мураббо устига йилган кўпик вақт-вақти йилган ёғоч ёки махсус қошиқ билан олиб турилиши лозим.

→ Мураббони оловдан олишдан олдин каттик қайнатиб, мевалари чўкча, кўпигини олиш мумкин.

→ Баъзида мураббони идиш билан силкитиб туриш лозим.

ЎРГАНГАНИНГ ЎЗИНГА

→ Шакарланиб қолган мураббони қайта пишириш мумкин.

→ Агар мураббо чала қайнатилган бўлса, бир қанча муддатдан кейин ачиб, кўпиклана бошлайди.

Одатда, чала қайнатилган, лекин озги герметик берк идишда сақланган мураббо ачимайди.

КЎЛ ТЕРИСИ ПАРВАРИШИ

→ Кўллари илик сувда атир совун билан ювиш тавсия этилади.

→ Кўлга кир совун ишлатиш ярамайди, чунки унинг таркибиди ишқор кўл терисини қури-тиб, таъсирчан қилиб қўяди.

→ Сабзавотларни арчишда кўл терисига вазелин ёки глицерин суриш тавсия этилади.

→ Кўл камроқ терлаши учун ювишга ишлатиладиган сувга нашатир спирт (1 л сувга 1 чой қошиқ) қўиш мумкин.

Б. СУЛТОНОВА тайёрлади.

Миннатдорчилик

ТОШЛАРДАН ХАЛОС БЎЛДИМ

Оғир бетоблигим сабабли мени зудлик билан “Тез ёрдам” машинасида Қонимех туман Марказий шифохонасининг «Ички касалликлар» бўлимига олиб боришди. Тўрт марта операция бўлганим учунми, кўркувдан дунё кўзимга қоронғу бўлиб кетди. Ўз касбининг фидойиси, олий тоифали шифокор Боймурод Эсоновнинг ширин сўзи, меҳр билан «опажон, ишонинг, соғайиб кетасиз» деган сўзлари менга далда бўлди. Икки ойдан сўнг буйрагимдаги тошдан халос бўлдим. Дарддан тузалишимга умид уйғотган жонқуяр шифокорга севимли газетам орқали бир оғиз раҳмат айтиш учун сизларга хат ёзаямман. Боймурод Эсоновга ўхшаш меҳри дарё шифокорлар кўпайишини чин дилдан хоҳлайман.

Турсуноя АБДУКАРИМОВА,
Навоний вилояти.

Дуога қўл очилганда «бошингиз тўйдан чиқмасин», дея тилак айтади. Бу фарзандларингиз камолга етсин, ўзларидан кўпайсин, хурсандчилик кунларингиз кўп бўлсин дегани. Тўй чиндан ҳам халқимизнинг кўпдан-кўп орзуларини ўзида жамлаган тантана.

Аммо кейинги пайтларда тўй ва у билан боғлиқ маросимларда антиқа одатлар пайдо бўлмоқдаки, уларнинг

етказишнинг ўзи бўладими? Бунинг машаққати озмунча эмас. Кудда тути-наётган икки оила ўзаро қелишилган ҳолда камчиқим, «кўрпага қараб оёқ узатса» бўлмайди, деган савол туғилади. Албатта, бўлади. Бу борада жуда кўплаб қишлоқ ва маҳаллаларда, айниқса, Наманган туманидаги «Фалча», Уйчи туманидаги «Ёркўрғон», Чортоқ туманидаги «Ойқирон», Тўра-кўрғон туманидаги «Ахси» ҚФЙлари-

га қудалар қелишувига асосан янги оила эҳтиёжидан келиб чиқиб, уй жиҳозлари олиб бериляпти.

Бу каби савий-ҳаракатлардан қувониш мумкин. Бироқ ораимизда на йиғин раиси, на маслаҳатчи, на фаоллар сўзига қулоқ тутадиганлар ҳам учрайдики, юқоридаги иллатлар шунинг учун ҳам уриб борапти. Жумладан, бешик тўйларимиз ҳам дабдаба би-

МУШОҲАДА

қиз узатиб, бу қадар қийналмаганим. Олган мебелларимиз қудда томонга ёқмади, яна қимматига алмаштирдик. Тўй бўзилмасин, қизимизнинг номи бадном бўлиб қолмасин, деб ноилоҳ ҳаммасига чидадик. Ҳатто кувёв ўзига қилинган сарполар орасидаги ички кийимлардан ҳам айб топиб, «тоза» сига алмаштиришга мажбур қилди. Шу эр кишига ярашадими? Бу ҳам

«БОШИНГИЗ ТЎЙДАН ЧИҚМАСИН»

деймизу, лекин қарз эвазига қилинган тантана татийдими?

аксарияти ортиқча харажат талаб этибгина қолмай, ота-оналарнинг азоб-уқубат исканжасида қолишига сабаб бўлмоқда.

Яқинда бир ҳамсоямиз қиз узатди. Оғилхонасидаги сигир-бузоқ борми, қўй-қўзи — ҳаммаси тўй харажатлари учун сотилди. Қудда томоннинг талабига асосан, бир неча юз минг сўмлик мебеллар тўплами қизга сеп қилиб берилди. Ундан ташқари қанча гилам, кўрпа-тўшак, ўнлаб қўйлақлар, яна... тилла тақинчоқларни айтмайсизми?

Энг қизиғи ва қулгили томони, кўёвнинг хонадонидан ажратилган чоғроққина икки хонага келиннинг буюмларини сиғдириб бўлмади. Анчагинаси ташқарида қолиб кетди.

Тўйдан кейин беш-ўн кун ўтгач, қиз узатган аёлни кўчада паршон ҳолда учратдим. Сабабини сўрасам, ҳасрат қила кетди.

— Тўй устидан анчагина пул қарз олгандик. Фоизи билан тўлашимиз керак экан. Акамникига пул сўраб боргандим, ноумид қайтганман...

Аёлнинг айтган пули кам эмас эди. Эр-хотин фермер хўжалигида ишлайди. Бунча катта маблагни қачон, қандай қилиб қайтара олишига одамнинг ақли етиши қийин. Қолаверса, тўнгич ўғил ҳам уйланадиган ёшда. Бир йилга қолмай яна тўй...

Маълумки, азалдан никоҳ муқаддас саналади. Лекин ўғил уйлаб, қиз чиқаришда урфга айланаётган юқоридаги каби «орзу-ҳаваслар»ни қўриб, беихтиёр ёқа ушлайсан киши. Ахир, бир қизни тарбиялаб, ўқитиб, вояга

да ижобий натижага эришилди ҳам.

— Норин азалдан зибёлилар юрти, бу туманнинг ҳар соҳада муваффақиятларга эришмоқда, — дейди Норинкапа ҚФЙ раиси Ҳошимжон ака Аббосов. — Тўйлар ва бошқа маросимларни тартибли, камчиқим ўтказиш борасида ҳам муайян натижаларга эришмоқдамиз. Қишлоғимизда тўйдан олдинги ва кейинги маросимлар анча қисқарган, никоҳ тўйлари ҳам бир кунда ўтказиляпти. Энг муҳими, тўйлар спиртли ичимликларсиз ўтапти, ортиқча сеп-сидирғалар ўрни-

лан ўтаяпти. Кечагина туғилган чақалоққа то тўрт-беш ёш бўлгунча қиз-сиз бўладиган кийим-кечак, сўнгги русумдаги болалар аравачаси, талайгина уйинчоқлар, бешик, кўрпачалар берилмоқда. Шунинг баробарида, қудалардан тортиб, қизга, кувёв болага бошдан оёқ сарполар қилинмаса, ўртада қелишмовчилик пайдо бўлиши аниқ.

Яқинда бир давра суҳбатда аёллардан бири куюниб гапириб қолди:

— Беш қизим бор, ўтган йили кенжамни узатдим. Гапнинг очиги, тўрт

майли, лекин ҳамма томоша бўлиб йилдан кейин бешик тўйида бўлди. Яна қудамнинг мен кўтариб борган сарполардан кўнгли тўлмади. Нима эмиш, чақалоққа тилла зирак олиб бормабмиз!

Буниси энди жуда ошиб тушди. Ўзимни зўрға ушладим. Айтинлар, бир ёшли чақалоқ тилла зиракни биладими? Сал каттароқ бўлса, албатта олиб берамиз. Қудамга тушунтиринлар, — десам ҳам бир уйни тўлдириб ўтирган хотинлар орасидан менинг ёнимни оладигани топилмади. Мана, ҳалигача қизимнинг кўзини очирмайди. Неча марта кўз ёши қилиб келди. Уни ажратиб олай десам, набирамни ўйлайман. Тирик етим бўлмасин дейман...

Онахоннинг гапларида жон бор, албатта. Жойлардаги ўзини-ўзи бошқариш органлари, оқсоқолу қайвонилар тўйларимизни юқоридаги мадда-чудда ташвишлардан ҳоли этиб, ҳақиқий бахтиёрлик, хуш-хурсандчилик тантаналарига айлантириш хусусида янада жиддийроқ бош қотирсалар бўлармиди? Ахир, бундан ўн йилча аввал ҳукумат миқёсида бундай дабдабозлик, ўз бойлигини кўз-кўз қилиб, тўй-маросимлар ўтказишларни тартибга солиш тўғрисида ҳайрли қадамлар ҳам ташланган эди. Бугунги кунда бу борада яна «қимўзар» тадбирлар кучайиб кетаётгани ачинарлидир.

Шахло ТОШБЕКОВА,
Наманган вилояти.

Ақмал ҳарбий хизматдан қайтиб, отасида галати ўзгариш сезди: олдинги ишидан бўшаган, бирон жойда ишламайди, лекин топиш-тутиши яхши, шекилли, уй-жойни тўла таъмирдан чиқарган, ёлғиз ўғли қайтганида маҳаллага каттагина ош қилиб берди. Шокир акамнинг гапиришлари, ўзини тутиши ҳам аввалгидай эмас. Катта гапирди, ўзини кўпчиликдан ақли ва ишбилармон санайди, лекин эътибор берса, нимадан-дир доимо хавотирда, уйқуси сийрак.

сидан ўрганганлиги, ҳозирда анча уста бўлиб қолганлигини ҳам билиб олди. Асосан, узокдаги қишлоқларда, гоҳида шаҳарда «иш» қилгани учун одамларни «шаҳарда қўшимча иш қилаялман», деб алдаб келаялган экан, шунинг учун маҳаллада уни аввалгидай ҳурмат қилишаркан.

Ота гапини шундай силлиқлаб, айлантириб келиб, охирида мудоага ўтди: ўғлини ўзига шерик қилмоқчи экан. Эртага тунда «режалаштириб

Кейинги тун соат иккиларда ота-ўғил икита велосипедда

КЎНГИЛ КЎЗГУСИ

қўшни қишлоққа асфальт йўлдан кириб боришди. Шундоқ йўл бўйидаги уй ёнида ўғли қузатувчи бўлиб қолди, ота девордан ошиб, уй деразасига яқинлашди. Деразани эндирина овозсиз очаётганда, ташқаридан бойўғли товуши келди. Югурганича қайтиб чиққан ота ўғли тайёрлаб турган велосипедга ўтирди-да, ҳар иккаласи шамолдек олиб қишлоқдан узоклашдилар.

Ярим йўлга етганда, орқаларидан ҳеч ким таъқиб қилмаётганига ишонч ҳосил қилгач, нафас ростлаш учун тўхтадилар. Шундагина ота: «Сал қолди-я шарманда бўлишимизга! Яхшиямки, сени олиб келганман. Ким эди ўзи у келган, бизни кўрмادими, танимадими, ишқилиб?» — деб сўради. Ўғли қисқарганича жавоб берди: «Худо эди, ота, иккаламизнинг кўриб, қузатиб тургани». Шокир ака бир муддат қотиб қолди, сўнг индамайгина велосипедга ўтирди-да, уй томон йўл олди. Ўғил ҳам минг андиша-ю, истиҳола билан эргашди...

Ҳозир эса Шокир ака «ёғли иш»-ни қўйиб, дехончиликка жиддий киришган. Ўғли ҳам ёз бўйи далада ишлайди, институтга ҳам тайёрланди. Ўқишга шартнома бўйича, тўлов йўли билан ўқийдиган бўлиб кирди, отаси шунга ҳам хурсанд: ҳалол пулнинг баракаси кўп бўлади, ўғлининг ўқишига ҳам, рўзғорига ҳам бемалол етади...

Ҳамидбек ЮСУПОВ

АҚЛ ЁШДА ЭМАС...

Болалигидан яхши тарбия кўрган, ота-она юзига тик қарамаган Ақмал бу ўзгаришларнинг сабабини сўрашга боғиноллади. Икки-уч кун ўйланиб юриб, ён қўшиси, ўртоғи Улуғбекдан сўраб кўрди. У ҳам аниқ бир жавоб айтмай, ўзини олиб қочди. Ақмалнинг ҳайратига баттар ошди. У ўзидаги барча саволларга отаси кечқурун қақириб олиб, холи гаплашганида жавоб топи...

Кечки овқатдан сўнг Шокир ака ўғлини ёнига қақириб, режаларини сўради. Ақмалнинг ўқишга кирмоқчилигини бепарвогина эшитиб, кейин гап бошлади. Аввалига сал нолиди, «бирон жойда рисоладагидек ишлаётганларнинг бири икки бўлмаётган» лигига ўтди. Шунинг учун ишдан бўшаганлиги, ҳозирда «манфаатлироқ бир юмуш» қилаётганлигини айтди. Миқ этмай, отасининг гапини бўлмай ўтирган Ақмал суҳбат давомида унинг янги «юмуш»ни ўғирлик эканлигини англаб етди. Бу «қасб»ни қўшни қишлоқдаги эски ошна-

қўйган иш-и — қўшни қишлоқдаги бир кишининг уйини «уриб келиш»га бирга олиб бормоқчи эканини айтган экан, Шокир ака ўғлининг бу тўғридаги фикрини сўраб ҳам ўтирмади. Фақат: «Бойўғлининг овозига чиройли тақлид қилардинг-а? Сен фақат қўриқчи бўласан, хавф туғилса овоз берасан, вассалом. Қийинроқ ишларни ўрганиб бораверасан», деди.

Ақмал туни билан ўйланиб ётди. Отасининг фикри бўзилганига боши қотди. Ўзи бечора нима қилсин, умрида ҳаром иш қилмаган бўлса, буюқда отаси бундай деб турган бўлса?.. Қайси йўлни танласин: ота амрига бўйсуниб, ҳаром ишга қўл урсинми ёки отани норози қилиб, унга гап қайтариб, ҳалол йўлни танласинми? Ёки ҳаммасига қўл силтаб, бош олиб кетсинми? У турли мулоҳазаларга борди, охири бир қарорга келиб, тонгга яқин кўзи илди. Эртасига тушгача, ўзи уйғонгунча отаси-ям, онаси-ям уни безовта қилишмади.

БАХТСИЗЛИК

Бу аёл кўзгуга қараб, буришган юзларини кўриб, ёшлиги эсига тушиб ўқиб-ўқиб йиғласа керак. У ўша пайтда оддий бир ҳақиқатни — ёшлик абадий эмаслигини, қачондир кексаиб қолишини, ҳозир унга хушомад қилиб юрган оилали эркакларга керак бўлмай қолишини англаб етмади. Эҳтимол, англабандир, лекин иродасизлиги, енгил табиатлиги, ўзига инъом қилишаётган совға-саломлардан воз кечолмади.

Ҳар на бўлганда ҳам у бугун қариган. «Қуш уясида кўрганани қилади», деганларидек, фарзандлари ҳам ўзидай чиқди. Ҳатто қизлари уйга ҳар хил одамларни бошлаб келадиган одат чиқаришди. Онани бир четга суриб қўйдилар. Аёлни сунядагидан сунячиги қолмади. Баъзан бир пиёла сув тутадиган кишига зор бўлади.

У кўчадан кетаверади. Маҳалла-қўй ундан йироқ юришга ҳаракат қилади. Ўзларининг панднасихатига бир пайтлар қўл силтаб кетган аёлга «Бу ҳам сенга камлик қилади», дегандай қараб қўйишади.

Кексайганда ёлғизликдан ёмони йўқ экан. Фақат кўз ўнгига кўз очиб кўргани — турмуш ўртоғи гавдаланади. «Қандай яхши яшардинг-а? Қанчалар бахтиёр эдик? Нима етишмади ўзи менга, нега унга ҳиёнат қилдим, алдадим?» — дейди-ю, дод деб юборгиси келади. Эрининг иккинчи хотини билан тинч-тотув яшаётганини эшитиб қолса, борми, ич-ичидан зил кетади. Оиласини, бахтини кўмсайди. Лекин энди... кеч. Бир пайтлар унга жуда тотли туюлган ҳаёт бугун хотирага айланган.

Энди уни ана шу хотиралар жазолайди.

Лола ЎРОКОВА

(Давоми. Бошланиши ўтган сонларда)

Салима тоза кўйлаклик матолари орасидан «сув париси» билан «шакарсеппи»-ни алоҳида саралаб, бир четга олиб қўйди: эртага дўхтирнинг қизи олдига келса кўрсатади, маъқулини ўзи танлаб олар. Латта-путтага ўч бўлмаса-да, эри байрамларда, тугилган кунда совға-саломни қанда қилмасди. Мундоқ қараса, анча-мунча нарса тўпланиб қопти. Ҳар бири яхши қўнларидан нишона. Уларни бировга тортиб қилиш тотили хотиралар бахридан ўтиш билан баробар. Аммо иложи қанча? Ўзлари ҳам жуда ошиб-тошиб кетишгани йўқ, маошга яшашида, бу замонда ҳамма нарса ҳисоб-китобли. Майли, шунча кетганини бири. Ўша кунга етишса — ёлғиз армони ушалса, бас!

Салима сандиқ бурчагида, алоҳида оқ дарага тугилган ичхам тугунни кўрганда юраги бир орзикчи кетди. Гайришуурий ҳаракат билан тугунни олиб, бағрига босди, сўнг ёнига қўйиб, оғир ҳўрсинди. Ботиниб-ботинмай дуррани очди, ичидан чақалоққа аталган жажжи, бежирим кийимчаларни бирма-бир қўлига олиб, худди гаройиб мўъжизани кўраётгандек тикилиб қолди. Қўйлак ва иштончани ҳам, пайпоқча ва қалпоқчани ҳам ўзи, ўз қўли билан тиккан эди. Ахён-ахён, ҳеч ким йўғида бисотини шунақа сеп қилиб ёяди, ҳали тугилмаган чақалогини кўмсаб, ўртанади. Бисотлар ичига кўмилганча ўз ёғига ўзи қовурилиб, узок ўтиради, ўз дардидан бўлак ҳамма нарсани унутади.

Ногоҳ останада оёқ шарҳи эшитилди. Салима сергак тортиди, шошиб дуррани йиғиштира бошлади, аммо улгурмади. Уйга кирган эри хавотир аралаш сўради:

— Ҳа, тинчликми?

— Тинчлик, ўзим шундай...

Салим энгил тортиб, дараза тоқчасига омонат ўтирди. У ҳар гал уйда шунақа манзарани кўрганда кўнглига шубҳа-ҳадик оралайди: ишқилиб, биратўла кўч-кўронини йиғиштирмайтмикин? «Энди бўғи бўлмайди шекилли, сизнинг ҳам орзу-хавасингиз бор, бошингиз очик, жавобимни беринг!» деса нима қила олади? Қўйди-чиқдини эрмас, хотин бошлаб берса, бунинг иснодига қандай чидайдиган?

Салима ўзини пана қилиб, чақалоқнинг қолган кийимларини дуррага жойлай бошлади. У эридан сир яширмас, негадир бу кийимчаларни қандайдир ирим-сиримга ишонибми, ҳеч кимга кўрсатмаган эди. Энди бирдан кўз-қўзлашга ийманди, яширин ҳаракати шубҳали туюлди чоғи, эри дарров ёнига келди.

— Нимани беркитяпсан?

— Ҳеч нима?

— Қани? — Салим шошиб тугунга қўл чўзди.

— Шошманг, ўзим кўрсатаман, — Салима ноилоҳ тугунни қайта очиб, чақалоққа аталган кийимларни ёнига қўйди. Салим бир кўришдаёқ ҳаммасини тушунди. Кўз олди қоронғилашгандек бўлди. Ичидан хуруж қилиб келган аламли хўрсиниқдан кўраги бир кўтарилиб тушди. Беихтиёр қалпоқча билан қўйлакчани қўлига олди.

— Ўзинг тикдингми?

— Ўзим.

— Чиройли тикибсан. Ишқилиб, на-сиб қилсин!..

— Айтганингиз келсин.

— Дарвоқе, дўхтирнинг нима деяпти?

— Санаторийга бориб деяпти, — шу ҳақда қандай гап очишни билмай турган Салима бирдан хушёр тортиб, эрининг оғзини пойлади.

— Ўзинг нима дединг?

— Нимаям дердим, ҳўжайин жавоб берса, бораман дедим.

— Агар фойдаси бўлса майли, бора-қол. Неча кунга экан?

— Бунисини сўрамабман. Эртага би-

либ келаман.

— Йўлланма нима бўлади?

— «Ўзим тўғрилайман», деди. Таниш-лари кўп экан.

— У-ҳў, жа-а сенга қайишиб қопти. Бекорга бўлмаса керак.

— Ана, ҳақини ажратиб қўйдим, — Салима боя алоҳида олиб қўйган қўйлакларга ишора қилди. — Ирим-сиримларга ҳам қанча сарфладик, шунча кетганининг бири-да.

— Майли энди, бош-кўздан садақа, — деди эри ташқарига чиқаркан.

Меҳробни тушириш осон, йиғиш қийин. Хотини айтмаса ҳам ёнида туриб, ёрдамлашди. Қалин, юмшоқ пахта солинган чўғдай баҳмал кўрпаларни баланд шифтга ўзи жойлади. Шундай маҳал Салима ёнида сўйса сўйғудай, суянса суянғудай маҳрами борлигидан яйраб-яшаб, суюнғучи эди. Аммо ҳозир кўнгли ғаш

Шодмон ОТАБЕК

кутулишолмаяпти. Оппа-осон кўниб қўя қолишлари беҳиз эмас. Кетиши билан яна эрини аврашга тушишади. Эри эса...

Хаёлига келган нохуш-вахимали ўйлардан ўзи ҳам кўрқиб кетди. Бу хонадон ўзи учун нақадар азиз ва қадрдон бўлиб қолганини юрак-юракдан туйди...

Салима дўхтирнинг қизини олдин кўрмаган бўлса-да, бир қарашда таниди. Қўлига каттақон целлофан сумка, елкаси-га эса кичкина қора сумка ташлаб олган ўрта бўйли, қош-кўзлари бўялган, юз бичими бежиримгина, аммо ҳусни совуқ-роқ, ўн етти-ўн саккиз ёшлар чамасида-ги бу қизалоқ одамга андак беибо-бепи-санд боқарди. Гўё шу билан ўзининг афзаллиги, ёшлиги ва гўзаллигини писанда қилаётгандек туюлар, онасининг тантиқ боласи эканлиги шундоқ кўриниб турар эди. Салима бу оймтилла келин бўлиб тушаётган хонадонга, қайлик танлашни билмаган содда-омадсиз куёвболога ўзича ачинган бўлди.

— Хўш, хизмат? — Салима қизнинг нима мақсадда келганини яхши билса-да, расмий оҳангда, ўсмоқчи-лаб сўраб қўйди.

— Ойим борсанг ўзлари тушунтиради дедилар-ку?! — қизалоқ ҳайрон бўлиб, елка қисди, қошларини чимириб, целлофан сумкасини асабий силкиди.

Салима уйдан олиб келган нарсасини олиб, қизни бурчақдаги парда-тўсиқ ортига бошлади.

Чеварлар ўз иши билан машғул. Ҳамида уларга бир қараб қўйди-ю, яна чокига ангашди. Қизни одатдаги мижозлардан бири деб ўйлади.

Панага ўтишгач, Салима қоғоз ўрамини очиб, кийимликларни қизнинг қўлига тутқазди.

— Кўринг-чи,

ёқса танлаб оларсиз.

— Вой, мунча чиройли!

— Тоза, бежирим матоларни кўриб, қизнинг кўзлари ёниб кетди. — Ўзиям чет элники бўлса керак. Сизларга маза-а?

— Хўш, қай бирини танлайсиз? — Салима энаси қотиб сўради.

— Менга... иккаласиям ёқди, — қиз ховлиққанча гоҳ бинафшаранг «сув париси»ни, гоҳ алвон тусли «шакарсеппи»ни қўлига олар, елкаси ва кўрагига ташлаб, қанчалар ярашганини билмоқчи бўлар эди. Салима лабини тишлаб, ўйла-ниб қолди. Матонинг фақат биттасини бермоқчи эди. Иккала қўйлакликни олиб хато қилганини энди тушунди-ю, ичидан зил кетди. Врачнинг «Бешик тўйингизда ўзим хизмат қилай!» деган гапини эслади. Қизнинг шаштини қайтариб: «Йўқ, биттасини олинг!» деёлмади, ноилоҳ:

— Майли, олақолинг, — деди-ю, юзини четга ўгирди.

— Вой, раҳмат опақон! — қизалоқ Салиманинг юзидан чўлп этиб ўпиб олди. Матоларни шошиб целлофан сумкага жойларкан, ногоҳ бир нима эсига тушгандек саволомуз қараб қолди...

— Халиги... пулини айтмадингиз-ку?

— Олаверинг, булар... тўйингизга тўёна! — Салима «бош-кўзимдан садақа!» деб юборишдан зўрга ўзини тийиб қолди.

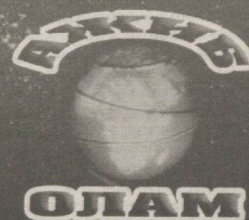
— Ростданими? — қиз қулоқларига ишонмади.

— Олаверинг деяпман-ку! — Салима қизнинг тезроқ кетишини истида чоғи, бу гал жеркиброк гапирди.

— Мен... менга нуқулай бўлаяпти, — қиз сохта хижолатни эпловмай қизарди.

— Ҳеч бўлмаса биттасининг пулини олинг. — Қиз кичкина сумкасини очмоқ-чи эди, азбаройи ҳаяжондан қўллари қалтираб, уриниши зое кетди.

(Давоми бор)

ТАСОДИФИЙ КАШФИЁТЛАР

ЙОД. Биласизми, йоднинг кашф қилинишига оддий уй мушуги сабаб бўлган. Қандай қилиб дей-

сизми? Селитра ишлаб чиқариладиган заводда бир мушук тасодифан олтингургурт кислотаси солинган банкани туртиб юборади. Кислота тўкилган жойда ҳосил бўлган қоришмадан бинафшаранг бугча-қади, ҳосил бўлган қолдиқ эса йод моддаси эди. Дарвоқе, мушукдан хавотирланмасангиз ҳам бўлади, қаҳрамон мушук соғ-саломат қолган.

ИНДИГО. Индиго нималигини биласизми? Карл Хейманн деган олим ҳашаротларни ўлдириш учун ишлатган нафталин моддаси ҳамда тасодифан синган термометрдан симоб моддаси тўкилиб, қоришма ҳосил бўлган. Шундай қилиб, жинси матоси учун ишлатиладиган бўёқ - индиго кашф қилинган экан.

ТЕБРАНМА КРЕСЛО. Америка президенти Бен-жамин Франклин бешикка беланган чақалоқнинг чайкалаётганини кўради ва бешикка кресло шакли беради. Шу тарика тебранма кресло пайдо бўлади.

СЕНДВИЧ. Граф Сендвич ўта қиморбоз бўлиб, овқат маҳали ҳам қарта столдан турмасди. Унинг хизматкорлари овқатни шу столга олиб келишга мажбур эдилар. Бутерброд қарталарни булғамаслиги, уларни олиб келиш осон бўлиши учун бир-бирига ёпиштириб келтиришарди. Бу эса замонавий сендвичнинг худди ўзи.

ТЕЛЕФОН АППАРАТИ. Александр Белл тасодиф туфайли телефон аппаратини яратган экан. Бу воқеа шундай содир бўлган: Белл ёрдамчиси Ватсон билан бошқа-бошқа хоналарда туриб, электр токининг туташувини санаётган эдилар. Бир пайт ёрдамчисининг эҳтиёсизлик туфайли секингина сўқингани эшитилиб қолади. Шунда Белл жаноблари катта кашфиёт содир бўлганини тушунади.

Наргиза САРИМОВА тайёрлади

— Бир пайтлар кишлоғимизда бўйи етган қизларга, албатта, кўпни кўрган, обрў-этиборли одамларни яши билдирган, ўзининг турмушида ҳаммаси бадастир бўлган эркак кишилар совчи бўлиб борарди, — деб эслади 62 ёшли жазолик Мехрихон ая. — Ҳозиргидек «кетдик, фалончининг уйига совчиликка» деб тўғри келган қариндошини судрамаган. Балки йигитнинг ота-онаси совчининг олдиға бориб, «биз фалончининг қизини сўрамоқчимиз, нима дейсиз?», деб сўрашган. Масалан, ўзининг катта акам ўқитувчи, обрўли бўлган учун кўпчиликка совчилик қилган. Бир кўни кўшмисиз фалончиникиға бора-

«оила бекалигига тайёр эмас», деган мулоҳазалар билан жавоб қайтарилади. Совчилар ҳам хафа бўлганини сездирмай «шу хонадонда тўйлар бўлсин, қизли уй қарвонсарой, қизингиз бахтли оила бекаси бўлсин», дея тиллақ билдиришади».

Ҳўш, ушбу мактубда берилган тавсияларга ҳамма жойда амал қилинаётими?

— Тошкентда совчиликка азал-азалдан асосан аёллар боришади, — дейди кекса онахон Нафиса ая, — қизнинг оиласи, ўзи кўни-қўшинлардан суриштирилган, кейин борилади. Лекин минг афсуски, кейинги пайтларда совчилик

МУЛОҲАЗА

дунёси қандай? Одатда совчилар томонидан иш пиширилган, йигит қиз билан

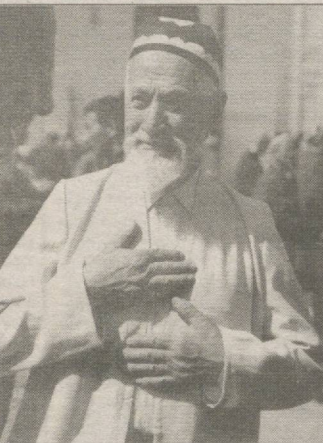
бир-икки учрашади-ю, шу билан қараб-сизки, бу ёғи тўй-да.

Ваҳоланки, йигитни ёки қизини мактаётган иккала томон ҳам икки ёшнинг (худо кўрсатмасин) ўртасида тушунмовчилик чиқса, ўша заҳотиёқ ўзларини четга торттишади. Қиз томон йигитдан, йигитнинг оиласидагилар эса келиндан айб ахтаришади. Қолаверса, совчи бўлган аёллар ҳар доим ҳам эркаклардек, қарорида қатъий туриб оқни-оқ, қорани-қора деявермайдилар. Совчи неға кераклигини энди ту-

СОВЧИЛИК МАРТАБА (МИ?)

миз, деганида у ўйлаб турди-да, ҳазил аралаш «ўғлингиз қишлоқнинг учига чиққан безориси бўлса, у қиз унга тўғри келмайди-ёв? Унинг ота-онаси ҳам, ўзиям жуда мулоим, ювшо одамлар. Сизга шаддодроқ, ўғлингизни маҳкам ушлайдиган қиз керак» деди. Қўшмисиз акамнинг шу гапидан кейин фикрдан қайтиб, ўғлига шаддодгина, ўткиргина қизни олиб берди.

Совчиликнинг тартиб-қоидаси ҳақида газетамиз муҳлиси Фаргона вилояти Ёзёвон тумани, Сойбўйи қишлоғида яшовчи, кўп йиллар «Одобнома»дан дарс берган меҳнат фойриysi Нурмуҳаммад Хайдаров ўз мактубида шундай ёзади: «Таомил бўйича совчиликка йигитнинг онаси ёки отаси, аммаси, холаси ўртада турувчи совчи билан бирга боради», (Этибор беринг-а, йигитнинг отаси, холаси ёки аммасининг ўзи эмас, балки совчи билан боради, дейилапти). Қизнинг уйига кириб бориладиган «биз қизингизга совчи бўлиб келдик» дейилмайди. Ёки «қизингиз билан ўғлимиз бир-бирини ахтиришар экан», дейиш ҳам қизнинг ота-онаси нафсониятига тегиши мумкин. Чунки совчилар кетган, отаси қизига «сен ҳали йигитлар билан гаплашиб қурбасанми?», дея зугум ўтказган ҳолатлар ҳам ҳаётда жуда кўп учрайди. Энг яхши йўли «меҳмонга келдик», дея вазиятни ўғраниб, кейингина мақсадга ўтилади. Шу баҳонада қизнинг уйи саранжом-саристалигига, озодаллигига аҳамият бериледи. Иккинчи томон ҳам совчиға, яъни элчиға ҳеч қачон кўпол гапирмаслиги керак. Ҳар қандай эътирозли гап «ўраб» айтилади. Урф-одатга қўра, йигитнинг оиласи қизнинг ота-онасига маъқул келмаса ҳам совчиларға йўқ демаслиги керак. Улар одоб чегарасидан чиқмаган ҳолда «қизимиз ҳали ёш», «уни ўқитмоқчимиз», «бирон хунар эгалласин» ёки

аҳамиятсиз нарсалар бўлиб қолди. Яъни йигитнинг онаси, аммаси ёки холаси совчилик қилиб, тўғри келган маҳаллага қайси хонадонда қиз бўлса, тўппа-тўғри бостириб кириб бораверади. Ҳатто бир пайтнинг ўзига шу маҳалланинг 3-4 та хонадонига қиз қидириб, кириб борадиганлар ҳам кўпайиб кетди. Энг ёмони, қиз билан йигитни бир марта қуриштириб, тўй белгилаб қўётган ота-оналар ҳам йўқ эмас. Бир учрашувда икки тараф ҳеч қачон бир-бирини тушуниб, англаб ололмайдилар-ку. Оқибатда икки-уч ой ўтмасдан арашлашиб кетаётганлар қанча? Ахир, бу безор эмас-ку, хоҳлаган кийимни кийиб қўрадиган? Буни умр савдоси, дейдилар.

Ҳақли эътироз, шундай эмасми? Ҳақиқатан ҳам қиз ойдеккинадир, уй-жойи ҳам саранжом-сариста, тўқис хонадондир. Лекин унинг тарбияси, ички

шунгандирсиз? Бунақа пайтда кўпни кўрган, обрў-этиборға эға бўлган совчи сизларнинг маҳалла оқсоқолиға, ФХДБ бўлимидагиларға югуришингизға ҳоҳат қолдирмайди.

Аслида, ёшлар ўртасидаги келиш-мовчилик қиз элзаб маҳаллама-маҳалла юрган пайтдан бошланмайдими? Баъзида келатган аёл совчилар қиз ҳақида ҳеч қандай маълумотға эға бўлмагани учун у ҳақда кўча бошидаёқ, деч келган одамдан сўрашади. Агар биринчи сўраган одами ушбу оилға душман бўлса-чи? Ҳатто бошқа қизни сўраб келганларға ўзининг қизини «ўтказиб» юборадиганлар ҳам бор гап. Ёши 30 лардаги бир қизни биламан. Одоб-ахлоқи, кўриниши ҳам жуда яхши. «Неға турмушға чиқмаяпсиз ё ҳалиям танлапсизми?», десам у: «қўшни ҳовлида амаким яшайди. Олти қизи бор. Менға келган совчиларни айлантиб, қизларига буриб юборади. Яна икки қизи бор. Ушалар ҳам тиниб-тинчишса, меннинг ҳам баҳтим очилиб қолармиди», дейди ҳазилға ҳазил билан. Яқинда уни яна учратиб қолдим. «Опа, шундай қатъиятли совчилар ҳам бор экан-ку, амакимнинг айлантишиға қарамай, «мен у қизнинг ота-онасини жуда яхши биламан, баъзими одамлар, шундай одамларнинг қизи ҳеч қачон ёмон тарбия олган бўлмайди» деб оқ ўраб кетишди, деди...

Демак, қизларнинг тақдирини совчининг ҳолис ёки ноҳолислигига ҳам боғлиқ экан. Неға энди икки ёшнинг тақдирини боғлашдек масъулиятли, хайрли ишға алоҳида одам тайинланмасдан, тўғри келган киши боравериши керак?

Совчилик мартабами ёки савоб ишми? Нима дейсиз?

Барно СУЛТОНОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

МЕН СИЗНИ КУТАЯПМАН...

Муҳтарам муштарий!

Ушбу руқни сизнинг эътиборингизға ҳавола этишдан аввал турли мулоҳазаларға бордик. Очиги, бу позик мавзу юзасидан мутахассислар, зиёлилар, қолаверса, кўпни кўрган кекса отахон оинахонлар билан ҳам маслаҳатлашдик. Табиийки, ҳар хил фикрлар, гап-сўзлар айтилди. Кимдир оқлади, кимдир...

Дарвоқе, тахририятға келган бир хатни ўқигач...қисматиға турли ёзуқлар битилган инсонларға газетамиз орқала қўмақ бериш лозимлигини ҳис этдик. Яъниси, ана шу мактубдан парча келтирамиз:

«32 ёшдаман. Ёшлигимда қаттиқ шамоллаганман. Нотўғри муолажа туғайли ногирон бўлиб қолганман. Ҳозир тиззалаб ёки аравача ёрдамида юраман. Табиатан жуда қувноқ, кенг фёъл йигитман. Сизларға хат ёзишдан аввал жуда кўп ўйладим. Ишонинг, тўрт мучаси соппасоғ одамларға ҳеч қачон ҳасад қилмаганман, худдо асрасин. Лекин, на илож, қисматимда бор экан, чидайман ва яшаш учун курашаман. Ҳозирги кунда ота-онамға оғирлигим тушмаслиги учун радио ва телевизорларни тузатиш билан шуғулланаяпман. Баҳоли қудрат маблаг ҳам то-

паяпман. Нафақа ҳам олиб тураман. Хуллас, бир оилани боқишға қўрбим етади. Бу билан нима демоқчи эканлигимни аналётгандирсиз: мен ҳам ёнимда дардқаш, яхши-ёмон кунларимда суянч бўлмоққа арзигулик бир инсон бўлишини жуда-жуда истайман. Ахир, китобларда ўқиганмиз, киноларда кўрганмиз-ку, айрим аёллар ҳатто икки қўли, икки оёғи йўқ одамларға тегиб, фарзандлар қўриб, бахтли бўлишгани...

Мен ҳам ўзимға ишонаман, бир аёлни бахтли қила оламан!..

УЛУҒБЕК,
Каттакўрғон шахри».

Иккинчи мактуб эса Қорақалпоғистондан келган. Унда битилган сўзларни ўқиб, сира ажабланмайсиз, аксинча, хайрихоҳ бўласиз.

«37 ёшдаман. Маълумотим ўртамаҳсус. Турмушға чиқмаганман. Яхши бир оиланинг фарзандиман. Лекин нима қилай, ҳеч ким кейинги тақдирини не кечилини башорат қила олмас экан. Мен бу хатимни ўн марта ёзиб, ўн марта йиртиб ташладим десам, ишонарсиз. Неға десангиз, энг яқин дугонам ёки жигаримға ҳам айта олмайдиган юрак дардимни сизларға ошкор қилишға мажбур бўлдим. Жуда кўп ўйладим, бировға айтсам, биламанки, устимдан қулади, пешонамда борини кўраманда энди, деб юраверсам, ёшим ҳам кичкина эмас.

Бахт ўз-ўзидан келмаслигини ва унга етишиш учун курашиш кераклигини ҳам яхши биламан. Шунинг учун меннинг сизларға битта саволим бор:

Муассислар: Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган қўлёзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларға қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишға топшириш вақти — 15:00. Босишға топширилди — 16:00.

E-mail: oilavajamiyat@mail.ru
oilavajamiyat@rambler.ru

Бош муҳаррир: Норқобил ЖАЛИЛОВ

Қабулхона: (тел, ва факс) 233-28-20

Мухбирлар: 233-04-35, 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 700000

Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй

Мўлжал: «Олой» бозори ёнида

менинг ҳам бахтли бўлмоққа ҳаққим борми? Бўлса... иймонли, инсофли бир инсонни кутаяпман.

ГАВҲАР».

ИЗОХ: Ушбу икки мактубға муносабат билдирмоқчи бўлганлар улар ҳақидаги тўлиқ маълумотларни тахририятдан олишлари мумкин.